

QƏZƏLLƏR QƏSİDƏLƏR QİTƏLƏR RÜBAİLƏR

MƏHƏMMƏD FÜZULİ

FARSCA ƏSƏRLƏRİNİN TƏRCÜMƏLƏRİ

<http://www.kitablar.com/>
<http://www.kitablar.org/>

QƏZƏLLƏR

Ağlaram, var gözümlün yaşına, əlbəttə, səbəb,
Ağlasam qəlbimin əhvalına, gəl sanma əcəb.
Məni dindirməyir ol qaşı kaman cananım,
Qaşqabaqla baxıb eylər mənə peyvəstə qəzəb.
Candan heç kəs, nə qədər ömr edə, minnət çəkməz,
Zövq versə gər onun qəlbinə bir şirin ləb.
Kuyi-canana bizik, talibi-cənnət zahid,
Taleyində edər öz qədricə hər kimsə tələb.

Yoxdur, ey şəm, soruşma, ürəyimdən xəbərim,
Ondan ayrı mənə gündüz görünür zülməti-şəb.
Kuyinə gəlsə də yüz şövq ilə dürri-əşkim,
Yaşının azlığına baxma, bilir rəsmi-ədəb.
Bu Füzuliyə gəh aşiq, gəhi arif deyilir,
Şöhrəti dəhri tutub, var ona hər yerdə ləqəb.

Ayinədə əksim özümə bir nəzər etdi,
Əhvalıma göz yaşı töküb didə tər etdi.
Ayinədə yox məndə olan eşqə dəyanət,
Yar ondan uzaqlaşdı, o tərki-nəzər etdi.
Torpaqlara qərq eyləyəcəkdir məni qibtə,
Yarın nə üçün kuyinə könlüm güzər etdi?
Axşam mənim əhvalıma göz yaşları tökdü,
Sanki bu könül atəşi şəmə əsər etdi.
Ayinəni də görməyə qoymur məni heyrət,
Müjganına könlüm gözünü bir süpər etdi.
Öz dərdinə bir başqa əlac eylə, Füzuli,
Çox işləri dünyada səbir bisəmər etdi.

Aləmi gəzməyimizdən bizə yar idi qərəz,
Çəmənə seyr eləməkdənsə, şikar idi qərəz.
Bəsləməkdən gözü hər dürlü ciyər qanı ilə,
Təkcə seyri-güli-rüxsari-nigar idi qərəz.
Bu gülüstanda nə sərv axtarıram, nə lalə,
Sərvqamət, üzü gül, laləüzar idi qərəz.
Ey gözüüm, kuyinə gəl seyli-sirişk etmə rəvan,
Gər yolunda sənə peyvəstə qubar idi qərəz.
Sanma bihudə, əgər toplamışam göz yaşımı,
Sən gələn yollara şövq ilə nisar idi qərəz.
Dərddən sanma, əgər sinəmi çək etdim mən,
Fövci-möhnətlərə bir rahgüzar idi qərəz.
Nalədir ney kimi hər ləhzə Füzulinin işi,
Məgər ömründən ona naleyi-zar idi qərəz?

Arxanca kölgə olmaq fəxrimdir, ey səmənbə, r,
Ta səcdəgahım olsun sən gəzdiyin o yerlər.
Nə var mənim tək aşiq, nə yar dilbərim tək,
Mən bir bəlakeş aşiq, o dilbəri-sitəmkar.
Gördükdə gül camalın hər cövrə tabe oldum,

Aydındır ol şükufə axır nə cür verər bər.
Sən qönçə tək gülərsən, mən ağlaram bulut tək,
Sən gülməyinlə dilşad, mən ağlamaqla müztər.
Vardır əlində xəncər, ləlində şəhdi-rahət,
Ya canım ol, xilas et, ya arizumu göstər.
Canım səhifəsində qəlbimdən ad yox idi,
Ol gün ki, ruzim oldu xuni-dilim müqərrər.
Keçdi ömür, Füzuli, dünya evində hərgiz,
Səhman tapar nə bir iş, nə kam olar müyəssər.

Atlanıb ol türki-bədxu eylədi əzmi şikar,
Qalmadı yüz aşiqi-biçarədə səbrü qərar.
Dəhr nəqqaşı üzün gördükdə, cana rəşkdən
Gülşən içrə hər nə nəqş etmişdi qıldı tarümar.
Var yeri ləli-ləbin yadilə qan içsə könül,
Qırmızı su versələr məstə içər, badə sanar.
Pərdəni açdın üzündən, ayda taqət qalmadı,
Zülfünü açdın, xəta, mişkinə təng oldu bazar.
Bisütunu yarmağa Fərhad neylər tişəni,
Şirin eşqindən onun qəlbində gər bir şölə var.
Əhli-mənanın yanında yox səbatı aləmin,
Ömr bir çaydır axar, yoxdur ona bir etibar.
Ol sənəm eşqində yalnız vermədim mən nəqdi-can,
Hansı din əhli, Füzuli, oldu ol bütədən kənar?

Afət olsan da, könülsən, cisimsən, cansan mənə,
Mən sənə dostam, nədir illət ki, düşmansan mənə?
Ey mənim canım, nə xeyri, eyləsən meyli-həyat,
Sən ki, canımsan, belə namehriban olsan mənə.
Yusifin hüsnü zaman keçdikcə mindi qiymətə,
Ey qoşan qiymət dalınca, mahi-Kənansan mənə.
Şəmsən, atəşsən, olmaz kim, gəzəm səndən uzaq,
Qəlbimə nur bəxş edən bir mahi-tabansan mənə.
Həsərətində şam kimi yandım, gözəl, bir halda kim,
Sən işıqlı bir səhərsən, afəti-cansan mənə.
Qəm baharında açan bir lələyəm, sən jaləsən,
Göz yaşımsan damənimdə, ləli-mərcansan mənə.
Ey Füzuli, eşqdə tək sən çəkirsən qibtəmi,
Öylə isə sən şəriki-dərdi-hicransan mənə.

Ahım edəndə cəlvə, olur dar fəzayi-çərx,
Axır keçər gedər səni ahım, səmayi-çərx.
Min dış yağır sa üstümə göydən, əbəs deyil,
Uçmuş bu qanlı köz yaşımla binayi-çərx.
Ahım dumanlananda qaralmazmı bu fəlak,
Yandırdı qəlbimi necə gör bu cəfayi-çərx.
Qəlb atəşilə doldu bütün çərx, şübhəsiz,
Mənzil olar mələklər üçün maverayi-çərx.
Kuyində gördü məskən edən çoxdu yarımın,
Matəmsərayə döndü həsəddən sərayi-çərx.
Sanma ki, təkcə mən çəkirim çərxdən bəla,
Kimdir ki, dəyməsin ona əsla bəlayi-çərx.
Çərxin vəfası yoxdur desəm, heyrət etməyin,
Yoxdur, Füzuli, heç kəsə çünki vəfayi-çərx.

Açanda göz üzünə aşıqın, olur heyran,
Axıb gedər üzümə sel kimi ciyərdən qan.
Sən üz açanda, o hüsnə doyunca baxmaq üçün,
İşıqlı bir göz olur gözlərimdə hər müjgan.
Ürəkdə min cürə dərdim düyünlənib, lakin
Birin də söyləməyə yox o dilbərə imkan.
Görüb də xasiyyətin, yummuşam camalına göz,
Cəfanı tərk elə, ta mən göz açım, canan.
Evin qaranlıq olub taleyimlə, faydası yox,
Qapı-baca aç bilsəm də əşkü ahımdan.
Vüsali-şəminə yannam misali-pərvanə,
Fəraqı qoysa əgər qol-qanad açam bir an.
Nəçün gərək üzümə mən açım bəla qapısı,
Gərək, Füzuli, yumam göz o mahi-tabandan.

Aşıqəm, bir sənəmi-laləüzarım vardır,
Bir də sevdalı başım, qəlbi-fikarım vardır.
Ciyərim, qəlbimi islatma qızıl qanın ilə
Ki, o saf lövhədə bir nəqşi-nigarım vardır.
Arzum oldur ki, qəmində başım əldən getsin,
Çün bəla aşıqiyəm, eşq ilə karım vardır.
Aparıb səbrü qərarım o qədi sərv gözəl,
Bir ömürdür ki, nə səbrim, nə qərarım vardır.
Mən ona aşıq ikən etmiş onu məst qürur,
Yenə şadəm ki, elə sevgili yarım vardır.

Bir gülün aşiqiyəm bülbuli-şeyda kimi mən,
Yox əcəb, şamü səhər naleyi-zarım vardır.
Yar kuyindən uzaq düşdü Füzuli, nə olar,
Bax könül güzgüsünə, gör nə qubarım vardır.

Aşiqəm, sevməkdən özgə kar əlimdən gəlməyir,
Əhli-təqva eyləyən rəftar əlimdən gəlməyir.
Ey könül, əqlin yükün tapşırdım axır mən sənə,
Bu yükü çəkmək olub düşvar, əlimdən gəlməyir.
Söyləməm hərgiz cünün qeydində heç bir zövq yox,
Aqiləm, bihudə, boş göftar əlimdən gəlməyir.
Bütlərin uğrunda mən sərff eyləyəm can nəqdini,
Etmişəm iqrar ona, inkar əlimdən gəlməyir.
Eşqdə hər bir tələb gər olsa məndən, hazıram,
Səbr işində qalmışam naçar, əlimdən gəlməyir.
Olmaram mane, könül gər tutsa məhrulər yolun,
Qəlbimi incitmərəm, azar əlimdən gəlməyir.
Ölmüşəm onsuz, Füzuli, zənn qılma səbrdir,
Yarə etmək naləmi izhar əlimdən gəlməyir.

Bağlayıb qəlbimi keysuyi-xəmi-pürşikənin,
Qalacaqdır məni öldürsən, adın qanlı sənin.
Çox lətifdir bədənin, oldu gözümdən pünhan,
Çəkdirir gör nə cəfalər mənə lütfiylə tənin.
Torpaq oldum ki, düşə üstümə kölgən bəlkə,
Kəsdi ümmidimi bundan, elə safdır bədənin.
Nitqə gəl, özgələrin sözlərinə uymaq ilə,
Olmayıb kimsəyə aydın hələ sirri-dəhənin.
Sözlərindən belə hiss eyləyirəm, nazlı nigar,
Qanımi tökməyə mayildir o ləli-yəməninin.
Səndə fanus kimi vardı, Füzuli, atəş,
Qan deyildir görünən, köynəyin atəşdi sənin.

Bahar əyyamıdır, gəlməz, nədəndir, şurə bülbullər,
Məgər düşmüş lətafətdən könüllər şad edən güllər?
Çiçəklər ətr saçdı, nəzəninlər seyri-bağ etməz,
Açılmış gülləri yeksər pərişan etdi qafillər.
Əgər eşq əhli etməzsə gözəl məhrulərə rəğbət,
Nə lazımdır bu ziynət, bu gözəllik, bu qara tellər.
Könüllər bəs neçin gülzarə bağlanmaz bu mövsimdə,

Məgər zənciri-zülfün açmamış gülşəndə sünbüllər?
Könül qönçə kimi yüzlərcə qəmlərlə düyünlənmiş,
Budur müşkül ki, dövrən naz edir açıqca müşküllər.
Suyu qoynunda gülşən bəsləyir, var vəchi, izzətlə,
Ki, ondan zahir olmuşdur gözəlliklər, təcəmmüllər.
Füzuli, qorxu çoxdur, rəhgüzari-eşqə düşməkdə,
Bu yollar çox ağır yoldur, gərək etmək təhəmmüllər.

Başım möhnət balıncında çəkib azar uzaq səndən,
Olub qəm bəstərində cismü can bimar uzaq səndən.
Dedim səndən uzaqlaşsam, bir az yüngülləşər dərdim,
Güman etməzdim, ey gül, möhnətim artar uzaq səndən.
Bəlayi-hicr çoxdur, taqəti səbrim azalmışdır,
Nələr, bilməm, çəkər başım mən, ey yarım, uzaq səndən.
Deyirdin ki, fəraqımdə ölərsən şübhəsiz, əmma
Məhal işdir, olam asudə mən zinhar uzaq səndən.
Fəğanü nalədən həmdəmlərim bizar olub məndən,
Hanı səbr et deyən kəslər mənə təkrar, uzaq səndən.
Sən atəşsən, tikan tək dyrmyşam mən rəhgüzarında,
Yaxıb yandır keçərkən qalmasın asar uzaq səndən.
Füzulinin gözündə tirədir aləm o məhrursuz,
Fələk verməz ona rahatlıq, ey dildar, uzaq səndən.

Bəzək vaxtı baxarsa güzgüyə gül üzlü ol canan,
Görər kirpiklərindən güzgünün köksündə yüz peykan.
Könül şad oldu görcək sinədə var eşqinin dərdi,
Xəzinə tapsa bir viranədə dərviş, olar xəndan.
Qəmin bir tazə dağ ilə mənə yad eyləyir hər dəm,
Odur çıxmaz yadımdan verdiyin söz, etdiyin peyman.
Qəmindən şad olur könlüm ki, onda tapmamışdır yer,
Qəmindən başqa bir xəznə o gündən kim, olub viran.
Görüncə gözlərim kim, cəm olub məclisdə zahidlər,
Yuxu görməz, görər lakin pərişan bir yuxu hər an.
Rəqibə bəsləmə kin, ey Füzuli, olma qafil kim,
Ürəkdə kin olarsa, mehrdən məhrum olar insan.

Bəsindir, ey fələk, etdin zəbunü xar mənə,
Büküb də qəddimi qıldın qəmə düçar mənə.
Gözümdə cilvənüma etmə gəl hər ədnanı,
Həsəd qəmilə daha etmə əşkbar mənə.

Bu qəm kəməndini boynumdan aç, yetər bu qədər,
Cünun kəməndinə çox eyləmə düçar məni.
Ümitsizəm, yanıram, gəl bu atəşə su çilə,
Gül olmadan ürəyim, qıl ümidvar məni.
Yetib o dəm ki, mənim bəxt qönçəm açsın gül,
Bu qanlı bağrım ilə qoyma intizar məni.
Yetib o gün ki, verib bəxt rütbəmə qiymət,
Bu qədr yetməyəcən zarü dildikar məni.
Füzuli, dərdin ağırdır, yüz afərin sənə kim,
Dözürsən, etmədən aləmdə şərmsar məni.

Biz heç zamanda tərki-rüxi-yar etmərik,
Heç bir kəs etməyən işi zinhar etmərik.
Bənzətmişiksə qamətini sərvə, şərmdən
Baş dikmişik yerə, bunu təkrar etmərik.
Bir gün rəqib ayırsa bizi bənd-bənd, yenə
Biz aşıqik ona, bunu inkar etmərik.
Dildarımız verəndə bizə vəsl vədəsi,
Vaxtından əvvəl əhdinə vadar etmərik.
Dünyapərəst biz deyilik mülkü mal umaq,
Biz tərki-yarı can nə qədər var etmərik.
Biz ərseyi-fəsaddən olduq kənarə, çün,
Dünyayə uyub, könlümüzü xar etmərik.
Rindanəliklə badə olubdur şüarımız,
Sanma, Füzuli, biz bunu iqrar etmərik.

Bizə hədsiz cəfalər gördü məhrulər rəva hər dəm,
Ömür yoldaşı olduq onlara, gördük cəfa hər dəm.
Sataşdı hüsnünə şəmin gözü, rəşk oduna yandı,
O kəs ki, qibtə bilməz, rəf olar ondan bəla hər dəm.
Mənə heç bir gözəl yer vermədi öz asitanında,
Hədəf oldum gözəllər zülmünə mən binəva hər dəm.
Gözüm qanla dolar, həsrətdən ahım göylərə qalxar
Xəyalımda dolandıqca mənim ol məhliqa hər dəm.
Sənin eşqinlə mən bağlanmışam, canan, əzəl gündən,
Bu eşqi tərək qılmam, baş ola təndən cida hər dəm.
Ömür ol sərv boylu dildərin eşqində sərf oldu,
Təəssüf etmərəm, bir ömrə ona qılsam fəda hər dəm.
Füzuli naümid olmaz vüsali-yar zövqündən,
Əgər can vermək ilə göstərsə yarə vəfa hər dəm.

Bizi qəmzənlə, ey zalım, həlak etdin, yaman etdin,
Çəkib xəncər yazıq aşıqlərə, sən qəsdi-can etdin.
Cəfasından rəqibin olmaram rəncidə, ey canan,
Onu zülm etməyə məcbur özün, ey canalan, etdin.
Könüldə şövqi-dağı təzələndi, hüsn bağında
Yeni gül açdı, ol bağə məni sən bağiban etdin.
Yerə dəyməz ayağı könlümün bir an sevincindən,
Kəməndi-zülfünə saldın onu, sən şadiman etdin.
Mənə hicran dəmində yar olan, ey vəslin ümmidi,
Sənə canım fəda, qəlbim evini aşıyan etdin.
Könül, zahidlərə səndə inam yoxdur əzəl gündən,
Nə yaxşı oldu, öz ikrahını indi əyan etdin.
Füzuli, yoxsa bir zindan göründü könlünə
Bağdad, Ki, işrətxaneyi-Təbriz şövqilə fəğan etdin?

Bir baxışla qıymadın xoşhal ola bu binəva,
Vurmadın, ta rahat olsun, cisminə tiri-bəla.
Qəlbü-üşşaqə təbib olsan da, yoxdur faidə,
Biz ki, öldük dərd əlindən, etmədin heç bir dəva.
Sən gözəllik mülkünün sultanısan, əfsus kim,
Yanmadın ömründə hərgiz bir fəqirin halına.
Sən vəfalı olmağı yüz dəfə əhd etdin, vəli
Nə bizi saldın yada, nə əhdinə qıldın vəfa.
Çeşmi-fəttanın əlindən dinü iman qalmadı,
Sən özün öldürdüyün qurbanlara tutdun əza.
Qəlbimə qəmzə ilə vurdun xəta peykanını,
Etmisən eyni xəta, hərçənd etməzsən xəta.
Sən Füzulidə vəfadan qeyri, şahım, görməsən,
Qalmamış razı ona, çoxdandır etməzsən cəfa.

Boy atıbsan sərv tək, bir afəti-can olmusan,
Parlayıb bir gün kimi, aşubi-dövrən olmusan.
Qəmzənə öyrətmisən aşıqləri öldürməyi,
Ey gözəl, sən qatili-övladi-insan olmusan.
Yusif ilə sən iki dövrən əzizi oldunuz,
Bir zamanlar o, sən isə indi sultan olmusan.
Hüsn bağinə bəzəkdir qönçəvü sərvü gülün,
Gülyanaq, qönçədəhan, sərvü-xuraman olmusan.
Gəl cəfa daşı məni-divanəyə vurma daha,

Bir uşaq sanma özün, növrəstə canan olmusan.
Ondakı qönçə dəhanın yoxluğu olmuş yəqin,
Ey könül, bica gümanla əhli-nisyan olmusan.
Ah, oxun keçdi fələkdən, ey Füzuli, indi sən,
Qamətin xəmə olsa da, bir mərdi-meydan olmusan.

Bu qədər məndə həvəs kim, qədi-rənadən olub,
Feyzi-məxsusdur ol, aləmi-baladən olub,
Rüxi-zibayə nəzər eşqi ki, var qəlbimdə,
Pak bir nurdur ol, xalığı-yektadən olub.
Eşqdən istəmədim mən özümə rüsvalıq,
Bu bəlalər mənə ol dilbəri-ziybadən olub.
Deyil aşiqliyimin nəşəsi bu aləmdən,
Özgə dünya dəxi var, nəşə o dünyadən olub.
Yenə bu fikr, Füzuli, belimi etdi kəman,
Əyri qəddimlə bu düzlük nə müəmmadən olub?

Bu şikayətlər ki, yarımdan məni-zar eylərəm,
Məqsədim yar adıdır kim, dildə təkrar eylərəm.
Nifrətim var ol kəsə kim, talibi-dünya ola,
Çünki sultanəm, gədalərdən belə ar eylərəm.
Söyləmə, naseh, gözəllər eşqi olmaz payidar,
Bir ömürdür mən belə bir hökmü inkar eylərəm.
Ağlamaqdan çün ciyərdə qan azalmışdır, demək,
Pis əməldir, gözlərimi bunca xunbar eylərəm.
Dərdimə çarə tapa bilsin deyə, bu dəhrdə
Hər kəsə çatdıqda öz dərdimi izhar eylərəm.
Naləmi tərk etmək haqqında düşünmə bir daha,
Təni-əğyari bilib, fəryadı təkrar eylərəm.
Ey Füzuli, kimsə tapmaz eşq dərdindən nicat,
Mən, əbəsdir ki, əlaci-qəlbi-bimar eylərəm.

Var nə təqsirim yenə mən çeşmi-yardan düşmüşəm,
Mötəbərdir, heyf, indi etibardan düşmüşəm.
Yar kuyindən cida heyranam öz əhvalıma,
Bu bəlalı qürbətə doğma diyardan düşmüşəm.
Bircə yol gül üzlülər lütf ilə baxmazlar mənə,
Bilsələr də xar olub mən ixtiyardan düşmüşəm.
Görmürəm bir əhli-dil, öldüm cahanda kimsəsiz,
Xəlv içində mən kənarəm, iqtidardan düşmüşəm.

Piçü tabdan saldı cananım bu canım riştəsin,
Mən bu halə rişteyi-zülfi-nigardan düşmüşəm.
Neyləyim ki, öldürür minbir əzabla ruzigar,
Oxlanan ov tək tora mən ruzigardan düşmüşəm.
Bülbüli-ərşəm, Füzuli, mənzilim cənnət bağı,
Bu yerə biixtiyar ol laləzardan düşmüşəm.

Vəslin mənə novruz gecəsi oldu müyəssər,
Sanki o gecəm gündüz ilə oldu bərabər.
Güldün gecəni sübhə kimi şəmilə, ey yar,
Yanmaq mənə, pərvanələrə oldu müqərrər.
Ud yandı həsəddən ki, neçin bəzmimi ətrin
Etmiş sənin, ey qönçədəhan, böylə müəttər.
Açdın saçını, vardı səbəb, nazlı nigarım,
Müşk ətrin ilə doldu hava, oldu müənbər.
Saçmışdı çıraq mənzilimə nurunu, lakin
Sən gəldin, ay üzlüm, otağım oldu münəvvər.
Şadlıq mənə üz verdi vüsalın qələmilə,
Qəlbimdə hər arzum var idi, oldu müsəvvər.
Dün bəzməgəhim bir çəmən olmuşdu, Füzuli,
Dildarım idi çün mənim ol sərvə-səmənbər.

Qanlı göz yaşım sübut eylər, ciyər pürxun olub,
Bir deyən yoxdur nədən könlüm belə məhzun olub.
Tüklərim julidə oldu zülfünü görcək sənin,
Çıxdı hər sevda başımdan, qəlb ona məftun olub.
Aşiqəm mən, bilmirəm lakin nədir sevdəyi-eşq,
Yox kamalı mənə, Məcnun bilsə gər məcnun olub.
Göz yaşımdan etmə nifrət, çəkmə gəl, damanını,
Qan deyil bu, gül üzündən göz yaşım gülgyn olub.
Mən neçin sərgəştəyəm atəşli ahimlə, məgər
Bağlıyam əflakə, gyya rəhbərim gərdun olub.
Gözlərim nuri məgər sərf oldu gül rüxsarinə
Kim, onun nuri azalmış, hüsnə-yar əfzun olub.
Gər əlin çatmış, Füzuli, vəsfinə ol qamətin,
Ol səbəbdəndir ki, təbin daima mövzun olub.

Qarət etdi yuxumu, uyquma gəldi gecə yar,
O səbəbdən yuxu gəlməz gözümə leylü nəhar.
Qəm çəkən könlümə, naseh, sözün etməz təsir,

Külək əsdikcə dənizdə ləpə hiddətlə vurar.
Səni gördükdə könül qanı gözümdən axdı,
Camımı vurdu daşa çərx, məni qoydu xumar.
Qəlbimi parələdi zülmə eşqin tiği,
Açmayanlar bu kitabı nə bilir onda nə var.
İstəmərəz dil ki, şikayət edə məhrulərdən,
Çünki mən istəmərəm dostlara olsun azar.
Zəfərdən bir sapa döndümsə, fələk çəkməz əlin,
Hey eşər bəlkə daha incələ bu cismi-nizar.
Ey Füzuli, bu fəna dəhərdə yox əhli-vəfa,
Sanma bihudədir ondan əgər olsam da kənar.

Qəddi-balana baxanda bir bəla gördüm səni,
Valeh oldum, harda mən, ey dilruba, gördüm səni.
Sevgilim, səndən cəfalər tifi ikən az görmüşəm,
Novcəvan oldun, bütün cövrü cəfa gördüm səni.
İndidən öyrənmədin sən bivəfəliq rəsmi,
Gördüyüm gündən elə mən bivəfa gördüm səni.
Keçməyəydim kaş, ey gül, xaki-kuyindən sənin,
Dün neçə biganə ilə aşına gördüm səni.
Oldun, ey zalim könül, pabəndi dami-zülfünün,
Şükrələr kim, bir bəlayə mübtəla gördüm səni.
Görməyindən olmadı hərgiz könül şad, ey rəqib,
Ancaq ol saət ki, canandan cüda gördüm səni.
Gər deyilsənsə, Füzuli, aşiq, ağlar gözlə mən
Kuyi-cananda nədən sübhü məsa gördüm səni.

Qəlbimin dərini mən istəmirəm yarə yazam,
Bilirəm ki, oxumaz, gər ona səd barə yazam.
Kirpiyim misli-qələm, heyrət üzündən quruyar,
İstəsəm vəsfən edib, ruyinə nəzzarə yazam.
Ayağın torpağı ilə qurula ol xəti kim,
Qəlbimin qanı ilə səfheyi-rüxsarə yazam.
Qürbət eldə çürüdüm, ol xəti mişkin gözəlim
Demədi namə bir ol bikəsü biyarə yazam.
Həşrədək od çıxacaq daşdan, əgər qəmlərimi,
İki sözlə daşa mən bikəsü biçarə yazam.
Unudar qisseyi-Fərhad ilə Məcnunu cahan,
Möhnətü-dərdi-dilim gər məni - avarə yazam.
Qəm bıçağı ilə, Füzuli, sümüyüm oldu qələm,

Cövri-cananımı ta candakı tumarə yazam.

Qəm yolunda diləsən kim, ola bir yar sənə,
Ey könül, cam götür kim, ola qəmxar sənə.
Bu biyabanda gəzirsən yol azıb, sərgərdan,
Yol taparsan, ola gər bəxt həvadar sənə.
Göz yaşı boğdu bizi, ey dayanan sahildə,
Bizi qurtar ki, desin xəlq xilaskar sənə.
İstəyirsən yetəsən məqsədə, keç başdan sən,
Yoxsa sevdalı başından yetər azar sənə.
Eşqdən hasilimiz göz yaşı olmuş, aşiq,
Bəhri-qəmdən çatıb ol lölöyi-şəhvar sənə.
Mənbər üstə özünü vəsf eləmə, ey vaiz,
Kimsə təqlid eləməz, eyləmə israr, sənə.
Yar fərağında Füzuli ürəyi qan oldu,
Bir əqiq, daş kimi istər edə isar sənə.

Qəmi sinəmdə yer tutmuş, ürək pürxun ola, ya rəb!
Bu qəm qalsa əgər, dərdi-dilim əfzun ola, ya rəb!
Nədən qoymur onun kuyində məskən tutmağa bir gün,
Mənim tək böylə sərgərdan görüm gərdun ola, ya rəb!
Peşəm qan udmaq olmuşdur o meykun ləldən ayrı,
Mənim bu qan udan könlüm görüm pürxun ola, ya rəb!
Dedin səbr et, səni şad eylərəm, səbrim tükənmişdir,
Vüsali-yarə çatdır, xatirim məmnun ola, ya rəb!
Fələk qoymur murada yetməyə, canım çıxır təndən,
Görüm qismət mənə ləli-ləbi-meykun ola, ya rəb!
Könül razı deyil əsla rəqibim inciyə məndən,
Desə bu qəlbə məhzun ol, görüm məhzun ola, ya rəb!
Füzuli, dərдин qədrin nə bilsin hər yetən bidərd,
Könül qəmdən alır zövqü, qəhim əfzun ola, ya rəb!

Qəmi-hicrində vermədi üz mənə bir elə hal
Ki, görünsün, eşidilsin, eləsin dərk xəyal.
Hər saat, hər gün, hər ay, hər il olub eşqindən
Həmdəmə qüssəvi qəm, ahü fəğan, dərdü mələl.
Kamımın əksinə dövrən dolanır, vəchi odur,
İstərəm vəsldə hicranı, fəraqında vüsəl.
Səndən heç vəqt mənə olmadı kamımca cavab,
Nə cavabın olacaqdır bunu etdikdə sual?

Qəminin zəhri həyatı mənə təlx etdi, nolar
Ləblərindən süzəsən zəhrə dönən kamıma bal?
Həsretəm vəslinə, eşqin, de görüm, dini nədir
Ki, haram etdi mənə vəslini, əğyarə həlal?
Zəfdən bir tükə döndümsə, Füzuli, ancaq
Qəlbimi bağlamaq ol zülfə mənə oldu məhal.

Qəmi-cananı bilənlər məni - nalanə yanar,
Aşına cövr eləyir, bax mənə biganə yanar.
Atəşi-qəlbimi pərvanə gətirsə dilinə,
Yandırır qəlbini şəmin necə pərvanə yanar.
Atəşin çoxdusa fanusun içində, ey şəm,
Mən tək olmaz ki, şərarimlə mənim xanə yanar.
Qafil olsa bu qədər ahım odundan, ey can,
Uzaq ol sən bu gecə, çünki bu viranə yanar.
Göz yaşım qətrələrin məhv eləyir qəlb oldu, heyf,
Danə-danə bu ömür xərməni bax gör nə yanar.
Bir gecə söylədilər şəmi-rüxün ovsafın,
Hər gecə indi könül atəşi-canənə yanar.
Dəldi-divanəyə qəmxar, Füzuli, yoxdur,
Gecələr daği-qəmim bu dili-büryanə yanar.

Qətlimə xəncərlə qəsd etdi o türki-tundxu,
Odlanırdım mən atəşdən, mərhəmətlə verdi su.
Zövq alıb canlar ətirləndi nəsimi-vəslədən,
Çün gəlib çatdı səfərdən ol gəzali-mişkbü.
Jalələr tək başıma yağdı mələmət daşları,
Keçdi afət günlərim, oldu müyəssər arizu.
Can ola qurban ki, cövlani-səməndi-nazini
Qaldırır şaxə məni gördükdə, manəndi-ədu.
Boş qalıb əfsanəsindən Qeysü-Fərhadın cahan,
Əhli-dünyaya yetişdi ta ki, məndən göftku.
Başqa bir divanə mən tək gər fəna sərhəddinə
Yetsə, axtarmış məni, əlbəttə, etmiş cüstcu.
Söylədim: tutmuş Füzulinin yolun göz yaşları;
Söylədi: çox yaxşı oldu, kuyimə düşməz yolu.

Qəhr edər yarım, ona gər mahi-taban söyləyəm,
Məndən ikrah eyləyər, sərv-i-xuraman söyləyəm.
Gər ona canım desəm, mütləq tökər qanım mənim,

Tez olar gözdən nihan, hərgah ona can söyləyəm.
Bunca hüsn ilə ki, rəşk eylər mələklər lütfünə,
Varsa insan söyləyin, sanma mən insan söyləyəm.
Ey xoş ol dəm üzbəüz halım deyəm, qorxum budur,
Kim, pərişanlıqdan hər halı pərişan söyləyəm.
Səcdə etmək küfrdür, zahid deyir, məhrulərə,
Namüsəlmanəm, ona gər mən müsəlman söyləyəm.
Yoxdu yersiz xal üzündə, böylə bir rüxsar ilə,
Doğru olmaz, gər ona şəmi-şəbistan söyləyəm.
Xəncəri-zülmü, Füzuli, lütfü ehsandır, vəli
Qorxuram qəti-bəlasından ki, ehsan söyləyəm.

Qırmızı donda o qamətlə sən, ey huriüzar!
Bir əlifsən kim, qızıl xətlə yazıb pərvərdigar.
Al geyimli dilbərim bir şux fidandır ki, onu
Əkdiyi gündən ciyər qanilə bəslər ruzigar.
Qırmızı paltardır ol, yoxsa Xəlilin atəşi
Kim, içində bir səfalı, güllü cənnət bağı var.
Gül fidanı güllə zinət tapdı, sən paltar ilə,
Bu libas içrə gözəllə çirkin oldu aşikar.
Al donu əndamına hazırlamaqçün canımın
İpliyin qan ilə rəngin qıldı çərxi-kəcmədar.
Hər yerə, ey gül, toxundurdun o gülgün daməni,
Ol yeri mən qanlı göz yaşımla etdim laləzar.
Könlünü vermiş Füzuli al geyən dilbərlərə,
Mayəsin qanla yoğurmuşdur onun çün ruzigar.

Qoy bu gülşəndə mənə gül üzlülər yar olmasın,
Çünki bir gül yoxdur ətrafında yüz xar olmasın.
Çox gəzib gülşənləri biz öylə bir gül görmədik.
Kim, mənim tək aşiqi-bir bülbüli-zar olmasın.
Görmədik biz bu cahanda bir gözəllik xəznəsi
Kim, rəqiblər səf çəkib dövründə divar olmasın.
Tapmayır yol xar əlindən bülbüli-şeyda gülə,
Hüsnü yoxdur gülşənin, kaş öylə gülzar olmasın.
Hicri-yar etdi məni əğyar tənindən xilas,
Yar vəslin istəməm, qoy təni-əğyar olmasın.
Min qəmim vardır cahanda, bir nəfər qəmxar yox,
Qəm budur ki, bunca qəmlə bircə qəmxar olmasın.
Ey Füzuli, görməmişdir kimsə yarından vəfa,

Şad o kəsdir kim, əsiri-mahi-rüxsar olmasın.

Qoymayır naseh tökəm yaş, həsrətəm rüxsarına,
Ağlar ikən gülməyim gəldi onun göftarına.
O deyil sərməst, mən mədhuş, heyran qalmışam,
Valeh ol öz karına, mən də onun kirdarına.
Bağlanıbsa gər dili-bimar ona, bica deyil,
Könlümün var nisbəti çün nərgisi-bimarına.
Nalə eylər ahü naləmdən bu aləm ruzü şəb,
Tək mənə aid deyil, aləm düşüb azarına.
Qanımi içməklə məst olmuş belə kəcrov fələk,
Məstliyin görmək dilərsən, bax onun rəftarına.
Dün gecə qanlı gözə bir ayna tutdum, gördüm, ah,
Qanə döndərmiş ciyər həsrət çəkər didarına.
Bundan artıq, ey sənəm, zülm etmə, allah eşqinə,
Rəhm qıl sən gəl Füzulinin bu ahü zarına.

Qorxuram bu cismi-zarımdan o dəm ki, can çıxa,
Ol zaman, ol ləhzədə canan qəmi candan çıxa.
Vermə, saqi, mey mənə, qorxum budur ki, məst olam,
Xalq içində sirri-ləli-dilbər ağzımdan çıxa.
İstədim ta ki, sümükdən mən çəkəm peykanını,
Ehtiyat etdim oxuyla həm ilik büryan çıxan.
Gəl əyilmiş qəddimə rəhm eylə, ahımdan saqın,
Sən rəva görmə kamandan böylə bir peykan çıxa.
Atəşi-canə dəvam etmir bu qəlbim, kaş kim,
Qan olub didəm, yolundan qanına qəltan çıxa.
Dün çıxarkən seyrə rüsvayi-cahan etmiş məni,
Bəs bugün mən neylərəm naz ilə ol canan çıxa.
Göstərib rüxsarını qovma Füzulini; gülüm,
Gül görən bülbül mahal işdir gülüstandan çıxa.

Dedim: eşqində könül zarü həzin olmalıdır,
Dedi ki: söz odur, əlbəttə, həmin olmalıdır.
Dedim: etmiş niyə çeşmin xəmi-əbrudə məkan?
Dedi: pakizə nəzər guşənişin olmalıdır.
Dedim: etdin dil ilə dinimi qarət nə üçün?
Dedi: büt sevgilisi bidilü din olmalıdır.
Dedim: öz aşiqini bəs necə istərsən ola?
Dedi: rüsvalığa aləmdə əmin olmalıdır.

Dedim: həq nuri cəmalində təcəlli eləyir,
Dedi: ol nuri görən çeşmi-yəqin olmalıdır.
Dedim: ey gül, mənə bir tel ver o çin zülfündən,
Dedi: bu xəstə üçün nafeyi-çin olmalıdır.
Dedim: aləmdə Füzuli qapının bir quludur,
Dedi: alnında onun dağı yəqin olmalıdır.

Demə fəqət mənim ol yari-gülüzarımdır,
Hamı sevir, nə mənim təkə nazlı yarımdır.
Gül üzlülər nola çoxdur bu çərxin altında,
Olardan ancaq o məhvəş mənim nigarımdır.
Deyil bu ağlamağım xalü xəttü qamətdən,
Məni xərab edən ol nərgisi-xumarımdır.
Gör, ey nigar, gözüm qarəsin, xəyal etmə,
Ki, tək bu dərdi çəkən qəlbi-dağidarımdır.
Gündüz işıqlanır hər gün günəşi camalından,
Heyif, qəmində mənim tirə ruzigarımdır.
Üzündən ayrı onun mən tək olmasın, ey şəm
Səninki göz yaşı, nələ mənim şüarımdır.
Füzuli, həqdi cahandan ümidimi kəsdim,
Şəhi-vilayətə ancaq ümid varımdır.

Dərdi-dilimə lütf eləyib bircə dəva qıl,
Lütf et, gözəlim, dərdi-dilə çarə əta qıl.
Bir ömrdür həsrət çəkirik görməyə ruyin,
Bəsdir, səni tanrı, bizə gəl ərzi-liqa qıl.
Başdan keçərək, düşmüşəm artıq mən ayaqdan,
Mən bisəri pa eşiqə bax, dərdə şəfa qıl.
Daim könül incitmək, inan, xoş ola bilməz,
Bəsdir bu qədər zülm elədin, tərki-cəfa qıl.
Aşıqləri məhrumi-vüsal eyləmək olmaz,
Rəhs eylə, gözəl, eşq nə istərsə, rəva qıl.
Dəm vurma, könül, ol sənəmin silsiləsindən,
Gəl bax sözümə, sən həzəri-dami-bəla qıl.
Aşiq ilə məşuq, Füzuli, demə birdir,
Gər yar cəfa etsə, sən, əlbəttə, vəfa qıl.

Dil açıb şəm elədi arizi-dildar ilə bəhs,
Tez tutuldu dili, qəhrindən edər yar ilə bəhs.
Dedilər qönçə dəhaninlə sənə bəhs qılır,

Hünəri zahir olar, etsə bu rəftar ilə bəhs.
Zərrə dəm vurdu dəhan ilə, dedi: olmaya kaş,
Gözləməzdik o edə bir belə göftar ilə bəhs.
Batdı gül çöhrəsi gülşəndə xəcalət tərinə,
Səbəb oldur ki, edib arizi-gülnar ilə bəhs.
Hüsnünün rəşki ayın qəlbinə ox vurdu, hilal,
Görüb əbrulərini etdi kəmandar ilə bəhs.
Bir sənin eşqin üçündür bu qədər fitnəvü şər,
Daima könlüm edir didəyi-xunbar ilə bəhs.
Ey Füzuli, nə fəzağət yeri var mədrəsədə,
Müddəilik törədir ordakı təkrar ilə bəhs.

Dil əsiri-ol ləbi-gülbərgi-xəndandır yenə,
Adətim bülbül kimi fəryadü əfğandır yenə.
Köynəyin yırtıb o gül, əfğan edir bülbül məgər,
Ol güli-tər maili-seyri-gülüstandır yenə.
Zülfünə vurmuş nigarım yüz düyün, dərd əhlinə
Yüz düyün ol yüz düyündən həmdəmi-candır yenə.
Qafil etmiş heyrəti-halın hicabından səni,
Hüsnünə dünya gözü baxdıqca heyrandır yenə.
Dəmə salmaq qəsdin etməzsən əgər könlüm quşun,
De nə oldu, bəs niyə zülfün pərişandır yenə.
Hoqqeyi-ləli şəkərbarın gözümdən gizlidir,
Bu əməllər hoqqabaz dünyayə şayandır yenə.
Səhvə ömrün keçirmə, ey Füzuli, vaqif ol,
Haqq üçün hər bir günahdan keçmək asandır yenə.

Dil giriftar olub ol geysuyə,
Gözüm heyran olub ol məhruyə.
Bağlanıb tük kimi olmuş bədənəm,
Səri-zülfündə olan hər muyə.
O səbəbdən sevirəm mehrabı,
Artırır meylimi ol əbruyə.
Kəbəyə var o cəhətdən şövqüm,
Ki, onun nisbəti var ol kuyə.
Kirpiyindən yaş axır hər tərəfə,
Yol tapa ta o qədi-dilcuyə.
Xızr ölməzdi, deyir xalq, məgər
Can verib qəmzeyi-ol caduyə.
Şikvə eylərdi Füzuli, niyə bəs

İndi şükr eyləyir ol ahuyə.

Dostlar, əlimə keçdi axtardığım o gövhər,
Könlüm nəyi dilərdi, oldu ona müyəssər.
Pak eşq sayəsində axır nəsibim oldu,
Altında zərli taqın siminbədən o dilbər.
Sevdasına o yarın düşdü könül vətəndə,
Rənci-səfərsiz oldu qismət mənə gəlirlər.
Könlümdə tək xəyalı vardı o nazlı sərvin,
Bəxt oldu yar, qucdum əndamını sərəsər.
Bir vaxt o aycamalım düşmüşdü məndən ayrı,
Vəslinə çatdım indi, xoş bəxtim oldu yavər.
Oldu, Füzuli, könlüm sən tək kədərdən azad,
Dildarına çatanlar olmaz daha mükəddər.

Dün eşitdim gülşənə naz ilə etmişsən güzar,
Rəşki-ruyindən yetişmişdir gülə yüzlərcə xar.
Sən bahar əyyamı göstərdin camalın bağdə,
Bağ nəqşindən xəcalət çəkdi-nəqqaşi-bahar.
Əks edibdir gül üzərin şişeyi-ayinədə,
Ya ki, al lələ bitirmiş hər tərəfdə cuybar?
Əks edən sayə deyildir, bəlkə cami-rəşkdən,
Məst düşmüş cuybarə sərvlər, ey gülüzar!
Qönçələr dilxun olub ləli-ləbin rəşkilə kim,
Od tutub yanmaqdadır şəmi-rüxündən lələzar.
Qamətindən kölgələr düşdükcə yolda sağ-sola,
Sanki dolmuşdur mələklərlə sərəsər rəhgüzar.
Ey gözüüm, rahi-vəfa içrə Füzuli neyləmiş,
Kim, salıbsan gözdən, etmişsən onu bietibar?

Dünyaya gəlmişik, qəm ilə həmdəm olmuşuq,
Qəm aşınası dəhrdə biz hər dəm olmuşuq.
Qəmdən mən ayrı düşməmişəm, məndən isə qəm,
Hər yerdə olmuşuqsa da, biz həmdəm olmuşuq.
Dünyaya gəlmədən qəmi-ləli-ləbinlə biz,
Yoxluqla ömlər uzunluq bahəm olmuşuq.
Ta kim, sənin kaman qaşına bağladığ könül,
Peyvəstə biz nişaneyi-tiri-qəm olmuşuq.
Bizdən qəmin bələləri bir dəm az olmamış,
Hər ləhzə biz bələlərinə məhrəm olmuşuq.

Əzm eylədiksə hər yerə biz bir niyaz üçün,
Üftadəlikdə xaki-qədəm tək kəm olmuşuq.
Bir dəm, Füzuli, yetməmişik arizumuza,
Dərdi ələm yüklə kəman tək xəmə olmuşuq.

Ey könül, vəsf eylədin dilbərləri bunca, yetər!
Gah günəş adlandı şerində gözəl, gahi qəmər.
Dəm vurursan qan tökən, canlar alan bir qəməzədən.
Ləblərinə gah deyirsən ləldir, gahi şəkər.
Gah qanlı qəlbinə bir dağ çəkirsən şövqdən,
Gah deyirsən: zülfünün sevdasına başım düşər.
Gah cəfasından şikayət eyləyərsən bütlərin,
Onları hər yerdə rüsvay eyləyərsən, müxtəsər.
İndi təqva damənindən gəl daha möhkəm yapış,
Ömrünü kari-pərişan ilə gəl qılma hədər.
Tox göz ol, həm könlü tox ol, meyl qılma ələmə,
Bir pəri ardınca da düşsə, sən ondan qıl həzər.
Ey Füzuli, rindlər rəsmində ifrat eylədin,
Bir təzə yol axtar, artıq, rindlikdə var xətər.

Ey könül, yarı istə, candan keç!
Uyma bu varlığa, cahandan keç!
Deyilsən gər cahanda rahatlıq,
Ondakı yaxşıdan, yamandan keç!
Əyri qamətli çərxə aldanma,
Sən də bir ox tək ol kamandan keç!
Gözümün yaşları ilə ahım tək,
Sən də gəl yerdən, asimandan keç!
Talib ol yarə, hər nə ələmdə
Səni saxlarsa bundan, ondan keç!
Xəlpə birüzlü, birsifətli görün,
Qəlbə niştər vuran zəbandan keç!
Bir öyüddür sənə Füzulidən,
Tut yəqin damənin, gümandan keç!

Ey gözəl, getmə, mənim qəlbimi sən qan ələmə!
Eşqimin dağını gəl hicr ilə suzan ələmə!
Geymə, ey sərv, səfər paltarı, qəm barı ilə
Əymə bu qəddimi, gəl xak ilə yeksan ələmə!
Ol günəş ruyinin hicranı ilə surətimi

Öz ciyər qanım ilə lalə tək əlvan eləmə!
Göz yaşım, sel kimi ax, kəs yolunu dilbərimin,
Getsə, düş ardına sən, tərkinə bir an eləmə!
Ey Füzuli, yaşamaq istər isən canansız,
Fikrini atma barı, qəlbi pərişan eləmə!

Ey pəri, bir ömrüdür ol gülzari görmədik,
Sən bizi gördün, biz ol bətişar görmədik.
Mərhəmətsiz çox gözəllər görmüşük aləmdə biz,
Sən kimi bir mərhəmətsiz zülmkarı görmədik.
Çox cəfa görsək də yardım, kuyini tərək etmədik,
Dəhşətdə bir başqa əmniyyət diyarı görmədik.
Bir axar su tək dolaşdıq bağların ətrafını,
Qəmətin bir gözəl sərvə, çinarı görmədik.
Hər yerə getdik, bizi öldürməyə lazım olan
Dərdü möhnətdən o yerlər olsun ari, görmədik.
Həmdəm olduq hər kəsə, bir dəm dili-şeydamıza,
Vurmasın yüz min yara birəhm yarı, görmədik.
Həddini aşmış, Füzuli, səndəki divanəlik,
Sən tək olsun bir nəfər eşqin düşəri, görmədik.

Ey sayə, mən tək gəzmədin səhraları avarə sən,
Yox taqətin tənhalığa, möhtacsən bir yarə sən.
Rüsvay oldum, ey sənəm, qaldır üzündən pərdəni,
Məndən ayır xəlqin gözü, cəzb et o gülruxsarə sən.
Mən görmədən rüxsarını dərdə deyildim mübtəla,
Hüsnünlə saldın, ey pəri, qəlbi yeni azarə sən.
Eşqin yolunda keçmişəm başdan, ayaqdan düşmüşəm,
Rəhm et, məni-biçarənin dərdinə qıl bir çarə sən.
Bir vəchi sərgərdan olub, bir yerdə durmazsa könül,
Ey gül, onu bülbul kimi təslim edibsən xarə sən.
Yoxdur sən qəddin kimi bir sərv sərvistan ara,
Rüxsarın ilə vermişən zinət gülə, gülzarə sən.
Bəsdür, Füzuli uyduğun əhli-riyanın fəlinə,
Bir aşiqi-şeyda olub, ver könlünü dildarə sən.

Ey üzün gülşəni gülzari-cahandan rəna,
Nə qədər var güli-rəna üzün ondan rəna.
Hüsn bağında gözəl sərvlər olmuş, amma
Olmamış sən kimi bir sərv-rəvandan rəna.

Açmayıb bağı-lətafətdə elə gül ki, ola
Sən kimi sərvqədü qönçədəhandan rəna.
Bir sənin eşqini seçdim bu cahanda, nə edim,
Sənsən eşq əhlinə xubani-zamandan rəna.
Sərv qamətlər ola qəddinə, ey şux, fəda,
Çünki qəddin görünür sərv-i-cinandan rəna.
Qapının torpağı tək pak deyil bağı-cinan,
Huri-cənnət də deyil sən kimi candan rəna.
Kirpiyin gözdə, Füzuli, o səbəbdən yeri var
Ki, olubdur dili-zarimdəki qandan rəna.

Eşqdə məzmun olub xətti-rüxi-canan mənə,
Böylə yazmış taleyimdə sanəyi-dövrən mənə.
Kuyinin torpağın öpmək gündə yüz yol, sevgilim,
Şahlığından yaxşıdır dünyələrin hər an mənə.
Kuyini tərk etmərəm ölsəm də, məhv olsam da gər,
Gülşəni-kuyin olub çün rövzeyi-rizvan mənə.
Vəslinə yetmək ümidilə yəqin olmuş bu kim,
Ölməyim eylər müqərrər möhnəti-hicran mənə.
Can bu ümmid ilə verrəm kim, uzaqlaşsın məgər
Möhnəti-hicrin ki, vermiş dərdi-bipayan mənə.
Qəlb dağından, Füzuli, olmuşam sultani-eşq,
Kim, cünun mülkün edib ol tabei-fərman mənə.

Əzilsəm, torpağımdan çıxmasın toz-istəmiş dövrən,
Odur, kim isladar əndamımı gözdən axan qandan.
Edib təsiri-badə meynəyə bağ içrə ondandır
Ki, hey qalxar, yatar sərxoş kimi alcaq təkən hər an.
Bəla daşı yağar başıma, yoxsa çərxin eyvanı
Ciyərdən çəkdiyim atəşli ahımdan olub viran?
Bitərsə qəbrim üstə vəhşi otlar, yad edin, dostlar,
Ki, bir gül üzlü canan həsrətilə olmuşam qurban.
Məsiha daməni pak olmadı hər ləkkədən bildin,
Odur vəchi şərabi ləblərindən sildin, ey canan.
Olubdur həsrət ilə parə-parə sinəm, əl çəkməz,
Vurar qəlbimə xəncər xəncər üstədən ol məhi-taban.
Füzuli, gözlərimə nur verdi hüsnü cananın,
Başından kəsməsin haq sayəni, ey sahibi-ehsan!

Əgər ölmüşsə Məcnun, qalmışam mən yadigar ondan,

Gedibsə Kuhkən, qalmış mənə indi bu kar ondan.
Könül razı deyil əğyar onun kuyində can versin,
Közümdə qorxum ondandır ki, əyləşsin qubar ondan.
Sirişkim əks edib müjgan oxun, ey mərdümi-qafil,
Sənə qoy yetməsin vəhm ilə tiği-abdar ondan.
Ləbindən bircə an kim almadı canım, nə gündür bu,
Bu da bir ömrümü? - daim mən oldum şərmsar ondan.
Fələk ahımdan olmuş pürşərər, bir kami-dil verməz,
Ki, qorxur rəvnəqi itsin bir an olsa kənar ondan.
Cahan cahindən ötrü tərki-dünya eyləyir zahid
Ki, dünya tərkini etməklə azalmır etibar ondan.
Uzaqlaşmış Füzuli indi kuyindən, daha bir də
İtin duymaz qopanda naleyi-biixtiyar ondan.

Əgər sən həmnəşin olsan gözəllərlə, könül, bir dəm
Unutma kim, gələr hicran dəmi, eyşin olar bərhəm.
Məni, ey göz yaşım, rüsvay qıldın xalq arasında,
Quru artıq ki, dost-düşmən gözümdə görməsinlər nəm.
Fələk, qəsdin budur, ayrı düşəm ayüzlü canandan,
İnadından götür əl, qoyma olsun eyşimiz matəm.
Sizi, ey mərdümi-çəşmim, ürək qanımda gizlətdim
Ki, qan olsun sizə hayıl, mənə şəbxun vurarkən qəm.
Uzaqlaş qəmli könlümdən, çəkirsə qəm odu şölə,
Budur qorxum ki, bu odda yana canımla canan həm.
Yerin qəlbimdədir, canan, bu canı oxla gəl doldur,
Dəmindən bir hasar olsun, səni hifz eyləsin möhkəm.
Füzuli, çarəsiz dərdə düşüb rüsvay olmuşsan,
Qəza təqdiridir, yox səbrdən başqa ona məlhəm.

Ənbərdən ay camalını salmış həsarə xəstə,
Bənzər o gül üzərin üçün pərdədarə xəstə.
Yeksər həsəd tozu bürüdü güzgüsün ayın,
Hər dəm o məh salanda kənari-üzərə xəstə.
Şəm tək mənim qaraldı günüm dudi-ahdən,
Ta düşdü gül üzündən o mahın kənarə xəstə.
Məzmunca xətti-yarə yaxın xətt tapmadıq,
Dövrən oxutdu gər bizə minlərcə qarə xəstə.
Yanmış könül üzümdə nişan qoydu göz yaşın,
Çün yadigar öləndən olar ruzigarə xəstə.
Ölmüşləriksə, sinəmi çək etməyim, necə

Bir rəsmdir, yazar hamı lövhi-məzarə xə.
Yar olmasa, Füzuli, həyatın nə hasili,
Əlbəttə, varlığın sözünə çək dübarə xə.

İki hörük arasında üzün qiyamət edər,
İki gecə arasında günəş iqamət edər.
Könül qoşa ləbinə canımı demiş qurban,
İki əzizə bu bir can necə kifayət edər.
Nə vəsli oldu müyəssər, nə əhdə etdi vəfa,
O gül yenə mənə "bədbin" deyə məlamət edər.
Vüsal zövqü onun olmadı bizə qismət,
Bu zövqü ya rəb, o dilbər kimə kəramət edər?
Əgər desəm sevirəm, qorxuram dönüb deyəsən:
Bu söz nə sözdür, ədəbsiz buna cəsarət edər.
Məni ləbin həvəsi dərdü qəm əsiri qılıb,
Görəndə halımı düşmən gülər, şəmatət edər.
Dedim: Füzuli düşüb eşqinə, gözəl; o dedi:
Ədəbsiz olduğuna öz adı dəlalət edər.

İsladam, kaş, ürək qanı ilə xaki-dərin,
Hali-dildən ola hər rəng ilə olsa xəbərin.
Hərə bir can ola, ey kaş, bu qan qətrələri,
Ola bir-bir sənə qurban bizə düşsə güzərin.
İstərəm sən ova çıxdıqda şikarın mən olam,
Sənə olduqda fəda ta mənə düşsün nəzərin.
Seyrə çıxsan edərəm xəlqi fəğanla məşğul,
Səndən ey gül, xəbəri olmaya ta bir nəfərin.
Söylərəm dərdimi öz kölgəmə, əfğanımdan
Mən olan mənzilə bir kəs daha salmaz səfərin.
Bu gözəllərdə vəfa yoxdur, ədəm tilsimi var,
Belə batil bir işin görməyəcəksən səmərin.
Eşqdən mən qılır gərçi, Füzuli, naseh,
Mənə təsir eləməz sözləri bir bihünərin.

İstər ki, yardan bizi etsin cüda fələk,
Düşmənliliyin bizə yenə gördü rəva fələk.
Çərxin cəfavü cövrü yetər daima bizə,
Bunlar nə işdir eyləyir ol bivəfa fələk?
Həsərət qoyur məni o gözəllər camalına,
Bir iş rəva deyil, niyə eylər xəta fələk?

Sandı bərabərim özünə bənzəmək üçün,
Eylər həmişə qəddimi qəmdən düta fələk.
Məhbubumuz deyil ki, o biçarə aşiqi
Bunca bəlalərə eləyir mübtəla fələk?
Məqsudumuz, Füzuli, vəfadır, nə fayidə,
Düz gəlməyir bizimlə, edir hey cəfa fələk.

İşim qəmində yenə çeşmi-əşkbarə düşüb,
Gözün də indi iki qəlbi-dağidarə düşüb.
Dübarə parələnib lalənin giribanı,
O sərvimin yolu, guya ki, laləzarə düşüb.
Məgər görüb yerişin sərv, rəşk odunda yanır
Və ya ki, surətinin əksi cuyibarə düşüb.
Görən o nərgisi-məstinlə surətin, söylər:
Çəməndə türkdür ol, məst olub, kənarə düşüb.
Nə nəqş çəkdisə qüdrət, gözəldir ol, əmma
Ən incə nəqşi onun arizi-nigarə düşüb.
Mənim bu göz yaşıma rəhmdən deyil baxışın,
Gözəllik aşiqidir ki, axar sularə düşüb.
Füzulinin nədən olmuş günahı, təqsiri,
Gözündən öz gülünün binəva dübarə düşüb.

Ya rəb, o bidərdin özün sal qəlbinə sevda qəmi,
Olsun bizim aləm kimi qəmli onun da aləmi.
Aydın deyil xurşidimə dərdim əgər, bir vəchi var,
Kölgəm olub qəm şərhinə qəlbin yeganə həmdəmi.
Göstər üzün misli-günəş, ta qoymasın heç bir əsər
Torpaq bu cismimdə əgər abi-həyatın var nəmi.
Saqi, dayanma, mey gətir, naseh vurub sözlə yara,
Mütləq bu yarə öldürər, çatdırmasan mey məlhəmi.
Vermirsə düz insanlara alçaq evində yer fələk,
Ondan büküldü qəddimiz kim, tərək qıldıq bu qəmi.
Toplandı çün ətrafıma dağ tək məlamət daşları,
Rüsvalığım ondan tapıb böylə binayi-möhkəmi.
Bir qətrə qanlı göz yaşı, bir odlü ahından səvay,
Yoxdur Füzulinin qəmi-eşqində başqa məhrəmi.

Yandı qəlbim, gözdə qanlı qətrələr vardır hələ,
Od sökübsə, şöləmizdə yüz şərər vardır hələ.
Bədnəzərdən öz ciyər qanilə olmuş çillə dağ,

Olmayır rahat könül, məndə nəzər vardır hələ.
Tazə dağlar cismi-zarimdən mənim əksilməyir,
Allah-allah, bu quru şaximdə bər vardır hələ.
Ah çəkdim, qəlbimin dərdisə təskin tapmadı,
Ox çıxıb peykan ilə bahəm, ciyər vardır hələ.
Lövhə-ələmdən deyildir xali Məcnun surəti,
Mən tək olmaz dəhşətdə, ondan əsər vardır hələ.
Söylədim: eşqində yox, ey yar, özümdən bir xəbər,
Söylədi: aşiq deyil, ondan xəbər vardır hələ.
Qəddini əymiş, Füzuli, möhnəti-çərxi-fələk,
Xatirində bir kamanqaş, simbər vardır hələ.

Yandı göydə ulduz, ay, bir ah çəkdim dün səhər,
Qorxuram bu gecə düşsün ərşə ahımdan şərər.
Dün gecə cismim yanırdı, qalxdı sinəmdən bir od,
Bilmişəm döndüm gülə, ya şöləmi söndürdü tər.
Qərq olmazdım zənəxdanındakı girdabda,
Qalxsə idi ağ buxağından sənənin tufan əgər.
Ağzının vəsfini, canan, almadımsa ağzıma,
Olmadım razı dodağım tutsun eşqindən xəbər.
Könlüm istər söyləyim "ya rəb!", necə "ya rəb!" deyim,
Zəfərdən "ya rəb!" deməkçün taqətim qalmış məgər?
İstəməz qonsun tozum nəli-səməndinə mənim,
İstəməz çatsın əlim damanına ol simibər.
Ey Füzuli, meylə, məhbub ilə daim gün keçir,
Səndə şirin dil, rəvan təb ilə var yüksək hünər.

Yarın hicrində yenə gözlərim ağlar bu gecə,
Sən sən, ey şəm, mənim ağlamağım var bu gecə.
Yad edib şəmi-rüxün, istərəm atəşdə yanam,
Səpmə su bu oda, ey didəyi-xunbar, bu gecə.
Qətlimin vədəsini sübhə qoyub, sübhə kimi,
İntizar öldürəcəkdir məni, ey yar, bu gecə.
Kuyi-yarə, dayan, ey nalə ki, gizlin gedirəm,
Məni rüsvayi-cahan eyləmə, zinhar, bu gecə.
Ağladım, göz yaşımın nəqdi tamam oldu bu gün,
Nə nisar eyləyərim gəlsə o dildar bu gecə?
Gözlərimdən yuxunu qarət ediblər, yoxsa
Qara bəxtindir edibdir məni bidar bu gecə.

Səri-kuyində Füzuli gecələrdi, sən onu
Niyə qovdun, hara bəs getsin o naçar bu gecə?

Yarpağın tutdu bərabər gül o mah tələt ilə,
Başına çırpdı o yarpağı səba hiddət ilə.
Gül cəmalın aparır rəvnəqi güldən, gər onu
Dürri-şəbnəmlə həva bəsləsə min zinət ilə.
Oldu pərvanəsi gül atəşi-şəmi-rüxünün,
Eylə yarpaq hanı odlanmaya ol dəhşət ilə.
Gülü bülbüllə çəmən naz eləyir, aç üzünü,
Onu atəşlərə yandır, yelə ver cürət ilə.
Qönçə övladına rahatmi olar gül beşiyi.
Bu tikanlıqda necə bəslənər o, rahat ilə?
Beşcə gün ömrə gül hüsnün ilə bəhs açdı,
Dağıdar yel bu günah ilə onu sürət ilə.
Açılır gül, dəyişir rəngi, Füzuli, onu mən
Necə təşbih edim ol ləli-şəkərnisbət ilə.

Yaxıbsan qəlbi, barı şölə tək gəl çəkmə sər məndən,
Nəzər qıl, şəm tək yannam, sən olma bixəbər məndən.
O eşqindən nişan bircə mənim bu suzi-qəlbimdir,
Elə yannam ki, qalmaz heç nişan səndən, əsər məndən.
Məni yandırdığın dəmdə, saqın, bu qəlbə əl vurma,
Alışmış atəşəm, qorx ki, olarsan şöləvər məndən.
Dedim bu çeşmi-giryanə o hüsnə baxmasın bir də,
Nə etdim bundan özgə, döndərir üz çeşmi-tər məndən?
Mənim xar olmağımdan artdı qəm qəlbimdə, qorxdum ki,
Görüb xar olmağı yarım, kəsə bir az nəzər məndən.
Dəhanın sirrini bildim, mən oldum yoxluğa agah,
Güman etməzdi heç kəs kim, gələr böylə hünər məndən.
Gəlibdirsə rəhi-eşqə, Füzuli, binəva Məcnun,
Deyildir məndən artıq o, deyildir mötəbər məndən.

Yaşlı göz bir güzgüdür, onda könüllər əks edər,
Gözdə yaş artdıqca, qəlbin nuru artar ol qədər.
Qətrei-əşkindən istə naümid olduqda kam,
Kim ki, ulduzla gedə görməz o zülmətdə xətər.
Qəlb varsa, əql varsa səndə, gözdən yaş axıt,
Ağlayıb ah çəkməyənlər bir ağacdır bisəmər.
İntihasız göy dənizdə bir hübabı andırar,

Eşqi cananla dolu bu könlümə salsan nəzər.
Eşqə düşdün, qoy saralsın surətin, bu yaxşı rəng,
Eşq bazarı rəvacın artırar əlbəttə zər.
Şam od ilə tutdu ülfət, aqibət yandı özü,
Kim tutarsa üns düşmənlə peşimanlıq çəkər.
Ey Füzuli, kim düşüb bir qəddi-sərvin eşqinə,
Bir köpük tək göz yaşı bəhrində sərgərdan gəzər.

Yoxdu bu rüsvalığın dərdinə dərman, ey təbib!
Eyləmə rüsva özün, həm qəlbimi qan, ey təbib!
Olmaq istərsən əgər asudə, qoy rahat məni,
Dərdimin yox çarəsinə çünki imkan, ey təbib!
San qan almaqla, yəqin, bir fayda verməzsən cana,
Şövqi-ləlinn çıxar mümkünsə candan, ey təbib!
Olsa hər şərbət, bu sevda dərdinə etməz əlac,
Şərbətimdir vəsli-yarü zikri-canan, ey təbib!
Qəmlə öldürsən məni izhar qılma kimsəyə,
Qoy rəqibim bilməsin var məndə əfğan, ey təbib!
Məqsədim açmaq deyildi dərdimi əsla sənə,
İstədim pünhan edim, səndən nə pünhan, ey təbib!
Öldürüb yüz sən kimi bidərdi bu dərdim mənim
Gəl Füzuli dərdini sanma çox asan, ey təbib!

Yüz dəfə göz açdım güli-rüxsarına, ey can,
Hər dəm üzə açdım iki yüz seyl ilə tufan.
Hər sel ki, axıtdım yoluna didələrimdən,
Fəryad edərək sirrimi açdı sənə hər an.
Hər sirr ki, gizlində demişdim sənə, ey gül,
Əğyarə dedin, saxlamadın sən onu pünhan.
Açdım sənə göz, gördüm əziyyət, sitəm, azar,
Açdım öz əlimlə özümə bir dəri-əhzan.
Gör bəxtimi, rahatlıq umurdumsa yolunda,
Dəhşətli bəla seylinin ağzındayam əlan.
Qıldımsa əgər sinəmi çək, axırı tapdım,
Dərdindən onun qəlbimə yol açmağa imkan.
Zülfündən işim çün düyün olmuşdu, Füzuli,
Tutdum səri-zülfündən, açıldı düyün asan.

Yüksəlir göylərə, ey mah, fəğanım sənsiz,
Nəyə lazımdı keçir ömrü zəmanım sənsiz.

Dəyişir halımı hər anda qəmi-hicranın,
Gəl deyim, gör necədir bu güzəranım sənsiz.
Məndən ayrıldı hamı sən mənə etdikdə vida,
Yox güman ki, qala cismdə canım sənsiz.
Ömrümün bəhrəsi bir şam kimi yanmaq oldu,
Təngə gəldim bu həyatdan, yox amanım sənsiz.
Düşməsin ta ki, şərər qəlbinə bir söhbətlə,
Bağladı şiddəti-qəm indi zəbanım sənsiz.
Bu ümid ilə ki, tapsın, gözəlim, səndən əsər,
Yürüyür hər tərəfə əşki-rəvanım sənsiz.
İndi rüsvalığımı təkcə Füzuli bilmir,
Yayılib aləmə bu eşqi-nihanım sənsiz.

Kimi nisbət qılım ol sərvə-sənubərqəddə,
Ucalardan ucadır qədrdə, həm qiymətdə.
Ona düşmən eləyən pisliyi o yaxşı sanır,
Pisə yaxşı deməsi yaxşı olur, əlbəttə.
Deməyə dərdimi məhrulərə həddim yoxdur,
Deyim hədsiz qəmimi bəs kimə bu halətdə?
Məsnədi-eşqdə qiymət yox idi məndən əzəl,
Göz yaşım göylərə qaldırdı onu şöhrətdə.
Mişk xətlə, gümüş əndamlı, ay üzlü sevəli,
Qəlbimin tüstüsü qoymuş günümü zülmətdə.
Bizə məqsəd bu çəməndə gül üzün görmək idi,
Leyk yüz xari-məlamət görünür niyyətdə.
Ey Füzuli, bu qədər eşqə giriftar olma,
Tez xilas et özünü, qalmayasan zillətdə.

Kimsə bizə hicran gecəsində güzər etməz,
Pəjmürdə olan halıma bir kəs nəzər etməz.
Qəm qoymadı məndən bir əsər yar yolunda,
Heç bir kəsə könlümdəki qəmlər əsər etməz.
Öldüm qəmi-hicrində, xəbər tutmadı bir kəs,
Halın necədir, kimsə mənə heç xəbər etməz.
Çoxdur hamudan dərdü-qəhim, çünki sənə tək,
Heç bir gözəl öz aşiqini dərbədər etməz.
Eşqinlə ciyərlər oda yandı, külə döndü,
Mehrin dəxi heç kimsəni xuninciyər etməz.
Ey şuxi-cəfakar, vəfa eylə ki, heç kəs,
İncitməyi, öldürməyi zənni-hünər etməz.

Tərk eylə bu aləmdə nə var, qorxma, Füzuli!
Təklil yolunun saliki xəfvi-xətər etməz.

Kirpiyimdən qan sızır şamü səhər, bilməm nəçin?
Canımı üzməkdədir sonsuz kədər, bilməm nəçin?
Halimə heyran ikən aləm, özüm heyrətdəyəm,
Kim, mənim halimə heyrandır bəşər, bilməm nəçin?
Ol qədər hali pərişanəm, pərişan xatirim
Anmayır hardan pərişanlıq yetər, bilməm nəçin?
Yar könül dərdinə yüz dərman bilir, məndən vəli
Bildiyin inkar edir ol simbər, bilməm nəçin?
Qalmışam avarə, sərgərdan, yarımndan mən cüda,
Çərx edibdir mən fəqiri dərbədər, bilməm nəçin?
Nalədən, fəryaddan könlüm təsəlli tapmayır,
Vəsli də, hicranı da qılmaz əsər, bilməm nəçin?
Ey Füzuli, öldürər dərdim məni, axtarmaram
Nə təbibdən, nə dəvadən bir xəbər, bilməm nəçin?

Könlüm eşqin ilə rüsvayi-cahan oldu bu gün,
Qəlbimin gizli olan dərdi əyan oldu bu gün.
Ruzigarım qara gər keçsə, təəccüb eləmə,
Nəzərimdən gün üzün çünki nəhan oldu bu gün.
Gözdə bir vaxt ürək qanı məkan etmiş idi,
Getdi sərvim, onun ardınca rəvan oldu bu gün.
Bu gecə uyquda gördüm xəmi-keysulərini,
Bu pərişanlığımın vəchi haman oldu bu gün.
Qəlbimə guşeyi-çəşm ilə nəzər qıldı dünən,
Könlüm ol guşeyi-çəşmə nigaran oldu bu gün
Badədən, müğbeçədən tapdı, xudaya, nə səfa,
Ki, könül mötəkifi-deyri-muğan oldu bu gün.
Mən edib dün bu Füzulini qapından itlər,
Səbəb oldur ki, işi ahü fəğan oldu bu gün.

Könlümə xoşdu mənim sevgili canan, ey şeyx!
Deyiləm körpə ki, mən aldanam asan, ey şeyx!
Saxlama gəl məni ayüzlülərin eşqindən,
Vurma yüz tənə mənə hər zaman, hər an, ey şeyx!
İçirəmsə bu gözəl badəni mən gənclikdə,
Məsləhət görmüş onu gərdişi-dövrən, ey şeyx!
Oldu əhli-nəzərin qibləsi cananın üzü,

Bunu inkar eləməz mənə müsəlman, ey şeyx!
Mey içib gəncləşərik, yoxsa qocalmaqla keçər
Günləri ömrümüzün zarü pərişan, ey şeyx!
Umma, gəl, sən bu Füzulidən edə sevgini tərək,
Deyil asan keçəsən qəlblə candan, ey şeyx!

Könlümün dərdinə dildar dəva etməyəcək,
Mənə bir mərhəmət ol mahlıqa etməyəcək.
Məni gər salsa da ol qaşı kəmanım gözdən,
Könlümün mülkünü biganə fəna etməyəcək.
Bütlərin mehrü vəfası o qədər azdır ki,
Bir kəsə cümləsi toplansa vəfa etməyəcək.
Bilsə aşıqlərinin hali-dili-zarın o büt,
Öz cəfakəşlərinə bir də cəfa etməyəcək.
Yaxamı etsə də sədparə sitəmlər, bu könül,
Eşqinin damənini, bil ki, rəha etməyəcək.
Gəl həlak etmə bizi, çün rəhi-eşqində sənin,
Biz edən işləri bir əhli-vəfa etməyəcək.
Bağı-vəsl içrə, Füzuli, necə gül dərsin o kim
Səbr edib, canını amaci-bəla etməyəcək.

Könlümün cövr təmənnası var ol bədxudən,
Yenə könlüm bu təmənnadadır ol ahudən.
Başını həlqeyi-zənciri-cünundan çəkməz,
Kami-dil istəsə hər kəs o xəmi-keysudən.
Dün səba nəfənin əhvalını da verdi xəbər,
Qəlbi odluydu o dəm sünbülü-ənbər budən.
Bisəbəb guşeyi-mehraba əyilməz zahid,
Bir təmənnayı-nəzər eylər o, gəc əbrudən.
Hər gözəl yarı mələklərlə bərabər tutma,
Özü göyçəksə də, yox faidə ol bədxudən.
Sihhətindən necə bəs eyləməsin qəti-nəzər,
Xəstələnmişsə könül gər o gözü cadudən.
Eşqi mən etmə Füzuliyə sən, ey şeyx, hamı
Zövq alar dəhrdə bir naz eləyən məhrudən.

Könül ayinəsində əks olan, ey məhliqa, sənsən,
Unutsan da məni, bil, xatirimdə daima sənsən.
Tamaşayı-camalından necə mən göz çəkim, canan
Üzündür qiblə, məbudum mənim, ey dilruba, sənsən.

Sənə oxşatmağımdandır gözümlə qalmış sənəmlərdə,
Məni biganəyə mayıl qılan, ey bivəfa, sənsən.
Əgər məftunu oldum qönçələb dilbərlərin bunca,
Qılın eşqi mənə, onlara bu hüsnü əta sənsən.
Çəkərlər kuyinə boynumda zəncir nazlı dilbərlər,
Bu zənciri salan boynuma, ey zülfü qara, sənsən.
Kəsildi iltifatın, müşkülə düşdü işim, rəhm et,
Mənə şəfqətlə bax, dərdimə varsa bir dəva, sənsən.
Füzuli, doğru bir yol tut, vəfadar ol o dildarə,
Səbat ilə dayan, bu yolda Xızri-rəhnüma sənsən.

Könüldə, canda eylər ol pərinin dərini pünhan,
O kəs kim, gizlədə bilsin odu xaşak ilə asan.
Necə tərkəşdən ox, mən sinədən ah üstə ah çəkdim,
Bu həsrətlə ki, vursun sinəmə ox üstə ox canan.
Üzüm qanla bəzəndi, ey gözəl, bir laləzar oldu
Ki, sən seyrə çıxanda lalə tək öpsün yanağından.
Könül, zöhdü riyadən, zərrəcə bir kimsə xoşlanmaz,
Uzaqlaş bu əməllərdən, bəhəqqi, xaliqi-sübhan!
Gecə rüyada gördüm könlümü zülfündə sərgəştə,
Pərişandır yuxum, qaldım özüm təbirinə heyran.
Bu varlıq dərini, bəsdir, Füzuli, bunca çəkdi sən,
Əri qəmdən ki, hər altı cəhətdən rahat olsun can.

Kuyi-yara meyl edib, ey göz yaşım, axdınsa gər,
Çatmadın hərgiz muradə, vermədin heç bir səmə.
Ey gözümlə, çox meyl qıldın, yar kuyin görməyə,
Görmədin bir fayda qəmdən başqa, çəkdi dərdisər.
Ey könül, rüsvayi-eşq oldun, dedim: gəl eşqi at,
Vermədin hərgiz qulaq, axır eşitdin tənələr.
Ceyranım, olmaz rəqiblər qədsiz mayıl sənə,
Sən ki, ahusan, neçin peykandan etməzsən həzər?
Bilmirəm vəchi nədir kim, bunca dostluq rıftəsən,
Etinasızlıq qılıncıyla kəsib, vurdun zərər?
Ey gözəl, vardır mənim tək min bəlakeş aşiqin,
Min şükür, aşıqlərindən tək mənə cövrün yetər.
Ey Füzuli, eşqdə sabitqədəmsən, heç zaman,
Dönmədin yoldan, səni bunca məlamət etdilər.

Kuyinə getdim, baxam bir dəm o gül rüxsarə mən,

Eylə risva qıldı, oldum xar mən, biçarə mən.
Yay kimi çatdı qaşın, çəp baxdı, tabım qalmadı,
Göz açıb bir an baxam ol şivəli dildarə mən.
Tünd baxışlardan rəqiblər qorxaraq qaçmış uzaq,
Tək rəqibim ol baxışlardır ki, yetməm yarə mən.
Yer tutub qəlbimdə bir gül, qorxuram ətrin duya,
Ol səbəbdən vermərəm yanımda yer əğyarə mən.
Zəfi-cismimdən könül tab etmədi sevdasına,
Bağlanıb qaldım əsir ol türreyi-tərrarə mən.
Sən də, ey can, tərək qıl qəmdən bükülmüş cismimi,
Etmışəm təslim onu bir arizi-gülnarə mən.
İncəlib sevdəyi-zülfünlə xəyalə dönmüşəm,
Var yeri görsəm, Füzuli, hər dili-xunbarə mən.

Gəl alma qəlbimi məndən, nəşibin qəm olar, canan!
Zəifdirsə vücudum, bil, ağırdır möhnətim dağdan.
Gözəllikdə sənə Yusif bərabərlik edə bilməz,
Başı ərşə dəyər, olsa qulamın gər məhi-Kənan.
Ağırdır dərdim, ey canan, eşitsən tab qılmazsan,
Əgər şərhi-qəm etsəm, bil, qopar qəlbində min tufan.
Yetər qeydi-baladə saxladın, kəs başımı qurtar,
Nolar ki, mən kimi aşiq edərsə sənə qurban.
Cəlalın olsa da, Cəmşid tək məsti-qürur olma,
Hübbə-mey kimi bir ləhzədə məhv eyləyər dövrən.
Gəl aşma həddini ta kim, xuraman olduğun yerdə,
Ayağın torpağı gər olsa da, fəxr eyləsin dövrən.
Füzuli, ahü əfğanınla sən xəlqi çox incitdin,
Ədəm mülkündə yer tut, xəlq dincəlsin fəğanından.

Gəldi gül gülzarə, ömründə ona kam olmadı,
Yüz tikan gördü yanında, canı aram olmadı.
Açdı bülbül dərdini yüz min fəğan ilə gülə
Keçdi gül dövrü, yenə gül bülbülə ram olmadı.
Bu necə bir mülkdür, gül dövrü keçdi, kimsəyə
Burda bir mey məclisi, bir nəşə, bir cam olmadı.
Tikdi dövrən bir lətafət xələti, əfsus ola
Geyməyə bu xələti qabil güləndam olmadı.
Gec gəlib gül bağçaya, bilməm nəçin tez köçdü o,
Görmədi hörmət mənim tək, yoxsa ikram olmadı.
Gərdisindən mən necə çərxin şikayət etməyim,

Halimə dövründə bir gün də sərəncam olmadı.
Söz bilənlər, ey Füzuli, qədrü qiymətdən düşüb,
Ol səbəbdən kimsədə bir şöhrətü nam olmadı.

Gəlmək imkanım olardı kuyinə, qoymur rəqib,
İt hürüb fəryad edər hər yerdə görsə bir qərib.
Vəslə mayildir könül, ancaq çətin bir işdi bu,
Süfreyi-vəsli onun dərd əhlinə olmaz nəşib.
Atəş olsaydı gülün şövqilə qəlbində əgər,
Min qəfəs ahı odiylə yandırardı əndəlib.
Nəbzimi tutmuş müalic dərdimi təşxis edə,
Dərdimin dərmanını tapmaz mənim əsla təbib.
Səltənət əhlilə, əlbəttə, ol kəs kim, fəxr edər,
Mümkün olmaz görməsin hər cür əziyyət ənqərib.
Gizlədir canım könüldən, gah könül candan onu,
Qalmaz ol gülçöhrə dilbər dəhr içində biqərib.
Vəslədən qeyri bu dərdli könlümün yox məqsədi,
Müstəcab eylə duamı, ey olan zati nəcib!
Ey Füzuli, çox soruşma olmusan heyran kimə,
Öylə heyran olmuşam, heç bilmirəm kimdir həbib.

Gər gözümdən almasa könlüm odu hər ləhzə ab,
Bu könül yangısına etmək necə mümkündü tab?
Ayrıl, ey sayə, cəfayə çünki olmur tabın heç,
Tez qaçırsan, gər qılinc çəksə mənə ol afitab.
Görməsin ol afitabi-hüsnünü sayəm deyə,
Onların mən ortasında rəşkdən ollam hicab.
Yar günəş üzvlü, mənim ahimsə atəş xərməni,
Bu iki atəşdə, bilməm ki, nədən yanmaz niqab?
Qətlimə qəsd eylədi yarım, fəqət öldürmədi,
Mən qan içrə çırpınırkən məndən eylər ictimab.
Mən bəla bəzmində şəməm, ol pəriçöhrə bir od,
Getsə sönnəm, gər yaxın gəlsə, verər yüz izzirab.
Yaxdı ahım çərxi, o qan daim uddurdu mənə,
Qisməti qandır odun, hər yanda gər yansa kəbab.
Ey Füzuli, tiği-çərx öldürdü gözdə uyğunu,
Mərdümi-çəşmim çəkir matəm libasında əzab.

Gər öləndən sonra kuyin etsələr mədfən mənə,
Qəbr əzabi verməz ol gülşəndəki məskən mənə.

Saqi, mey ver, qəmdən öz nəfsimlə çarpışmaq yetər,
Göstərə rahi-nicati bəlkə mey məndən mənə.
İndi ki, dostum mənə risvalıq istər, çarə yox,
Qoy olum risva, nə eylər tənəyi-düşmən mənə.
Yanmasın ruhum necə könlüm odundan, etməmiş
Üstüxan fanus tək gyya dəmirdən tən mənə.
Məqsədim mənada Yusifdən mənim surət deyil,
Mən nə Yəqubəm ki, versin zövq pirahən mənə.
Qorxmayır, cövri-xəzandan, gör necə güllər gülür,
Ağladır, matəm verir bu qəfləti-gülşən mənə.
Can bədəndən, ey Füzuli, çıxdı, xak oldu bədən,
Eşqi oldu afəti-can, həm bəlayi-tən mənə.

Gizli dərdim necə olmaz bu qədər qəmlə əyan,
Bu sükutun özü hali-dilimi etdi bəyan.
Bir zaman çıxmadı candan kədəri cananın,
Yarı candır mənə dərdi, keçə bilməm ondan.
Xaki-rəhində gözüm incisi sərf oldu, xoşam,
Çünki eşqində nisar eyləmişəm gövhəri-can.
Belimi eşq yükü бүkdü, nə daşdır ürəyin.
Yanmasa hali-dili-zarimə, ey qaşı kaman!
Dərdi-eşqinlə bütün aləm olub düşmənimiz,
Bu səfayə həsəd etdi fələki-kəcdövrən.
İstəyirdim rəhi-eşqində sədaqətli olam,
Neyləyim, vermədi ömrüm bu təmənnadə aman.
Eşq feyzilə yetib məqsədə, xoşbəxt olduq,
Ey Füzuli, daha bəsdir bu qədər ahü fəğan.

Gizliyəm zəfdə mən, lütfdə yarın bədəni,
Mən onu görməmişəm xeyli zamandır, o məni.
Çəkərəm nalələr hicrində, xoşa ol rində,
Nə bədən qorxusu, nə canı üçün var məhəni.
Yanıram sinədə qəm, şəm mənim tək yanmaz,
Canı yox, cismdə yanmaqdan edə vahiməni.
Sirri-eşqindir olan şəm dilində yalnız,
Sönsə məclisdən atarlar, onun olmaz sevəni.
Bisütunda görünən əks o Şirinindir,
Rəşki-ruyin buna məcbur eləyib Kuhkəni.
Qüvveyi-eşq kəmalında olan möcüzü gör,
Dindirir ol daşürəkli бүti-şirinsüxəni.

Tazə dağlarla Füzuli alışır şamü-səhər,
Köhnə dağlarla görənlər tanımaz indi səni.

Göz içrə ol gözələ bir əziz məkan verdim,
Bəzək deyə, evinə ləxtə-ləxtə qan verdim.
Bu canı töhfə gətirdim ədəm diyarından,
Rəva görüb sənə ol canı ərməğan verdim.
Tutanda zülfünü başım tutuldu sevdəyə,
Özüm bu möhnətə, dərdə riza, inan, verdim.
Günəş camalını görcək gözüm yaşı qurudu,
Gözümdən axmadı yaş, hər qədər təkan verdim.
Gözümdə yüz gözəlin nəqşi əksini tapdı,
Onun xəyalına qəlbimdə yer haçan verdim?
Kədər bağında təzə tingəyəm, bu dağdar ilə
Bahari-hicrdə yarpaqlanıb, fidan verdim.
Füzuli, yadə salıb ağalaram o dilbəri kim,
O güldü, mənə cavabında min fəğan verdim.

Göz könüldən, qəlb gözdən çox, inan, istər səni,
Qəlb gözdən, göz könüldən hər zaman istər səni.
Gözlərim içrə bəbəklər sadədil bir körpə tək
Bilməyirlər fitnəsən, çox mehriban istər səni.
Ağlamaq bihudədir, gözdən silinməz nəqşlər,
Nəqş olub qəlbində zülm, ancaq bu can istər səni.
Sində mehrin yaşar, nəqşin gözümdə yer tutub,
Sinəmə gözdən axar su, binişan istər səni.
Bağlanıbdır zülfünün zəncirinə qəndil kimi,
Xəstə könlüm odlanır, eylər fəğan, istər səni.
Tərk qıldı kuyini dostlar Füzulidən səvay,
Tək o salmış asitanında məkan, istər səni.

Gözəllər eşqinə düşdüm, nə çox cövrü cəfa gördüm
O zülmü görməsin kafər ki, mən bəxti qara gördüm.
Baxıb başdan-başa Leyliylə Məcnun macərasında,
Sənin hüsnünlə öz dərdimə aid macərə gördüm.
Baxarkən surəti-nəqşinə Şirin ilə Fərhadın,
Özümdən bir nişanə, səndən əksi-dilrüba gördüm.
Dedim, bəlkə görə gül cismimi çaki-giribandan,
İpək köynək qədər əndamını həm bisəfa gördüm.
Dünən zülfün açdı, mənə durmuşdum təmatəyə,

Onun hər həlqəsində yüz könüldür mübtəla gördüm.
Üzün gördükdə min zahid həsəddən bütperəst oldu,
Neçə min də birəhmən büt qırar, ey məhliqa, gördüm.
Füzuli, ağlarikən mən gülərsə şam, deyil bica,
Ki, məndə gülməyi şam ağlayan dəmdə rəva gördüm.

Gördü məhrəm məni ol sevgili canana çıraq,
Rəşkdən saldı məni atəşi-suzanə çıraq.
Od içində görünən rıştə işarətdir edir,
Mahi-rüxsar ilə ol zülfi-pərişanə çıraq.
Sinəmi dağladın, ey lalə rüxüm, vəsl günü,
Ki, ola aşiq üçün ta şəbi-hicranə çıraq.
Rəhi-eşqindəki hicran gecəsində nə qəmim,
Bərgi-ahim edər öz nurunu hər yanə çıraq.
Umma varlıq, gözəlim, vəslinə yetmək məndən,
Sübhəsən sən, alışan bu dili-divanə çıraq.
Şölədən qeyrinə meyl etmədiyindən, sənsiz
Salır öz əksini bu didəyi-giryanə çıraq.
Yandı pərvanə mənim halıma, vaqif edəcəkdir,
Onu qəlbimdəki bu atəşi-pünhanə çıraq.
Mehri-ruyindən uzaq nəm çəkərək çeşmimdən,
Gecələr var səbəbi gər düşə nöqsanə çıraq.
Daməni-şəmi tutub xəlvətə çək, ey fanus,
Bu gecə olmuş o məhru bu şəbistanə çıraq.
Ey Füzuli, edəməz xanəmi rövşən qəmdə,
Gecələr dönsə də gər mehri-dirəxşanə çıraq.

Gördükdə səni çəkdi xəcalət gülü-xəndan,
Guya ki, o öz gəlməyinə oldu peşiman.
Ayrılsa tikandan gül, edər sinədə məskən,
Əğyarə yaxın düşmə, gülüm, qıl həzər ondan.
Gülşəndə gülün köynəyi qanə niyə batsın,
Ey xar, məgər bülbülə neştərmi vurursan?
Qönçö açılar badi-səbanın nəfəsindən,
Naseh nəfəsin etdi yanan qəlbimi suzan.
Sədpərə könül zahir olar sinəmi yarsam,
Hali-dilim olsun niyə çün qönçə nüməyan.
Göstərdin o gül çöhrəni, ver kim ləbindən,
Gül dövrü gərək işrətə məşğul ola insan.
Qarət edib ol qəmdə Füzuli dilü dini,

Əfğan, yenə ol kafəri birəhmdən, əfğan!

Görəndə ruyini ayə necə baxım heyran
Ki, sən baxanda baxar gözlərim yerə hər an.
Nə vaxtadək gecələr ayrı şəmi-hüsnündən
Çırağı-xəlvətimi bərqi-ah edim, canan?
Ayağını başıma qoymasın da nazdan əgər,
Bu başı qoy mən edim xaki-rahinə qurban.
Mən əşkü ah ilə öz eşqimi sübut edərəm,
Ki, şahid olmasa, mən etmərəm bu eşqi əyan.
Xoş ol zaman ki, qürub şadiyanəlik bəzmin,
Üzün xəyalı ola məclisimdə nurəfşan.
Qisas adsan əgər hər günahım, bil ki,
Həmişə əldə günahı mən eylərəm ünvan.
Füzuli, zülfü xəti-yardən tutulmuş ürək,
Nə vaxtadək buraxım namədə belə nöqsan?

Göstərirsən üz ki, xyrşidi-cahanara budur,
Aləmə sən od vurursan, rəsmimiz guya budur.
Mən yolunda düşmüşəm, bir yol mənə baxmırsan heç,
Ey ayüzlüm, etibarın aşiqə, aya, budur?
Qaməti-rəftarın aldı canü dildən rahəti,
Sərvlərdən də gözəl bir qaməti rəna budur.
Qaməti zülfün əlindən canü dil olmaz xilas,
Canlara afət odur, dami-dili-şeyda budur.
Bircə gün olmaz ki, qətlim vədəsi gəlsin başa,
Öldürən həsrət məni, ey yari-bipərva, budur.
Kaş məhşərdə gözəllər mən fəqiri göstərib, S
öyləsinlər qorxa-qorxa aşiqi-rüsva budur.
Var başında eşq sevdası Füzuli xəstənin,
Söyləməz amma onun dərdindəki mənə budur.

Gül camalından uzaq hər yerdə yatdım, ey nigar,
Göz yaşım axdı, çəkildi dövrəmə gildən divar.
Dün gecə bir şəm ilə həmdərd idim, gördüm onun.
Hər nə var qəlbimdə, olmuşdur dilində aşikar.
Bir günəş həmsayəm oldu, ondan aldım nuru mən,
Ay kimi yüksəldim, ol nur ilə qıldım iftixar.
Canlı bir Şirin ilə bir dəm oturdum üz-üzə,
Gördü bu əhvalı yüz Fərhad, öldü xarü zar.

Əql qorxuzmazdı öz hökmüylə mən divanəni,
Çünki zəncirim zireh olmuş mənə, eşqim həsar.
Afərin, ey badə, çatdın bir qayıq tək dadıma,
Qərq olardım yoxsa qəm bəhrində mən biixtiyar.
Dinü dünyadan əlim çıxmış, Füzuli, neyləyim?
Aşiqəm mən, qoymamışdır eşq məndə etibar.

Güldən almış ziynəti ol türfə dəstərin sənin,
Hər yana saçmış qığılcım odlu rüxsarın sənin.
Hüsnü-rüxsarın əgər güldən gözəlsə, yox əcəb,
Bir qızıl gülsən, bütün güllər olub xarın sənin.
Sevgilim, rəngi-rüxündən, güllər oldu sinəçək,
Qönçə bağrın qan edib ləli-göhərbarın sənin.
Güldəki naz eyləməz heç qəlbi təsir, ay gözəl,
Gül nə bilsin qəməni, işvə olub karın sənin.
Gəldi keçdi gül, fəqət biz etina da etmədik,
Çünki vardır qəlbimizdə zövqi-didarın sənin.
Bağdakı sərvü sənubərlər məlahətsiz deyil,
Leyk onlardan gözəldir incə rəftarın sənin.
Eşq zövqündən, Füzuli, sözlərin xali deyil,
Xəlqi məftun eyləmişdir hüsnü-göftarın sənin.

Gülzari-kuyin içrə rəqibin səfası var,
Ruyin görən bir aşiqə yüz min cəfası var.
Səndən muradə çatmağım olmuş mahal, çün,
Həsərdə qalmağımda rəqibin rızası var.
Cövrü cəfaləri o məhin məndən ötrüdür,
Amma rəqibə gör necə mehrü vəfası var.
Hər gün rəqib seyr eləyir xaki-kuyini,
Üz sürtərəm ayağına, çün tutiyası var.
Hər dərdi xəstə canıma asan görünmə də,
Lakin rəqibimin daha müşkül bəlası var.
Aşıqlərin həyatı vüsalındadır, fəqət
Gər bu müyəssər olsa, rəqibin fənası var.
Söylə, Füzuli, səbrü qərarın nə oldu bəs,
Nə səndə bir dözümlər, nə rəqibin vəfası var.

Gülüm, yolunda qəmi bihesabdır könlün,
İşi müsibət ilə izzətdir könlün.
Xumar gözlərinin daima o xəstəsidir,

Nə şərh edim sənə, halı xarəbdır könlün.
O fəxr edər bütün aşıqlərə ki, sevgilisi
Sənin kimi gözəl, alicənəbdır könlün.
Sənəmlərin saçına satdı dini, imanı,
Bu yolda qəsdı böyük bir səvəbdır könlün.
Bir anlığa bu ağır qəmləri dağıtmaq üçün
Nicat umduğu dərman şərabdır könlün.
Kənarə düşdüyüm andan behiştı-vəslindən,
Mənə cəfadır işi, min əzəbdır könlün.
Füzuli, sönməyəcək sinəmizdə atəşi-qəm,
Əlacı yangıya çeşmi-pürəbdır könlün.

Gülüm, hər ləhzə dilindən tutar azar məni,
Sancır ol bərgi-gülündən yetişən xar məni.
Bacaras zəfi-tənim gizlədə əğyarımdan,
Nəleyi-zarım əgər etməsə izhar məni.
Məni təklək qəmi öldürdüsə, imdadım üçün
Bu qədər nalə ilə görmədi bir yar məni.
Mənim ülfət evimə yox yolu azadələrin,
Tapar ol kəs ki, ola dərdə giriftar məni.
Yanım, ey şəm, onun məclisinə yol tapdın,
Qulunam, eylədi ustad bu ətvər məni.
Düşərək torpağa hər yerdə döşənnəm xəli tək
Bircə kölgəmdi bilən dəhrdə qəmxar məni.
Ey Füzuli, fələyin olmadığından mehri,
Eyləyər ləhzədə bir mahə giriftar məni.

Günəş çox torpağa düşdü ki, nur alsın yanağından,
Nəsibi olmadı öpsün sənin tozlu ayağından.
Canım çıxdı dodağımdan mənim həsrətlə, ey canım,
Fəğan kim çıxmadı bir söz o tər-qönçə dodağından.
Bütün aşıqləri qırdın, bizə bietinə oldun,
Səvab etdinmi sən, qurbanı qaytardın qabağından.
Ay üzlüm, hər gecə səndən xəbərsiz kuyini gəzdim,
Qabar oldu ayağım, baxmadın lütfən duvağından.
Açıbsan yüz yara qəmə oxunla çək sinəmdə,
Çəkilməş qəlbimə min dağ, dərdi-iştiaqından.
Könüldə, gözdə nəqşin var, sənindir can daha, dilbər,
Qaçırmaz baş sənə aşiq olan qanlı yarağından.
Deyil yalnız Füzuli ol qara zülfün giriftarı,

Hələ qurtulmamış bir kəs o səyyadın duzağından.

Lalə qəlbin yaxıb eşqin, onu sevdayə salıb,
Əridib şəmi məhəbbət odu, qovğayə salıb.
Zülfünün ətrini dərk eylədi ahuyi-xütən,
Şərmdən nafeyi-mişkinini səhrayə salıb.
Uyqu məhrum eləyirdi mənə gül çöhrəndən,
Öldürüb göz yaşım axır onu, dəryayə salıb.
Gül yanağın həsədi bağladı bütxanələri,
Ahimin atəşi min lərzə Məsihayə salıb.
Ağzın açıqda, sədəf tək düzülər incilərin,
Yüz düyün zöhdüm ilə rısteyi-təqvayə salıb.
Ah oxundun, görünür, çərx xilas olmaq üçün
Cəm edib eşqü qəmin bu dili-rüsvayə salıb.
Ey Füzuli, dəxi gülzardə baxmaz sərvə,
Nəzərin kimsə ki, ol qaməti-rənayə salıb.

Lalə tək qəlbim mənim, ey nazənin, yüz parədir,
Dağlayan hər parəni ol atəşin rüxsarədir.
Qəlbi qan etdim ola sevdayi-bütlərdən xilas,
Hər tərəfdən qəsd edən bu qəlbə bir xunxarədir.
Heç təbibə dərdisər lazım deyil dərman üçün
Kim, mərizi-eşq üçün ölmək özü bir çarədir.
Qafil olsa, xoşdur ol laqeydliklə halimə,
Məqsədim kali-dil ilə ruyinə nəzzarədir.
Eylə tünd etdi rəqibim yarımın xasiyyətin,
Qəlbimi yandırmağa sanki bir atəşparədir.
Halımın heyranlığı mat eylədi ulduzları,
Çün axan göz yaşlarım bir kövkəbi-səyyarədir.
Tək Füzuliyə deyil məskən səri-kuyin sənin,
Orda mənzil eyləyər hər kimsə ki, avarədir.

Ləlində həyat suyu rəvandır,
Eşqinlə həyat cavidandır.
"Rəhm et!" - deməyə mənə nə hacət,
Çün hali-dilim sənə əyandır.
Dil açmayaraq bəyan qıldım,
Yüz dəfə ki, halətim yamandır.
Halım sənə zahir oldu, bildim,
Qəlbin mənə xeyli mehribandır.

Amma sənə gəncliyin qüruru,
"Rəhm etmə ona,- dedi, amandır".
Bir faydası yox, sənə desəm də,
Bu xəstə vücud natəvandır.
Ölsəm də, Füzuli, yar yanında,
Ol qəmləri açma kim, nihandır!

Lütf edir bəzən mənə, bəzən edir cövrü cəfa,
Şuxluğu ol mahin hər dəm eyləyir bir iqtiza.
Gah o növrəs göstərir kakil mənə, gah zülfünü,
Çəkdirir hər an necə gör bir yeni dərdü bəla.
Var yüz-yüz mübtəlası, lakin ol sərkəş pəri
Halını sormaz, düşünməz hardadır bir mübtəla.
Aşiqəm, yoxdur sənin kuyindən özgə bir yerim,
Hər kəsə bu dəhrdə bir yer verər zövqü səfa.
Ol vəfasız heç mənə mehrü vəfa vəd etməyir,
Vəqt çatıb, öz vədinə yetsin gərək artıq vəfa.
Qana dönsün bu könül, ya rəb, aparmış səbrimi,
Arizu eylər o hər dəm başqa dürlü dilrüba.
Hakimi-təqdirin hər an başqa cür bir hökmü var,
Kim ona zidd olsa, şəksiz, eyləyər cürmü xəta.
Bir qulam ləli-ləbi-yarə, Füzuli, ol təbib
Hər könlüdə dərd görsə, eyləyir, əlbət, dəva.

Məgər ki, quş dilin anlar qızıl gül
Ki, dinlər ahü zar etdikcə bülbül.
Gülün qəlbi məgər yoxdur ki, bunca
Edər bülbüllər ahinə təhəmmül.
Tapar məşuq şöhrət aşiq ilə,
Kömək etməz ona cahü təcəmmül.
Nigarım, kəsmə məndən iltifatın,
Bu aşiqdən yetər, etmə təğafül.
Gər istərsən açılısın könlümüz, sən
Dağıt zülfün üzərə, qıl səlasil.
Dözən dərdə çatar səbr ilə kamə,
Təvəkkül bağçasından ol dərər gül.
Füzuli, işdə tədbirə əl atma,
İşə iqdām edərkən qıl təvəkkül.

Mən qəmə öyrənmişəm, biqəm mənə lazım deyil,

Qəmdə zövq olsa əgər, ol həm mənə lazım deyil.
Mən qaçarsam öz-özümdən, var yeri, üzlətdə çün,
Vəhşilərdir həmdənim, adəm mənə lazım deyil.
Mərdümi-çəşmim də olsa, istəməm görsün gözü,
Sənsiz, ey göz mərdümü, aləm mənə lazım deyil.
Saqiya, mey paylayanda camımı tök torpağa,
İcməyəm mey, xatiri-xürrəm mənə lazım deyil.
Göz yaşım şadlıq büsatın sel kimi eylər xərab,
Gül üzün yox, didəyi-pürnəm mənə lazım deyil.
Qaneəm kuyi-muğanda bir qədəh dürdi-meyə,
Təxti-Cəmşid ilə cami-Cəm mənə lazım deyil.
Yar cəfasilə, Füzuli,yox vəfayə hacətim,
Qəlbimə xoşdur yara, mərhəm mənə lazım deyil.

Mənə, ey sayə, qəm dəhşətində daim həmdəm oldun sən,
Nə ah çəkdi, bu müddətdə, nə çəşmi-pürnəm oldun sən.
Gecə sübhə qədər, ey şəm məni pərvanə tək yaxdın,
Məgər qorxmursan ahımdan ki, bunca xürrəm oldun sən.
Saman qədrimi qaldırsın zəif çiyində bir dağı,
Dağı dağ üstə qoydun, cismimə bəri-qəm oldun sən.
Atın hər ay salar bir nal fələkdə, yoxsa, ey canan,
Günəş dərğahına çatdı, o yerdə məhrəm oldun sən.
Hamı məstü-xərab olmuş, tapılmaz bir nəfər huşyar,
Odur ki, ey səfa mülkü, pozuldun, bərhəm oldun sən.
Yetər, bədbəxtlərə bunca məlamət daşını vurdun,
Saqın, əl çək sitəmdən, söyləsinlər adəm oldun sən.
Füzuli, sən hara, canan hara? Vəslinə göz dikmə,
O sultanın yanında bir gədədən də kəm oldun sən.

Mənim əhvalıma rəhm eyləməzsən, ey gözəl, bir an,
Sənə aşiq deyil lazım məgər, bunca tökərsən qan?
Küləkdən od çəkər şölə, təəccüblü deyildir bu
Ki, hüsnün günbəgün artar mənim ahü-fəğanımdan.
Əgər məndən gəliрсə könlünə azar bir ləhzə,
Sənin qoy xatirinçün mən olum avarə, sərgərdan.
Fələk bilmiş ki, məndə qalmamışdır tab didarə,
Odur kim, gizlədər məndən camalın, eyləyər pünhan.
O gül şaxinə sən bir qönçə tək bağlanmışsan, könlüm,
Açılma gül kimi, yoxsa düşərsən ayrı canandan.
Cəfa ilə vəfadə, ey gözəl, bir ixtiyarım yox,

O hüsnün hökmüdür, etmiş səni bir sahibi-fərman.
Füzuli, xaki-payindən o mahın sən şərəf tapdın,
Yetər əflakə başın bu şərəflə çün mahi-taban.

Məcnunla mənim dərdimin əfsanəsi birdir,
Söz ayırsa da aşiqi-divanəsi birdir.
Sinəmdəki oxları dedim çək, yeni bir ox
Vurdun, dedin: al, oxlarımın xanəsi birdir.
Cütdür qaşının tağı, verər çöhrənə ziynət,
Hüsni xətinin zivəri, xal danəsi birdir.
Kimdir əlifə oxşadan ol qəddi, əliflə
Sərvin məgər ol qaməti-şahanəsi birdir?
Qəlbim səni tək tutdu, əzizdir yerin onda,
Qiyəmətli sədəfdir ki, o, dürdanəsi birdir.
Bülbül kimi könlüm quşu güldən-gülə qonmaz,
Aşiq odur aləmdə ki, cananəsi birdir.
Ahım başım üstündə çadır qurdu, Füzuli,
Ta söyləyələr çərx ilə kaşanəsi birdir.

Möhnət odilə şəm misal od tutub tənim,
Sədpərə etdi qəlbimi dərdü ələm mənim.
Eşqində yandı halimə qəlbi rəqibimin,
Şadam ki, qüssədən alışıb yandı düşmənim.
Vacibdir eyləyim bu pərilərdən ictinab,
Çünki olubdu hər birisi canıma qənim.
Öldürdü laləüz məni dağılə, ey bulut!
Sən ağla laləzarə, dönə bəlkə mədfənim.
Tənhalığın bəlası mənə eyləməz güzər,
Ol vəqtdən ki, möhnəti qəm bildi məskənim.
Bir ömrüdür əlaqə donundan mücərrədəm,
Bir qəm tikanı tutmamış aləmdə damənim.
Qəmdən mənə Füzuli, tapılmaz nicatə yol,
Tutmuşmu seyli-təfriqə dövrü bərim mənim?

Möhtaci-vüsəlin, gözəlim, söylə, kim olmaz?
Müştaqi-caməlin, gözəlim, söylə kim olmaz?
Divanə olub kuyinə kim gəlməyə bilməz?
Aşüfteyi-xəlin, gözəlim, söylə kim olmaz?
Ey şəm bu mən bağı yanıq tək gecələrdə
Giryani-xəyalın, gözəlim, söylə kim olmaz?

Çin əhli edər səcdə bütə, eyb deyildir,
Heyrani-misalın, gözəlim, söylə kim olmaz?
Bax, gülşəni-hüsn içrə qədin tazə nəhaldır,
Məftuni-nəhalın, gözəlim, söylə kim olmaz?
Rüxsarını xunabeyi-dildən eyləyib al,
Bəndi-rüxi-alın, gözəlim, söylə kim olmaz?
Tək bircə Füzulimi olan qəmədəyi-eşq,
Divaneyi-halın, gözəlim, söylə kim olmaz?

Muradə yetmədən kuyindən, ey siminbədən, getdim,
Ürəkdə dağ, qıldım lalə tək tərki-çəmən, getdim.
Tikanla gül kimi bir yerə ömr etdik, fələk birdən
Xilafi-rəsm dövr etdi, o dilbər qaldı, mən getdim.
Nigarım həmnışinimdi, fələk bir nəqş işlətdi,
O Şirin nəqşi tək qıldı, mən oldum Kuhkən, getdim.
Gecə sübhə qədər yandım qəmində şəmi-məclis tək,
Günəş tək nur saçınca çöhrəsi, söndüm həmə, getdim.
Bir ox vurdu, yaralandım, uzaqlaşdırdı kuyindən,
Vücudumda yara, qəlbimdə min dərdü məhən getdim.
O işrətxanəni tərk etmədim öz ixtiyarımla,
Məhəbbət bədəs ilə məst olunca, bilmədən getdim.
Füzuli, dərdimə dərman düşünmə yar kuyində
Ki, mən ölməkçün orda boynuma saldım kəfən, getdim.

Nə etdim bilmirəm yarə ki, küsdü nazlı yar məndən,
Gözündən düşmüşəm yarın, kəsibdir etibar məndən.
Xəbərdar etdilər yoxsa onu xak olduğumdan ki,
Tutubdur qəlbinin ayinəsi bunca qubar məndən.
Batırmam xari-müjganı nigarın gül ayağına,
Nədən bəs oldu rəncidə yenə ol gül üzər məndən?
Çatılmış qaşları yarın, deyildir hiddəti bica,
Güman ki, baş verib bir bəd əməl biixtiyar məndən.
Su tək qəm-qüssədən daim axıb torpağə baş vurram,
Ki, sərvim döndəribdir üz, qalıb böylə kənar məndən.
Ölüb getdim, nigarı şərhi-qəmlə etmədim rüsva,
Diri olsaydı gər Məcnun, olardı şərmsar məndən.
Füzuli, oldum ol məhparəsiz aləmdə sərgərdan,
Nə istər, bilmirəm axır, bu dövri-ruzigar məndən.

Nə yaxşıdır nəzərimdə o gül üzərin ola,

Verən ziya gözümə arizi-nigarın ola.
Sən, ey gözəl, mənə bir qibləsən, mən istəyirəm,
Misali-qiblənüma meylimiz diyarın ola.
Sənə əgər mələyin bir cəhətdən oxşarı var,
Və leyk xasiyyətində çətin ki, yarın ola.
Vüsal istəmərəm, vəhmi-hicrdən könlüm
Dilər ki, nisgil odu onda yadigarın ola.
Olaydı kaş pərişan bu qarə bəxtim kim,
Əsiri-silsileyi-zülfü-mişkbarın ola.
Şikayət etdiyimə min şükürlər eyləyirəm,
Dilimdə kaş həmişə sənin qərarın ola.
Qapında qoydu Füzuli bu şövq ilə ömrün,
Öləndə qəbrinə hər gün sənin güzarın ola.

Nə xəta çıxmış əlimdən, salmışan gözdən məni,
Mehrini əğyarə saldın, böylə bilməzdim səni.
Rəsmidir, canan, gözəllərdə vəfa möhkəm olar,
Sən neçin pozdun bu rəsmi, ey vəfanın düşməni?!
Gəl qurut sən, ey səba, göz yaşımı, kor istəmə,
Xaki-rahindən ziya almış bu çeşmi-rövşəni.
Ey səba, əhvalımı aç, söylə kuyi-yarə sən,
Hər səhər kim, seyr edərkən ol səfalı gülşəni.
Vur cəfa şəmşirinn, qan ilə ta xamuş ola,
Öz əlinlə köksüm içrə yaxdığı od xirməni.
Cümlə aşıqlər yanında yüksələr ərşə başım,
Şövqi-tiğinnə əgər başsız qoyarsan bu təni.
Yüksələr qədrin, Füzuli, ol səbəbdəndir ki, sən
Kuyinə yarın baş əydin, saldın orda məskəni.

O qəddi sərvinn eşqində elə könlüm olub heyran
Ki, razı olmaram sevsin onu aləmdə bir insan.
Göz oynatsa könül ovlar, qaş oynatsa alar canlar,
Nə gözdür bu, nə qaşdır bu? - olum o göz-qaşa qurban.
Budur arzum, bir ox vursun, zəif cismim ağırlaşsın,
Ki, ölsəm, asitanından cənazəm qalxmasın asan.
Olursa hər tüküm iynə, vücudum sap deyil hökmən,
Bu parə bağrımı tikmək ki, hicrindən olub şan-şan.
Ayağından öpər kirpiklərimin mərdümi-çəşmim,
Ki, onlar eşq mülkündə əzəl gündən olub dərban.
Nə taledir bu kim, bir dəm olarsam şəmə həmsayə,

Uzaqlaşmaz kənarımdan rəqibim sayə tək bir an.
Füzuli, yüz bəla görsəm o dilbərdən, mənə xoşdur
Ki, mən rindü bəlacuyəm, o bir başə bəla canan.

Oqıvrım saçlarından min cəfa çəkdim, kədər gördüm,
Ki, ta vəsli nəsib oldu, öz ömrümdən səmər gördüm.
Gəzər əfsanə tək dillərdə eşqin, hər yerə getdim,
Danışsa hər kəs hər kəslə, sənin adın çəkər gördüm.
Cəfa gördükcə səndən, tapmadı məndə vəfa nöqsan,
Vəfa qıldım, cəfa etdin, nə istərdim, nələr gördüm.
Olubdur sərv qəddin vurğunu bağda məgər bağban,
Ki, sərvə bəsləyər, şümşadə heç salmaz nəzər gördüm.
Ürəkdə hər yeni yarən açıbdır yüz yarə, baxdım,
Yeni yarə dalında köhnə dağlar görsənər gördüm.
Mənə sən al yanağında o miskin xalı göstərdin,
Səməni yarpağına nüqtə salıbdır mişki-tər gördüm.
Füzuli, düşmüşən dilbərlərin sevdasına, yoxsa
Xəbərsizsən ki, mən ol bivəfalardan nələr gördüm?

Od yanaqlı yardan ayrı saldı çün dövrən mənə,
Bir qılgılcım tək, yəqin bil, məhv edər hicran mənə.
İslanaydı kaş gözüm yaşıyla bu varlıq tozum,
Bəsdir ahımdan qopan yel qıldı sərgərdan mənə.
Cövhəri-şövqi-ləbin var canda, bu vadar edər
Etməyə eldən nəhan bu canı, ey canan, mənə.
Bir pəriçöhrə qəminin qəlbim olmuş mənşili,
Qorxuram rüsvay qılsın bu qəmi-pünhan mənə.
Ox kimi yarın kaman qaşından atmışdır uzaq,
Sındırar bilməm haçan bu gərdişi-dövrən mənə.
Qəm deyil, canan yanında gər mənə pislər rəqib,
İmtahan etmiş vəfa rahində çün xuban mənə.
Ey Füzuli, dərdi-eşqim bir zaman pünhan idi,
Qıldı rüsva xalq içində didəyi-giryan mənə.

O qara zülfünü gəl açma sən, ey nazlı nigar!
Cismimi canım ilə bağlayan ol tel qırıqlar.
Saxlaram gizli sənə sirrini qəlbimdə, fəqət,
Qorxuram xəlfə onu göz yaşım etsin izhar.
Göstərib gül üzünü, aləmi gəl etmə xərab,
Ki, belə afət olan yerdə böyük fitnə qopar.

Aşiqik, yoxdu bu sevdadə sənəmlərdə günah,
Dili-şeyda bizi risva qılıban eylədi xar.
Eşqdən qanə dönüb gözdən axeydi, ey kaş
Ki, çəkir qönçə dəhənlər sitəmin bu dili-zar.
Yetir, ey bəxt, məni yarın ayaq torpağına,
Qoyma torpağa gedə mənə bu həsrət, zinhar.
Yad edib sünbülü-keysuləri, göz yaşları tək,
Ey Füzuli, susuz, əlbəttə, solar ol gülzar.

Ol qəbadən, pirəhəndən yaxşıdır qəbrü kəfən,
Kim, onu yarın yolunda etməyirsən parə sən.
Tab edə bilməz cəfa tiğinə şirin ləblərin,
Xəlv edə dövrən məgər daşdan, dəmirdən
Kuhkən. Bicəhət saysız yara örtmüş bu üryan cismimi,
Mən şahidəm, çün şəhid öldükdə etməzlər kəfən.
Gəl məni öldür cəfa ilə, cahandan kamın al,
Cən kimi zalım məni-məzluma rəhm etsin nədən?
Açma qıvrım zülfünü, vermə yelə, allaha bax,
Bu pərişan könlümə qıyma ola tərki-vətən.
Qönçə heç vaxt olmamış qönçə dəhanın tək lətif,
Qönçə də təsdiq edir bu fikri, ey qönçədəhən.
İstəməz çıxsın Füzuli qəlbədən zülfün qəmi,
Öylə bir tər sünbülə layiq görülmüş bu çəmən.

Ondan soruşun sirri-dəhanı, nə bilim mən?
Allah bilir ol razi-nihani, nə bilim mən?
Canla baxıram, gözlə nə həcət ona baxmaz,
Ondandı həyatım, daha canı nə bilim mən?
Dəm vurdu rəqibim o bütün mərhəmətindən,
Yox bütdə o xislət, bu yalanı nə bilim mən?
Tənha gecələr şəm ilə həmrəz ola bilməm,
Gərçi dili vardır, o zəbanı nə bilim mən?
Ərbabi-vəfa rəsmini məndən xəbər alma,
Onlar bilir övzai-cahanı, nə bilim mən?
Saqi, qədəhi tərki eləyib sufilik etsəm,
Ey bəyləmə, yaxşını, yamanı nə bilim mən?
Həmkasəmiz olmaq diləyirsənsə, Füzuli,
Göstər sən özün, kuyi-muğanı nə bilim mən?

Ölməz idim, tiğ ilə yüz yarə vursaydı əgər,

Kölgəsilə vurmasaydı arxadan ol simbər.
Görcəyin imanımı verdim, necə inkar edim,
Çünki şahiddir mənə məhşər günündə çeşmi-tər.
Gül üzündən pərdə açdın, gördüm ol rüxsarını,
Bir bələdir arizin, etmək gərək ondan həzər.
Sən günəşsən, şəm tək hicrində yannam sübhədək,
Ağlasa əhvalıma, olmaz əcəb mürği-səhər.
Ey hakim, artır mənim zövqüm ciyər qaniylə,
sən Öylə dərman ver ki, artsın bir qədər suzi-ciyər.
Aləmi-eşq içrə Məcnundan Füzuli kəm deyil,
Bütlərin sevdası neylər aşiqə bundan betər?

Ömrüm yzun olubsa pərişan keçib gedib,
Daim əsiri-türreyi-canan keçib gedib.
Zövqü vüsal bilməsəm eyb etməyin mənə,
Ömrüm həmişə hicrdə nalan keçib gedib.
Qəlbimdə vardır öylə bir od, səndən özgələr
Yanmış bu odla, cümləsi suzan keçib gedib.
Keçdi ölüm xəyali könüldən o yerdə ki,
Tərif-i-tiri-qəmzeyi-xuban keçib gedib.
Gəl, ey təbib, dərdimə axtarma sən əlac,
Bimari-eşqə eyləmə dərman, keçib gedib.
Zahid, biz aşiqik, bizə sahman yazılmayıb,
Olmuşsa bir zaman gər o sahman, keçib gedib.
Bir fayda yox bu çərxə də yetsə fəğanımız,
Çox da, Füzuli, eyləmə əfğan, keçib gedib.

Ömürlük ayrılıq camindən içmək zəhri-hicranı,
Bərabər görməyimdən yaxşıdır qeyr ilə cananı.
Fəraq istər könül, çün rəsmidir sevdada əvvəldən,
Canından əl çəkər aşiq, dilərsə vəsli-cananı.
Onun ayineyi-rüxsarına baxmam, budur qorxum,
Ki, düşsün çeşmimin ol gül cəmalə əksi-müjganı.
Rəqib öldükdə mən zövq etmərəm, qorxum budur, çünki,
Əlüb xaki-rəh olduqda tuta bir də o damanı.
Nəzər qılmaz mənə ta çırpınır son dəfə bu könlüm,
İnanmışdır, olub qəlbim əsiri-çeşmi-fəttanı.
Nə təkcə bir mənəm can vermişəm, ey gül, ayağında,
Belə olmuş bütün aşiqlərin möhnətli payanı.
Müqərrərdir ki, can versin Füzuli dərdi-eşqinlə,

Necə bir dərddir bilməm ki, yox tədbiri, dərmanı.

Parə-parə ürəyim çeşmi-tərimdən düşsün,
Şölələr canıma odlu şərərimdən düşsün.
Etina etməyirəm mən şərəfimdən günəşə,
Yarı gerçək o gərəkdir nəzərimdən düşsün.
Ətəyimdən tutacaq rütbəmi gördükdə günəş,
Sayə gər başıma ol taci-sərimdən düşsün.
Guşeyi-qəm xoşdur mənə, nəçiyəm mən ki, yolum
Hər zaman bəzmi-büti-simbərimdən düşsün.
Bərqi-ahım fələyə kaş yetə, bu qəm gecəsi,
Kövkəbi-bəxtimə ol nalələrindən düşsün.
Yoxdur aram, Füzuli, mənə heç yerdə, məgər,
Yolu bir dəm o məhin rəhgüzərimdən düşsün.

Pərilər içrə qəsdi-can edən, evlər yıxan sənsən,
Edən aşıqların qəlbin dəmadəm ləxtə qan sənsən.
Rəvadır sənsiz aləmlər gözümdə zülmətə dönsə,
Cahanın rəvnəqi, bəzmi-həyata nurfəşan sənsən.
Camalın şövqi qoymuş Leyliyə Şirini heyrdətdə,
Gözəllər cümlə naqisdir, fəqət kamil olan sənsən.
Səninlə xoş keçər, ey eşq dərdi, ömrüm aləmdə,
Necə sənsiz qalım? Mən bikəsə arami-can sənsən.
Səba, imdadıma çat, dami-zülfi içrə bənd oldum,
Xilas eylə məni bu bənddən, müşkül açan sənsən.
Könül, rəncidə olma hər qədər görsən cəfa ondan,
Nümayiş etsə hər kəs hüsnünü, qiymət qoyan sənsən.
Cünun ilə, Füzuli, möhnəti-dünyanı dəf etdin,
Ağıllı bir nəfər dünyada vardırısa, inan, sənsən.

Razıyam, könlümü bir zülfi-sitəmkar apara,
Sına, hər parəsini zülfdə bir tar apara.
Bivəfalıq eləyən təkcə bizim yar deyil,
Aşıqın bari-qəmin yox elə bir yar apara.
Qəlbimin qanını tökdüm səri-kuyində bütün,
Nə qədər qəm yükünü bəs bu dili-zar apara?
Şəmin ətrafını, ey gül, gecə çox seyr eləmə,
Qoyma kölgənlə yanan qəlbimi divar apara.
İşvəvü qəməzənə hər ləhzə icazət vermə,
Ki, olardan biri səhhət, biri azar apara.

Könlüm istər yaşayam, leyk çətindir, canı
Edə xunxarın əlindən belə xunxar apara.
Şaddır indi Füzuli ki, tapıb kuyinə yol,
Xoş o bülbül ki, onu gülşənə gülzar apara.

Sabah bayramdır, ey ömrüm, aman ver, eyləmə təcil,
Səhər olsun, məni xəncərlə qurban etsin ol qatil.
Yetiş dadə, gözym yaşı, köçərkən yar kuyindən
Yeri islat, yolu kəssin keçilməz su, çıxılmaz gil.
Hər addımda basar canə dəvə hicran ilə bir dağ,
Çoxaltma dağımı, ahəstə sür, ey sariban, məhmil.
Mənə qürbət yolunda, ey bükülmüş qəddim, imdad et,
Tikən tək kirpiyim qılsın mənə yol getməyi müşkil.
Alardı göz yaşım çöp tək məni yar asitanından,
Fələk, daş sal yola, bu sel qabağında yarat hayil.
Tutubdur çək sinəm damənindən ayrılan dəmdə,
Bu hal ilə mənə hicranə yol verməz, mənəm qafil.
Füzuli, əldə möhkəm tut səadət damənin yarın,
Günəş tək yüz qılınc vursa, ona ol kölgə tək mayil.

Salmasaydı bəndə gər ol türreyi-pürxəm məni,
Saxlaya bilməzdi yüz zəncir ilə aləm məni.
Ol pərinin mən xəyalilə xoşam, naseh, çəkil,
Neyləyim, cəlb etməyir əslən bəniadəm məni.
Nə mənəm qəmsiz, nə qəm mənsiz bir an, allah məgər
Xəlq edibdir ta sevəm daim qəmi mən, qəm məni.
Olmasa gül üzlü yarın ləbləri, şad eyləməz
Olsa saqisi əgər Cəmşid, cami-Cəm məni.
Olsa da cismim əgər sevdəyi-zülfündən zəif,
Övci sevdada hilaləm, sanma hərgiz kəm məni.
Dağ çəkəydi qəlbimə, bir qan içən dilbər hanı?
İncidir, ey həmnəşin, bu xatiri-xürrəm məni.
Naləməz vardır, Füzuli, artırır çox dərdi-sər,
Qoy bu hicran günləri yad etməsin həmdəm məni.

Sanma tək bircə mənim qəddimi eşq eylədi xəmə,
İki qat eylədi dövrəni da bu dərddə ilə qəm.
Bixəbərlər nə bilir qəlbimizin şadlığını,
Gizli can nəşəmizin örtüyü olmuş bu ələmə.
Yarə yetmək diləsən, qorxma bəla rahindən

Kəbəyə azim olanlar görər, əlbəttə, sitəm.
Ömr hər ləhzə keçir, zövqdən olma məhrum,
Bil qənimət bu bəla ləzzətini sən hər dəm.
Seyri-səhrayı-cünun eylə ki, qəm görməyəsən,
Belə səhrada çox azdır, onu bil, dərd ilə qəm.
Könlümün qönçəsi xari-sitəm ilə açılır,
Bu məhəbbət bağının zinətidir cövrü sitəm.
Dərdü qəmlə doludur daireyi-mülki-vücuda,
Ey Füzuli, sənə rahat yer olar yalnız ədəm.

Sevmək sənəmləri, sınıdım, bir bəla imiş,
Aşiq olan həmişə qəmə mübtəla imiş.
Bir büt-pərəst kimi sevəli qəm əsiriyəm,
Hər qarə zülfə meyl eləmək bir xəta imiş.
Fərhad çəkdi əksini Şirinlə üz-üzə,
Guya o büt-pərəst idi, Şirin xuda imiş.
Kibrü qürurə müştəri olmuş zəmanəmiz,
Ürfan isə cahanda gərəksiz mətə imiş.
Zahidlərin könülləri mehrabə bağlanıb,
Məscid əcəb ürək sıxıcı bir bina imiş.
Qəlbə, sanardım, eşq fərəh bəxş edər, fəqət,
Duydum ki, möhnəti, qəmi biintəha imiş.
Verdin, Füzuli, könlünü bir nazlı dilbərə,
Göstərdi imtahan ki, o da bivəfa imiş.

Sel kimi göz yaşım etdi qəlbimi viran, aman!
Söndü cismimdə bu seldən atəşi-suzan, aman!
Çəkdi şölə eşq odu sinəmdə, yaxdı hər nə var,
Bir mənə göz yaş qıldı, bir kədər, əfğan, aman!
Sildi zalım göz yaşım gözdən xəyalin əksini,
Sən təsəllimi əlimdən aldı bu dövrən, aman!
Odlu ahımdan ciyərdə su dönüb oldu buxar,
Axdı ağlar gözlərimdən su yerinə qan, aman!
Hardan alsın gözlərim qan? Bir ox ilə qəlbimin,
Yerə tökdün qanını, peykanına qurban, aman!
Tapmıram məskən cahanda, eyləmişdir göz yaşım
Bir cəfa mülkündən özgə hər yeri viran, aman!
Dərd əlindən tərək edərdim aləmi, canan dedi:
Döz, mənim eşqimlə, aləm olsa da zindan, aman!
Ey Füzuli, şükrələr olsun ki, allah eşqinə,

Lütfi-həqq yar oldu, qəlbim bilmədi hicran, aman!

Səba yeli o gülümdən neçin xəbər verməz?
Olub təsəlli, yanan könlümə əsər verməz.
O göstərib üzünü, baxmadı mənə, lakin
Çiçəklənən bir ağac bəs nədən bəhər verməz?
Dedim ki, göz yaşı tökməklə şərh edim halım,
Fəqət, nədənsə, icazə bu çeşmi-tər verməz.
Gözüm gecə yuxuya getmək istəyir, ancaq
Ona gözüm yaşının seyli rəhgüzər verməz.
Xoş halına o kəsin, sən baxanda canı verir,
İnildəməklə sənə bir də dərdi-sər verməz.
Ümid edirdi könül vəslinin görə bəhərin,
Ümidimin ağacı, neyləyim, səmər verməz.
Qərar gözləmə məndən, Füzuli, kəc baxtım,
O yara çatmaq üçün nalənə əsər verməz.

Səbəb var, istərəm daim xəti-rüxsari-xubani,
Ki, vermişdir mənə yarım ilə ülfət etmək imkanı.
Cəfasın çəkdiyim ol xətti-mişkinə qulaməm mən
Ki, minlərcə mənə zahir qılıbdır lütf pünhani.
Könül ol gülürxün gülzari-ruyin seyr edər indi
Ki, örtmüşdür xəti-mişkin ilə rüxsari-canani.
Dil açdı ol xəti-mişkininin hər bir səri-muyi,
Çağırıldı süfeyi-vəslə o hər qəlbi pərişani.
Cəfadan yanmadı könlüm taparkən xətti-mişkinin.
Gecə gəldikdə saldı istilikdən şəmsi-tabani.
Könül, ol müşəfi-ruyin xətidən olma gəl qafil,
Müsəlman eyləmiş bu ayə çün ol namüsəlmani.
Pərilər xətti-ruyindən, Füzuli, başqa tilsim yox,
Ki, etsin aşına hər bir pərirüxsarə insani.

Sən bir göz açıb, bir də məni-zarə nəzər sal,
Dami-qəmi-eşq içrə giriftarə nəzər sal.
Mən gözlərimi, qəlbimi mən etdim üzündən,
Bir bunca yanan aşiqi-bimarə nəzər sal.
Yüz cövr çəkib, atmadım ol nazlı nigarı,
Bir mən kimi eşqində vəfadarə nəzər sal.
Onlar mənə cövr etdi hər an, mənə məhəbbət,

Onlarda sitəm, məndəki rəftarə nəzər sal.
Heç kəs məni-nalanə nəzər salmayır əsla,
Bu rahi-məhəbbətdə məni-xarə nəzər sal.
Öz qəlbini eşqin qəminə verdi Füzuli,
Öz düşməninə, yarü həvadarə nəzər sal.

Sənə verdim könül, göz çəkdim həm canandan, həm candan,
Yaxıb bir şəm, qovdum dostları mən ol şəbistandan.
Bəla qəlbə yetər gözdən, - dedin, mən bu yoly tutdum,
Ayağın torpağını isladıb gözdən axan qandan.
Önündə parələnmiş sinəmi tikdim, budur vəchi,
Ki, qəlbim seyr edirdi hüsnünü çaki-giribandan.
Ciyər qanımla tikdim bir bina, ey göz yaşım, axdın,
Daş üstə qoymadın daş, dad əlindən, sən o eyvandan.
Gözümdən bəlkə xoşlansın, deyə ol məhrüxsarım,
Bəzək vurdum ona gözdən axan ləl ilə mərcandan.
Məlamət dağını çapmaq mənə artıq nəсіб olmuş,
Dayan nəqşin kimi sakit, çıx, ey Fərhad, meydandan.
Füzuli, aləmin qeydinə bağlıydım, bəhəmdülla,
Könül dilbərlərə verdim, xilas oldum o zindandan.

Sənin hicrində, ey şəmim, düşüb zülmatə, zarəm mən,
Keçir hər bir gecəm qəmlə, həmişə biqərarəm mən.
Qalıb bir guşədə tənha, işimdir naləvü fəryad,
Qəribə halətə düşdüm, əcəb dərdə düçarəm mən.
Səni, ey gözlərim, mən etmişəm cananə baxmaqdan,
Sənə baxmaq deyil mümkün ki, səndən şərmsarəm mən.
Qəmi-eşqində, ey zalim, olurmu dərdlərim zail?
Qəmi-eşqin hər an artır, halımda bərqərarəm mən.
Məni sən bədnəzər bilsən, niqabı açma heç üzdən,
Məni baxmaqda mən etmə, buna biixtiyarəm mən.
Gərəkdir hali-zarimdən xəbər əhli-nəzər tutsun,
Nə bilsin dərdsiz insanlar ki, məsti-çəşmi-yarəm mən.
Füzuli, göz yaşıyla heç olarmı dərdə təskinlik?
Gözəllər ləblərindən kam alarsan, bəxtiyarəm mən.

Sənsiz etsək, gözəlim, söhbəti-can, ləzzəti yox,
Etsə şirin bizə hər kamı cahan, ləzzəti yox.
Dəmbədəm zikri-ləbin viridi-zəban oldu mənə,
Başqa bir şərbətin ağzımda, inan, ləzzəti yox.

Badeyi-təlxin əgər saqisi gülçöhrə deyil,
İmtahan olmuş o yüz dəfə, inan, ləzzəti yox.
Vədəyi-vəsl verib, qoyma gözümlə yollarda,
Keçsə bir ömr, əzizim, nigaran, ləzzəti yox.
Öldürür yar məni cövr ilə, bilmir ki, mənə
Qaməti olmasa, bu ruhi-rəvan, ləzzəti yox.
Sağəri-dəhrdə yox zəhri-cəfadən başqa,
Əhli-eşqə necə dövr etsə zaman, ləzzəti yox.
Şərbəti-dərdi-məhəbbət bizə şirindir, əgər
Başqa hər kami bizə versə cahan, ləzzəti yox.
Ey Füzuli, qocalıbsan, daha kam axtarma,
Mülki-dünyadə dəxi etmə məkan, ləzzəti yox.

Sərv boylum sayə salsa başıma gər bir kərə,
Saxlaram daim başımda, qoymaram düşsün yerə.
Çöhreyi-cananda görməkdənsə bir anlıq qəzəb,
Razıyam qəlbim toxunsun gündə yüz min xəncərə.
Yüz bəla damı qurub, könlüm quşun seyd eylədin,
Hər düyün vurduqca sən, canan, o zülfi-ənbərə.
Bir qaşı düşmüş üzük tək sinəm oldu çak-çak,
Sındı qəlbim, qəd бүküldü, düşdü canım qəmlərə.
Var yeri, əlbəttə ki, olsa dəmirbənd ayinə,
Əksini tutmuş müqabil sən kimi bir dilbərə.
Mərdümi-çeşmim çətin ləli-ləbindən ayrılı,
Qurtuluş tapmaz düşəndə arı şəhdü şəkkərə.
Ey Füzuli, ol bütün şövqün salıbsan qəlbinə,
Qorxmayırsanmı səni dinin yolundan döndərə.

Cərvdə qəddin qədər yoxdur gözəllik, ey pəri,
Leyk o sabit dayanmış, sən gəzərsən hər yeri.
Qamətindən sərv, üzündən gül utandı, oldu xar,
Bir daha bağban əli varmaz suvarsın gülləri.
Yox qəmindən başqa tənhalıq dəmində həmdəmənim,
Hər kəsin varsa qəmi, təklikdə vardır yavəri.
Zövq verməz eşq gər risva deyilsə əhli-eşq,
Qorxmamışdır tənədən aşıq əzəl gündən bəri.
Ey düşən ömründə daim mənfəət sevdasına,
Bil, gözəl sərmayədir dünyada elmin gövhəri.
Eşqdə səbr eyləmək xoşdur, çox etdim imtahan,
Anladım, mümkün deyildir, ey gözəllər sərvəri!

Gəl Füzulinin gözündən qanlı yaş tök getmə kim,
Gül camalından uzaq əfzun olur dərdü səri.

Sərvi-nazım nəzər etməz məni-zarə, nə edim?
Kimə dərdimi deyim, kim edə çarə, nə edim?
Ağlaram, zülfünə vurduqca düşünlər o nigar,
Uzun ömrümü gödəldən o nigarə nə edim?
Mən xilas olmuş idim qeyri-cünundan, amma,
Bağdadı züflə zəncirə dübarə, nə edim?
Şəmiyəm mən şəbi-hicrin gecələr sübhə kimi,
Yanmayım, ağlamayım, yaxdı şərərə, nə edim?
Bu cəfəpişələrə bir belə meyl etməz idim,
Naz ilə ovladılar könlümü, çarə nə edim?
O günəş üzlülərin dərini şərh etmək üçün,
Sirdaşım sayədir, ol həm üzü qarə, nə edim?
Ey Füzuli, demə çox eşqə giriftar olma,
Olmayım aşiq elə sevgili yarə, nə edim?

Sinə içrə qəlbimi divanə etdi eşqi-yar,
Bağlanıbdır payinə can rıftəsi zəncirvar.
Baxmasa yarım mənə, - bu iltifatsızlıq deyil,
Yarın istighnası da bir iltifatdır aşikar.
Neyləyim, peykanına yer vermişəm sinəmdə mən,
Ta ki, qopmuş qəlbimin olsun yerində bərqərar.
Bir baxışla tirə qıldı ruzigarım ol pəri,
Dilbərin şəhla gözündə var belə bir iqtidar.
Can çıxır, ağzın açıb bir sormadı əhvalımı,
Ləblərindən kamına bir vermədi ol gül üzər.
Uyqudan qaldırmaram baş, bil ki, mən ta həşrədək,
Gəlsə rüyamə əgər ol qəddi rəna nazlı yar.
Ey Füzuli, mən necə sərgəştəvü zar olmayım,
Könlümü salmış kəməndə türreyi-ənbərnisar.

Sinəm yarıldı, oldu ürək ləxtə-ləxtə xun,
Hər ləxtə parə-parə düşüb, oldu sərnigun.
Qandırımı damla-damla gözümdən axır müdam,
Ya olmuş hər biri şərəri-atəşi-dərun?
Zikri-ləbinlə eyləmişəm çarə dərdimə,
İnsanı əfidən qoruyar, adətən, füsün.
Əqlim nə vaxtadək məni avarə eyləsin,

Zəncirə, istərəm ki, məni bənd edə cünun.
Cananın əksi olmasa, olmaz qərarımız,
Üstün deyildir aşiqə eşq içrə Bisütun.
Heç bir kəsə mənim kimi zülm etmədin, fələk!
Ya xəlq içində təkə məni görmüsən zəbun?
Məndən soruşma hali-Füzuli nə yerdədir?
Halım bəyan edər hamıya əşki-laləgun.

Sübhətək yatmayıram, yoxdu qərarım gecələr,
Qəmi qüssəndir işim, nazlı nigarım, gecələr.
Gündüzüm oldu gecə, göz yaşım ulduzdur ona,
Kaş bu dövrü yaxa ahi-şərarım gecələr.
Lütf qıl, bir gecə gəl külbeyiəhzanıma sən,
Gör mənim halımı, bil, yoxdu mədarım gecələr.
Bilməsinlər deyə eşqində yanan bircə mənəm,
Xəlqi fəryadə salır naleyi-zarım gecələr.
Hər səhər halımı ta kim, sənə ərz eyləyələr,
Xəlqi bidar edirəm, laləüzarım, gecələr.
Keçir əflaki mənim naleyi-zarım, bəlkə
Eşidə ol üzü az çeşmi-xumarım gecələr.
Ey Füzuli, mənə zülmət deyil hicran gecəsi,
Şəmi-bəzm oldu xəyali-rüxi-yarım gecələr.

Tel üstündən başa taxmış çələng ol məhliqa güldən,
Qəribə sərvdir, zinət veribdir yarpağa güldən.
Qəmindən can telində qönçənin yüz min düyün tutmuş,
Əbəsdir umduğum gülşəndə dərdimə dəva güldən.
Ayağın torpağı, canan, gözümdə tutiya oldu,
Əcəb bir güzgüdür kim, tozlanıb aldı ziya güldən.
Təəccüb etmə, tutmazsa gülün gülşəndə aramı,
Aparmış səbri də ətrilə birlikdə səba güldən.
Çəkibdir sinəmə eşqin yeni bir dağ dağ üstdən,
Sanarsan yaz tikan əndamıma biçmiş qəba güldən.
O gül rüxsarının vəsfi gülün çatsa qulağına,
Yəqin bülbüldən artıq yüksələr ərşə nəva güldən.
Açılmaz könlümüz gülşəndə, gül rüxsarın olmazsa,
Füzuli qəlbinə sənsiz batar xari-cəfa güldən.

Təkə canım deyil, eşqində onun yarəsi var,
Qəlbimin də ciyərim tək nə qədər parəsi var.

Üzü parlaqdı günəşdən o gözəl, heyranəm,
Ki, günün yar üzünə taqəti-nəzzarəsi var.
Bağban-fərqlini az bilmə gül ilə sərvini,
Hansı bağın belə bir nərgisi-xunxarəsi var?
Kim deyir ki, səni Leylilə bərabər tuturam,
Səndə yüzdürsə, onun təkcə bir avarəsi var.
Bax sinəm dağına, göz yaşına, gər bilmirsən
Ki, bu zalım fələyin səbitü səyyarəsi var?
Hileyi-dəhrdə üryandır edən mərdi xilas,
Qorxmaz arif qadının hər necə məkkarəsi var.
Dərdi-canana, Füzuli, bir ölümdür çarə,
Demə ölməkdən əlavə bu qəmin çarəsi var.

Tərk etdi yar, etdi məni biqərar eşq,
Şamü səhər olubdur işim ahü zari-eşq.
Gənc aşiqəm, rəvadır əgər çək qəlbimi
Açsın birinci gül kimi indi bahari-eşq.
Gəl, ey könül ki, Vamiqü Məcnun ölüb gedib.
Xar ilə xəsdən oldu təmiz rəhgüzari-eşq.
Əfsus, tifldir hələ ol gül, düşünməyir,
Aşiq nədir, nə olmalıdır etibari-eşq.
Torpaqda hər qədəmdə bitər gül-çiçək, mənim,
Viranə könlümə batar, əfsus, xari-eşq.
Xoş ruzigarı, xoş günü yoxdur bu aləmin,
Xoşdur bir aşiqin günü, həm ruzigari-eşq.
Yar eşqi indi etmədi rüsva Füzulini,
Rüsvalıq hər zaman olub aləmdə yari-eşq.

Tərki-dünyalıq nədir, təqva nədir, - biz bilmərik,
Eşqdən başqa nə var əfsanədir, - biz bilmərik.
Aləmin heç əmrinə bizlərdə yoxdur ehtiyac,
Xalq deyir: var ehtiyac, amma nədir, - biz bilmərik.
Eşqdən başqa geniş dünyada işlər yox deyil,
Başqa işlər aşiqə biganədir, - biz bilmərik.
Sorma bizdən şiveyi-təqlidü rəsmi-etibar,
Əhli-dünya səyinə mənə nədir, - biz bilmərik.
Yarın eşqilə onun didarı şövqündən səvay,
Sorma zahid, ləzzəti-dünya nədir? - biz bilmərik.
Sirri-həqqin məzhəri, aləmnüma ayinəmiz.
Saf meydır, sadə üz, başqa nədir? - biz bilmərik.

Söylədim: öldü Füzuli asitanında sənin,
Söylədi: kimdir ölən, harda nədir? - biz bilmərik.

Tökülüb zülfi-pərişan üzünə halə misal,
Arizin bədrə dönüb, var iki yanında hilal.
O qədər ülfəti biganəyə artıqdır onun,
Görə bilməm onu biganəsiz, etsəm də xəyal.
Vəslini mən nə ümid ilə təmənnə eləyim,
Nə cəsarətlə mən ondan diləyim bəzmi-vüsal.
Göstər ol gül üzünü, canımı qurban eləyim,
Hüsnünün şöhrəti artsın, mən edim kəsbi-kəmal.
Etina eyləməsən hali-pərişanımıza,
Səndən, əlbəttə, deyil gizli bu keyfiyyəti-hal.
Qəlbi yandırmaq üçün tək günəşin istiliyi,
Çünki yox onda sən tək, gözəlim, xətt ilə xal.
Dövləti-vəslini axtarma Füzuli kimi gəl,
Çünki alimdə əməl tapmaq olur əmri-məhal.

Tünd olur hərdəm mizaci bisəbəb,
Eyləyər aşıqlərə yarım qəzəb.
Arzuya yox müəyyən bir məqam,
Axıra yetməz, odur rahi-tələb.
Eşq zövqündən xəbərsizdir o kəs
Kim, ona təsiri-meydəndir tərəb.
Ləblərindən kami-dil mümkün deyil,
Qoymamış bizdə könül ol qönçələb.
Sən həyatın çeşməsi, mən zülmətəm,
Çatmasa vəslə əlim, olmaz əcəb.
Sən qaçırsan, biz sən şövqündəyik,
Böylə keçdi mahü salü ruzü şəb.
Çox çətin işdir yəqin ülfət bizə,
Sən hicab altında, biz əhli-tələb.
Ey Füzuli, vəsli-yar mümkün deyil,
Çəkmə nahəq sən belə rəncü təb.

Utanmaqdan deyil, açmaz söz ol şirinzəban bizdən,
Nə söz tapsın desin, axır tapılmaz bir nişan bizdən.
Fələk bir əyri çəngdir, biz yazıqlar ondakı simlər,
Rızası dostların mizrabdır, qalxır fəğan bizdən.

Ünümlə zahirəm, zəfimlə pünhan, bu nə sevdadır,
Ki, biz aləmdə rüsvey olmuşuq, rüsva cahən bizdən.
Soruşma halımı, çəkmiş içimdə eşq odu şölə,
Sümüklərdə ilik yanmış, qalıb qarə ilan bizdən.
Ürək dərdi sağaltmaqda, təbibim, mahir olsan da,
Xəta qıldın, çox öldürdün, edərkən imtahan, bizdən.
Çətindir asitanından sənün üz döndərək, canan!
Əgər ulduz kimi bir gün bəzənsə asiman, bizdən.
Sənəmlər nəzri qıldın, ey Füzuli, cism ilə canı,
Sənəmlər qarşısında tanrı qoymaz xar olan bizdən.

Uçub könlüm quşu meyl etdi bir sərv-i-xuramanə
Ki, şölə meyl edər yüksəklərə, bax nari-suzanə.
Necə peykani-həsrət olmasın sinəmdə, mən məhrum,
Yanında yer veribdir ol pərivəş zərfi-peykanə.
Qəzəblə camıma, ey darğa, baxma, qorxuram ondan
Ki, ol çirkin qiyafətdən bulansın rəngi-peymanə.
Əvəz dünyasıdır, saqi yəqinimdir alar məndən
Bu qanlı qəlbimi, versə əgər bir cami-məstanə.
Bəladır, dərdu-möhnətdir, kədərdir, qüssədir, qəmdir,
Ki, olmuş hər sədaqət əhlinə hər yerdə həmxanə.
Demə kim, nuşi-rahətdən şirin şəhdü şəkər yoxdur,
Dadarsan zəhri-möhnət zövqünü düşdükdə hicranə.
Məşəqqətsiz bir iş olsa, Füzuli, yoxdur aləmdə,
Gərək hər bir şeyə dözmək cahanda, xoşdur ol, ya nə.

Fəryad mənim müşkül olan karımı açmaz,
Ah eyləyim dərdu-dili zarımı açmaz.
Qəlbimdə düyünlər necə talelə açılsın,
Gər şanə onun türreyi-tərrarını açmaz.
Dövlət qapısını qarşıma iqlal açma bilməz,
Ta bad niqabi-rüxi-dildarımı açmaz.
Asudəlik olmaz da bu mənəzildə, əgər bəxt,
Kuyində mənim möhnəti qəm barımı açmaz.
Var məndə üzün həsrəti, şövqi-səri-kuyin.
Yüz seyri-çəmən bu dili-qəm-xarımı açmaz.
Dəfn eyləməyin siz məni qəlbimlə bərabər,
Qan mövcü demə qəbri-şərərbarımı açmaz.
4Həsrət tikanı verməyəcək bar, Füzuli,

Göz yaşıım əgər qönçəvü gülzarımı açmaz.

Xaki-dərinə sürməyi-çəşmə bəsər etdik,
Biz başqa gözəldən dəxi qəti-nəzər etdik.
Qorxan deyilik biz rəhi-eşqində rəqibdən,
Tədbir olara nəleyi-ahi-səhər etdik.
Ta xaki-dərin almaya dövrən başımızdan,
Xəm qədd ilə dünyanı dolandıq, səfər etdik.
Bir yarə alandan bəri tiği-sitəmindən,
Başdan çıxarıb, qeyri havadən həzər etdik.
Gərdi-rəhini almaq üçün səcdə edərkən,
Biz çöhrəmizi xuni-ciyərlə birlə tər etdik.
Şövq ilə yolunda keçərək biz başımızdan,
Bir başqa xəyal eyləmədən, tərki-sər etdik.
Biz eşq yolun keçmədən, əvvəlcə Füzuli,
Öz qəlbimizin arzularından güzər etdik.

Xalı vardır, söyləyir, kim gördü ruyi-alini,
Çəkmədim mən qaşlarından göz, görüm ta xalini.
Ta göz açdım, öz yerində görmədim könlüm quşun,
Odlanıb görcək sənəin şəhbazi-mişkin balini.
Kırpiyin hər bir oxunda bir könül var, yat, gülüm!
Cəm qıl aşiqlərin qəlbi-pərişanhalini.
Görməyi bir həftədir kim, olmamış qismət mənə,
Neyləsin aşiq, keçirsə böylə mahü salini?
Söylədim: xalından ayrıldım əyilmiş qəddlə,
Söylədi: "dal" nüqtəsizdir, pozma gəl əhvalini.
Sənlə xoşhaləm cünun dəştində, ey ahim, mənəim
Eyləmə əksik başımdan sayeyi-iqbalini.
Əşk mövcündən, Füzuli, sanma seyrər gözlərim,
Ol məhin görməkdəyəm rüxsari-fərrux falini.

Xoş ol ki, ney kimi hər bəndimi cida edələr,
Nəinki mane olub naləyə, cəfa edələr.
Bu mahparələr eşq əhlinə vəfa eləməz,
Gərəkdir aşiqi min dərdə mübtəla edələr.
Məhəbbət əhli görür arizi-nigari əgər
Ayağının tozunu gözdə tutiya edələr.
Əmanətindir o can, saxlamışlar aşiqlər,
Yetişdi vəqt, onu bir-bir sənə əta edələr.

Görüb bu gün ki, səni şəhr içində zahidlər,
Səhər namazını onlar gərək qəza edələr.
Ağıl yolilə gedənlər, təəccübəm, nə üçün
Ki, özlərin qəfəsi-dəhrə mübtəla edələr.
Deyil, Füzuli, pəriçöhrələr vəfa əhli
Ki, hərgiz etmə təmə bizlərə vəfa edələr.

Halım hər an sənin eşqində digərgun olmuş,
Şərh edim halımı, bir gör necə məhzun olmuş.
Könlümün dərdi məni yaxdı, dilim söz deməmiş,
Həddən artıq yanıram, atəşim əfzun olmuş.
Ahımın oxları deşdi fələyin sinəsini,
Bax, o qandır ki, şəfəqlər belə gülün olmuş.
Necə gül söyləyim ol şəkkərəbənzər ləbinə,
O vərəqdə nə zaman bir belə məzmun olmuş.
Bircə an yoxdu könül ləlini xatırlamasın,
O səbəbdəndi bu göz yaşları pürxun olmuş.
Nə qəm hicrində kəmalə yetə eşqim, ey yar,
Leylinin gül üzünün aşiqi Məcnun olmuş.
Gözlərimdən kədəri çəkdi, Füzuli, yuxunu,
Qan tökər didələrim, göz yaşı Ceyhun olmuş.

Həmdəməyim heyrətdir ancaq, ayrı düşsəm yardan, N
eyləyim, əfsus kim, heyrətdəyəm hər kardan.
Dudi-ah etmiş qaranlıq külbeyi-əhzanımı,
Ah! Əgər pərtöv yetişməzsə o məhrüxsardan.
Eşq dərdindən solan aşıqləri hərdən soruş,
Lütf qıl bir şərbət, ey gül, ləli-şəkkərbardan.
Ey olan hər dərdə dərman qönçeyi-ləlin sənin,
Lütfünü kəm qılma bunca aşiqi-bimardan.
Qəlbimi dildar aparmışdır özündə, neyləyim,
Ömr heçdir, ayrı düşsən qəlbdən, dildardan.
Neyləyim, bilməm, yamandır halı vurğun könlümün,
Çarəsin kimdən soraq bəs, hansı bir huşyardan?
Gəlməyirsə gər Füzuli kuyinə, bir vəchi var,
Qorxur olsun itlərin narahat ahü zardan.

Hər kəsin dildə qəmi-simbəri olmuş ola,
Xoşdur eşqində onun çeşmi-təri olmuş ola.
Odur aləmdə nəzər sahibi, açdıqda gözün,

Bir gözəl məhliqayə nəzəri olmuş ola.
Eşqdən dönməyən aləmdə o aşiqdir kim,
Yatmayıb, kuyi-nigarə səfəri olmuş ola.
Hər xəbərsiz nəyə lazım, mən onun bəndəsiyəm,
Ki, mənim hali-dilimdən xəbəri olmuş ola.
Neylərəm hər yetəni, mən sevirəm ol kəsi ki,
Eşq rahində onun bir hünəri olmuş ola.
Səhldir gərçi fərağət, quluyam mən o kəsin,
Qəlbi qəmlə dolu, yanmış ciyəri olmuş ola.
Qəmi-eşqində Füzuli eləyib can nəzri,
Öylə zənn etmə ki, başqa göhəri olmuş ola.

Hər kimin ki, qəlbi var, bir simbər cananı var,
Simbər cananı varsa, dideyi-giryanı var.
Hər kimin ağlar gözü varsa, başı sevdalıdır,
Bir gözəl eşqilə dildə min qəmi-pünhanı var.
Kim könül vermiş cahanda nazlı mehparəyə,
Qan dolu bir cüt gözü, bir sineyi-büryanı var.
Bicəhət axmaz ciyər qanı gözündən kimsənin,
Gözdəki hər qətrə qanın sinədə tufanı var.
Kim ki, göz dikmiş gözəl bir dilbərin rüxsarinə,
Üz verən hər bir bəlanı çəkməyə imkanı var.
Hər bəla etsə məhəbbətdən bizə, verməz zərər,
Hər bəlanın aşiqə bir zövqi-bipayanı var.
Odlu qəlbindən Füzuli ah çəkirsə dəmbədəm,
Qəfil olma, sevgilim, təsirli min peykanı var.

Hər pəriçöhrə ki, dünyayə bu dövrən gətirir,
Bizi incitmək üçün hər yeni canan gətirir.
Fələyin şəbədəsi bir gözəli etsə nihan,
Gözlə, bax gör necə ondan da gözəl can gətirir.
Qəlbi köyrəklərə naləm necə təsir eləməz,
Ölüyə nalələrim sanki mənim can gətirir.
Dəm vurur al dodağından sənin, ey gül, bu qədər,
Onda bir cürətə bax, gör araya qan gətirir.
Canlanır göz qabağında, gözəlim, sərv boyun,
Dilinə harda biri sərv-i-xuraman gətirir.
Kim gözəl üzdən əgər söhbət edib çəksə misal,
Bax, o timsali sənin hüsnünə şayan gətirir.
Ey Füzuli, o pərisiz bu qədər fəryadə

Xalqı sən eylədiyin naləvü əfğan gətirir.

Hicran günündə hali-dili-zar olar çətin,
Gər bilməsə bu halımı dildar olar çətin.
Asan olardı vəslini çatmaq nigarımın,
Görmək vüsali-yardə əğyar olar çətin.
Düşmənlər eyləyir bu qədər tənələr mənə,
Dostlar gər olmaz isə mədədkar olar çətin.
Kəm iltifat olanda nigarım qəm artırır,
Artdıqca dərdü qəm, onu izhar olar çətin.
Xaki-rəhindən olmasa yarın mədəd mənə,
Təskini-əşki-dideyi-xunbar olar çətin.
Zahid çəkindirir bizi gül rəngli badədən,
Bilməz yazıq ki, adəti inkar olar çətin.
Köçmək zamanı çatdı, Füzuli, o kuydən
Ayrılma, bülbulə qəmi-gülzar olar çətin.

Çəkdim yolunda əksini bu cismi-zarımın,
Bəlkə ayağını öpə bildim nigarımın.
Ol rəhgüzarı seyr edirəm mən bu zövq ilə,
Şayəd, tutam rikabını ol şəhsüvarımın.
Ağlar həyatıma mənim hər kəs ki, sürməsin
Dövrən çəkərsə gözlərinə gər qübarımın.
Fərhadü Məcnun olmadı rüsva mənim kimi,
Xarü xəsin zəmanə yudu rəhgüzarımın.
Sakit olubdu göz yaşım ol xaki-paydən,
Ən yaxşı tutiyası budur əşkbarımın.
Ahımla göz yaşımdan həzər eylə, ey fələk!
Kəskin qılıncıdır bu dili-dağidarımın.
Cövrün, Füzuli, etmə hekayət o gülrüxün,
Kəsmə ümidini dili-ümmidvarımın.

Çəkir eşqin məni hərdəm yeni bazarə yenə,
Dikmisən göz niyə bəs başqa xəridarə yenə.
Vardır əğyarə sənün gizlicə yüz mərhəmətin,
Düşürəm dəmbədəm eşqində bir azarə yenə.
Bir sitəmkar vurub sinəmə peykan oxunu,
Qoyma əl vurmağa bir başqa sitəmkarə yenə.
Bari-qəm бүkdü belim, bircə bax allaha, təbib.
Məlhəm et yarəmə, vurma yeni bir yarə yenə.

Eşqi tərک etməyi məndən tələb etmə, naseh,
Eşqdən başqa çağırma məni bir karə yenə.
Mənə tənha gecələr yar xəyalı bəsdir,
Atmışam canı, məni eyləmə avarə yenə.
Çaklar düşdü, Füzuli, yaxama bir gül tək,
O qədər kim, ürəyim, oldu hədəf xarə yenə.

Çıxmayınca ta bədəndən eşq dərdilə bu can,
Tərک qılmaz ruhumu sevdasının dərdi, inan!
Göz yaşım canda ciyər qaniylə tapmış pərvəriş,
Böylə bir ləli çıxarmaz, bil ki, hər mədən və kan.
Qəddinin sərvəti təravət aldı cənnətdən, yəqin,
Bir belə sərvəti yetirməz hər çəmən, hər bağban.
Əldə xəncər bağə gəlsən, gül xəcalətdən solar,
Susən isə ar edib, öz hüsnünü verməz nişan.
Bir təbəssümlə deyirdin canın allam, sevgilim,
Qəmdən öldüm, indi gəl al canımı, ey cansitan.
Suzi-dil şərh etməyə bir ləhzə ağzım açmadım,
Heyrətəm, heç tüstü çıxmaz, leyk yandı xaniman.
Gər Füzuli eşq-yarı tərک qılsa, haqqı var,
Neyləsin, düşmənləri bir dəm ona verməz aman.

Çıxsa can qaytarar ətrin, gözəlim, can bədənə,
Ölünə zövqi-kəlamın gətirər nitqə yenə.
Dodağın zikrinə hər qönçə uyub həsrət ilə,
Ağzının axdı suyu, şəh kimi düşdü çəmənə.
Aç, o çin-çin saçını, ta ki, xəta etdiyini
Anlasın mişk üçün hər kəs gedəcəkdir
Xütənə. Kuhikən sel kimi göz yaşı töküb şamü səhər,
Bisütundan yetişir süd kimi Şirin dəhənə.
Var səbəb getsə çəməndən uzağa ətri gülün,
Yol azan bülbulü ta kim, çəkə bilsin çəmənə.
Sərvəti gəl tutma bərabər gözəlin qamətinə,
Sərvəti sahib ola bilməz belə sibü zəğənə.
Kim ölərsə ucaboy, gülyanağın eşqilə,
Ey Füzuli, dönəcək torpağı sərvü səmənə.

Canımı tapşırıbmışam çün ləli-şəkkərbarə mən,
Zövq alınca canım, öldüm qibtədən biçarə mən.
Cismimi eşqin yaratdı, çəkdi qəm bazarına,

Öz xoşumla gəlməz idim yoxsa bu bazarə mən.
Dərgəhindir mənzili aləmdə varlıq mülkünün,
Vadiyi-heyrətdə yol axtarram ol dərbarə mən.
Saymışam ulduzları göydə, gözümdən torpağa
Səpmişəm onlardan artıq sabitü səyyarə mən.
Lövhəsindən könlümün hər xətti sildim, qəlbimi
Vəqf qıldım büsbütün bir sən kimi dildarə mən.
Saqiya, mey ver, yetər qəmdən pərişan olduğum,
Bəsdir oldum seyd bunca çərxi-kəcrəftarə mən.
Ey Füzuli, gözlərimdə qalmamış yaşdan əsər,
Bəs ki, səpdim göz yaşım sinəmdəki odlara mən.

Cəhd ilə bağladım axırda qara zülfünə dil,
Şükrillillah, onun itmək qəmi oldu batil.
İstərəm varlığım, ey gül qəminə sərf oluna,
Olaram məqsədə ancaq bu yol ilə nail.
Çəkmərəm minnətini saqiya-dövrənin əbə
Ki, məni məst eləmiş cami-məhəbbət kamil.
Çəkən olsa qəməmi, halımı səndən sorsun,
Mən unutdum özümü ta sənə oldum vasil.
Sənə tapşıracağım ol qəlb deyil, ey daşürək,
Şişə idi, daşa çaldım onu, etdim zail.
Ya vurub başıma, ya tutmalıyam damənini,
Əllərim başqa bir iş görməyə olmaz qabil.
Mənəm ol şəm, Füzuli, edərək vəslə ümid,
Bu tələblə yaşaram mətləb olunca hasil.

Cəhənnəmdən verir aşıqlərə hər gün xəbər vaiz,
Cahanda görməmişdir başqa yer mütləq mægər vaiz?
Bu qəmdən çək edir məsciddə mehrab öz giribanın,
Ki, hörmətdən salıbdır mənbəri ol hiyləgər vaiz.
Qələt təfsir edib, daim verir təğyir Quranə,
Bunu sanmış hünər, yüksəlmək istər bihünər vaiz.
Deyir zirü zəbər keyfiyyətindən bunca Quranın,
Dəmadəm din binasın eyləyir zirü zəbər vaiz.
Məni səkkiz qapı bağı-behiştə kuyi-dilbərdən,
Nə dəvət eyləyir, ya rəb ki, düşsün dərbəddər vaiz.
Cəlali-rütbəsiindən xəlq içində bunca düşməzdi,
Əgər olsaydı tərki-mey sözündə mötəbər vaiz.

Füzuli, bir də meyl etməm olam vaizlə həmsöhbət,
Ki, mən etmiş gözəllərdən dil əhlin bixəbər vaiz.

Cismimi bica deyil yandırdı şövqü bir gülün,
Yaxdı hər zərrə gülümdən cismimi bir bülbülün.
Ey səba, vallah, pərişan qəlbim etmişdir mənim,
Gəz onu, hər yerdə açsan qıvrımın bir kakilin.
Zülfünü yad eyləyib, əzbəs ki, sürtdüm didəmə,
Qanla islatdım çəməndə zülfünü hər sünbülün.
Qaş deyil məndə, onun xeyli-xəyalı keçməyə
Göz yaşımdan, iki gözlü körpüdür saldım, bilin.
Ey Füzuli, olmadın eşqin qəmində naləsiz,
Gülşəni-şövq içrə bülbülsən, varındır gülğülün.

Cövründən hər dəqiqə yetər yüz bəla mənə,
Xoşdur bəla, görürsən əgər sən rəva mənə.
Bildim cahanda rəsmü vəfa qalmamış, yenə
Bihudə gözlərim ki, edərsən vəfa mənə.
Mən cövrə dözmürəm ki, yetim öz muradıma,
Kamıncadır cəfa deyə, gəldi səfa mənə.
Ləli-ləbini yad qılıb, nuş edim deyə,
Min kasə qan ciyərdən edibdir əta mənə.
Fərhad çapdı dağ, bu hünərdirmi aşiqə,
Aşiq mənəm ki, dağca çatılmış cəfa mənə.
Hicrində hər gecə çəkirəm ah sübhədək,
Yetdi nələr yolunda, gör, ay məhliqa, mənə.
Aşiq deyə, Füzuli, düşünmə, yeganədir,
Yüz başqa aşiqin var, olub rəhnüma mənə.

Şanə, ey gül, o qara zülfünü zinhar eləmə,
Gəl ürək bəstərinin həmdəmini xar eləmə.
Əyilib tökmə yerə kirpiyimi, ey qəddim,
Yoluma tökmə tikan, gəl mənə azar eləmə.
Çəkmə hörmətsiz onun zülfünü, ey məşşatə,
İlanın ağzına barmağı giriftar eləmə.
Qəm çölün seyr eləmək şivəsidir Məcnunun,
Onu təqlid edərək sən belə rəftar eləmə.
İş pis olduqda, gülüm, qəlbə küdurət vermə,
Yüz fikir dağını sən sinəmə gəl bar eləmə.
Ey qəza, sən gözəlin ruyinə xal qoyduqda,

Bəbəyimdən götürüb vur da, məni zar eləmə.
Çatar iş başə, Füzuli, yenə tədris ilə,
Tərki-mey qılma, bu təqvanı canın var eləmə.

Şərh etsəm eşqini, tutar heyrət zəbanımı,
İzhar edim necə sənə sirri-nəhanımı?
Qəlbim yanırdı, vəslin ilə çarə istədim,
Tezliklə, bilmədim, yaxacaq od bu canımı.
Səd parə etdi könlümü qeyrət gedəndə sən,
Hər parə bir yana aparıbdır gümanımı.
Yandırdı rəşk odu, mənə rəhm et, gözəl günəş,
Salma kənarə sayeyi-sərvi-rəvanımı.
Yarım rəqibi öz iti söylər, əcəb deyil,
Mən rəşk oduyla yaxsam əgər üstüxanımı.
Ağah edib bu zövq qəmi eşqdən məni,
Canımda bağlayıb bu tənə-natəvanımı.
Rüsvalıq aləmində, Füzuli, nə ömr edim,
Bəlkə kəməli-zəf qutarsın fəğanımı.

Şümşaddır, deyim necə, ol sərv qamətin,
Ağzın necə yumum, desəm əhli-mələmətin?
Ahım dumanlanıb məni rüsvayi-xəlq edir,
Çəkmək çətindi tənəsini bu cəmətin.
Eşqin uzun yolu doludur sanki-tən ilə,
Qafil düşər həvasinə səbrü səlamətin.
Piri-muğan könlüdəki əsrarımı bilir,
Qədrin bilim gərək mən o sahibkəramətin.
Hicran günündə möhnətin olmaz nəhayəti,
Nə nisbəti var ol günə ruzi qiyamətin?
Dəhrin evində dərdü bəladır mətəamız,
Möhnət evində bəhrəsi varmı iqamətin?
Nasəh deyir: Füzuli, unut eşq dərdini!
Mən aqıləm, kəməndinə düşməm nədəmətin.

QƏSİDƏLƏR

Qışın günündə səhər başlayıb soyuq rüzgar,
Ağacın canına sanki qorxu, lərzə salar.
Demə ki, yer çəkib ağuşa şövqlü günəşi,

Demə, ağ örpəyini dağ başına sərmış qar.
Biri səhər açılınca çəkib soyuq dərdi,
Günorta vaxtı tutub manqalın yanında qərar.
Yağış döyüb birinin başına bütün gecəni,
Günəş tutan yerə sərmış səhər-səhər dəstər.
Qış aylarında gözün çək səhər nəsimindən,
Mahaldır yetirə xeyr bir kəsə əşrar.
Uzatma bəhmən ayında əlini arx
suyuna, Ki onların birisi zəhrdir, biri şahmar.
Yağış havada soyuqdan elə düyümləndi,
Ki oldu qətrələrin hər biri düri-şəhvar.
Zəmanə verdi riza dəfələrlə ki, şimşək
Çaxıb buludları pambıq tək etsin atəşbar.
Bunun da olmadı bir faydası yəqin buluda,
Soyuq qovurdu onu, nəre çəkdi, ağladı zar.
Məqam barədə çün Malik ilə Rizvanın
Açıldı bəhsi, uzun çəkdi bir gecə göftar.
Sübut üçün hərə öz iddiasını deyərək,
Birər dəlil ilə etdi kəmalını izhar.
Biri dəmət tutaraq gül gətirdi cənnətdən,
İkinci töhfə gətirdi soyuqda xəlqə şərar.
Hamı bu bəhsdə Malik tərəfdə durdu, dedi:
Cəhənnəmin odu cənnət gülünü eylədi xar.
Soyuqda çöllülərin halı çox pərişandır,
Ki qışda rahat olur çöllülərdən əhli-məzar.
Gəl indi od içinə qoy qədəm Xəlil kimi,
Varınsa arzun əgər, od sənə ola gülzar.
Belə soyuqda oda sal nəzər Kəlim kimi,
Gözündə ta ki, ola nura qərq arizi-yar
Su hər tərəfdə donub dağ kimi qalanmış buz.
Günəş də sanki fəzada donub aya oxşar.
Sular düyünlənib, üzdən günəş asıb pərdə,
Dəniz dibində balıqlar bu həsrət ilə yanar.
Bu fəslə itirib hər şey öz təbiətini,
Çölün havası suyu qıldı tişeyi-nəccar.
Əlinə aldı hava ixtilaf qayçısını,
Nə lütf paltarı qoydu fələkdə, nə pərgar.
Məzacı bir daha salsınlar etidala deyə,
Bahar fəslini dörd ünsür arzular, ağlar.
Soyuqda kimsə gedə bilməyir bağa seyrə,

Məgər o dəmdə ki, güldən şərər çıxa, yana xar.
Qışın günündə xoşa mənə, halına o kəsin
Tuta səlamət evində fərağət ilə qərar.
Xəzanın əvvəl ayından girib evin içinə,
Kənara basmaz ayaq gəlməyincə fəslə-bahar.
Yanında dilbəri, camı, kitabı, bir də sazı,
Bu dörd şeydən əlavə o tərk edər nə ki, var.
Gəhi kitab oxuya, gözlərinə nur gələ,
Gəhi sevinc verə könlünə onun dildar.
Sazın nəvası edə hər dəqiqə keyfini saz,
Başında qaldıra gah bədənin buxarı buxar.
Bu xəlvət evdə çəkib bağlaya qapı-bacanı,
Necə ki, yar yumar göz, görəndə bir əğyar...

Mənəm ki, görməmişəm əhli-ruzigarda vəfa,
Nəsib olub mənə min dürlü dərd, cövr, cəfa.
Zəmanə əhli əlindən içib kədər zəhəri,
Ölüb də istəmədim kimsədən təbib, dəva.
Mənəm ki, dəhrdə göz çəkmişəm azadlıqdan,
Əsirəm, əl-qolumu bağlayıb tənabi-bəla.
Ağır günümdə mənə yar təkcə kölgəm idi,
Vücudum ol qədər incəldi, gözdən itdi o da.
Mənim də ney kimi nəğməm fəğan idi ancaq,
Qırıldı ney kimi qəddim, sinəmdə söndü nəva.
Nə yar var, nə müsahib, nə mehriban bir dost,
Ki dinləsin məni, dərdi-dilimi açsam ona.
Cahanda təkcə mənim cismimi hədəf seçmiş,
Kamana hər nə qədər ox qoyub atarsa qəza.
Mənim dilək yolumu öylə bağlamış ki fəlak,
Qəbula yetməz, edərsəm yüz-illər ilə dua.
Təbibim oldu fəlakət, mənim əlacım olan
Səadətə şüşəsi içrə qaldı şəhdi-şəfa.
Gözüm yaşında məni zəf istəyir boğsun,
"Bizimlə qal", - deyə mane olur qəm ilə bəla.
Azı çoxun sözünə tabe oldu düşmənimin,
Gər olmasaydı belə, mən hara, həyat hara?
Murad meyvəsi verməz ümid qönçələri;
Könüldə qövr eləyib qaldı həsrət ilə yara.
Tutuşdu qəm oduna, yandı binəva könlüm,
Mənə muradı ilə göstərərkən istiqna.

Tükəndi göz yaşımmın incisi, gözüüm qurudu,
Gözəl sənəmlərə nə sərf edim, xudavənda?
Həlak edər məni yoxsulluğun ağır dərdi,
Necə dözüüm ki, bilib yoxsulam o mahlıqa.
Nə qalmaq haqqı varımdır, nə getməyə hünərim,
Nə inzivaya ümid var, nə etibari-fəna.
Könül qəmilə gecə sızlayıb qan ağlardım,
Ki qeybdən mənə naghah yetişdi böylə nida:
Ki, ey düçar olan zülmə, naümid olma,
Fəqirlərin köməyi gəldi, eylə şükri-xuda.
Odur səni götürən hümmətilə torpaqdan,
Odur sənə yetirən minlər ilə feyzü əta.
Səadətin gülüdür gülşəni-kəramətdə,
Ədəb bağında çiçəkdir, həya bağında səfa.
Geniş ürəkli, uca rütbəli o Əlvənd bəy,
Ki rəhbər oldu, apardı bizi o doğru yola.
Səadəti əbədidir, atası sarsılmaz,
Cəlalı tutmuş onun elmü mərifətlə bina,
Əziz vücudu olub gah Yusifi-Misri,
Gəhi o şah edib əzmi-Yəsribü Bətha.
Cəlalü bəxti onun özgələrdən üstündür,
Ona bu izzəti bəxş eyləmiş ata və ana.
Təsadüfi deyil ondan səvab işlər, çün
Onun əlindən hələ çıxmamışdır əmri-xəta.
Sən ey vücudu hünər asimanının günəşi,
Hüsur müjdən ilə qəlb tapdı zövqü səfa.
Xudaya şükr ki, bir də o sərv qəddindən
Dübarə sayə düşə biz fəqirlərin başına.
Xudaya şükr ki, bir də camalının nuru
Yetirdi dostlarının gözlərinə feyzi-ziya.
Qəsəm ona ki, məni mənbəyi-sədaqət edib,
Qəsəm ona ki, səni xəlq edibdi kani-səxa.
Qəsəm ona ki, məni xəlq edib fəqir, həqir,
Qəsəm ona ki, səni etdi xəlqə hökmü rəva.
O vaxtdan ki, pəri tək gözümdən oldun iraq,
Həqiqi insan üzü görməmiş gözüüm, əbəda.
Başımdan əql sənənin getməyinklə getmiş idi,
Sən indi gəldin, o da oldu naghahan peyda.
Əziz adın gecə-gündüz dilimdə əzbər idi,
Yeganə munisim ili qalanda mən tənha.

Könüldə təkcə sənə yer verib yaşatdım mən,
Bununla borcumu həq qarşısında etdim əda.
Qapından ayrı düşərkən, şəha, Füzuliyi-zar
Gözündə dönmüş idi məhbəsə bütün dünya.
Silindi bu gəlişinlə məlal könlümdən,
Kədər yox oldu, qəmin ruzigarı geydi qara.
Necə fələklərə baş vurmasın ki, çiyindən
Ələm yükü götürüldü, düzəldi qədd, şəha!
Bahar gəldi, xəzan köçdü bəxt bağından,
Yetirdi bülbülə gül müjdəsini badi-səba.
Bir arzum budur, ey sərvərim, ki aləmdə,
Necə ki, dövr vurur asıman yerin başına,
Muradına çatasan hər iki cahanda, fələk
Cəlal qəsrini etsin səfəli bir məva.

Mərhəba, ey qələm, ey şəmi-şəbistani-məqal,
Namələr xaliqi, peyğəmbəri-meraci-xəyal.
Füqəranın köməyi, şahə verən dərsi-ədəb,
Əhli-dil yoldaşı, məhbubeyi-ərbabi-kəmal.
Surəti-hüsn sənəin ətrin ilə ənbər bu,
Dilbəri-məni sənəin zövqün ilə mişkin xal.
Qədinin yüksəlişindən yaranır qaməti-hüsn,
Tellərindən yaranır zülfə min hüsnü cəmal.
Doludur səfheyi-gülzar sənəin xəttinlə,
Yaqutunla doludur daməni-dil malamal.
Tək sənəinlə ucala qədrimiz aləmdə bizim,
Aça ağuşunu ta bizlərə hər bir amal.
Kimə yar oldun isə, dövlətə çatdırdın onu,
Sənəin ilə bəzənir, qürrələnir hər iqbal.
Gör necə yüngüləyəsən, hamıya xidmət üçün
Başı üstündə gəzirsən, dolanırsan məhü sal.
Feyzdir təbi-səlimin bu cahan içrə sənəin,
Sehrdir işlərin, amma necə bir sehri-hələl!
Bəxtin dilbərinin hüsnünə bu kafidir,
Olmusan məhrəmi-sərvi-çəmənə-cahü cəlal.
O, vəfa Misrinə Yusif və səfa əhlinə fəxr,
Asəfi-pakgühər, sərvəri-pakizəxisal.
İndi çatmış elə bir dəm ki, o aliqədrə
Lütfilə söyləyəsən ki, necədir məndəki hal.
Yazasan gizli qalan sirrimi bir ağ kağıza,

Ona çatdırmaq üçün, etməyəsən heç ehmal.
Sən bilirsən ki, necəydi keçən əyyamda işim,
Necə idi fələyin zülmələrindən əhval.
Dilbərin zülfü əlimdəydi, könül məcnundu,
Nəşeyi-cam ilə başımda dolu zövqi-vüsal.
İndi gör surəti-halım necə bərbad olmuş,
Tutmuş ayinəmi bir qəm tozu, bir girdi-zəval.
Qaldım avarə bu səhradə - kimə üz tutaraq
Qəlbimin dərdin açım ki, dilim olmuşdur lal.
Yuxudan başqa yoxumdur mənim ümidgahım,
Məşvərət eyləməyə mən açıram hər işə fal.
Yuxumu hər kəsə açdımsa, əziyyət verdim,
Daha da dərdimi artırdı cəfayi-rəmmal.
Mən belə dərdü belə görməmişəm ömrümdə,
Heç zaman dərdə, qəmə düşməmişəm bu minval.
Hamı söylər ki, bunu həll edəcək Asəfi-dövr,
Belə olduqda mənim halımı bil, dərdimə qal.
Qələmə bağlamışam, xəstə Füzuli, ürəyi,
Var ümidim verəcək bar, nəhayət bu nihai.
Ah, əgər bəxtim üzündən ola laqeyd mənə,
Tapmaya dərdi-dili-zarimi təhqiqə macal.
Var ümidim ki, özü dərdə qalıb eylər əlac,
Razı olmaz ki, edəm başqasına ərzi-sual.

Novbahar oldu, cahanın yenə xoş dəmləri var,
Bağın al hüsnü gözəl, lalə kimi dilbəri var.
Göy çəmənlərdə çiçəklər verir insana fərəh,
Belə nemətlər ilə fəxr eləsən, çox yeri var.
Gülün eşqilə budaqlar ucalır əflaka,
Öyünür, qürrələnir, çünki belə zivəri var.
Gül gülür, tənə vurur bax ona sübhün küləyi,
Ki nədən aləmə tən etməyə gül kim, zəri var.
Bu təbiətlə nə xoş saziş edir gül ağacı,
Ona xələt verilib, başda yaşıl məcməri var.
Nərgiz istər ola baş güllərə gülşəndə bu gün,
Bu məram ilə onun başda qızıl əfsəri var.
Yenə cansız ota can verdi təbiət təzədən,
Səfheyi-səhni-çəmən aləminin məhşəri var.
Səbəb ol səbzəyə gülşəndə bu olmuşdur kim,
Çərxin ayineyi-bağ içrə yaşıl peykəri var.

Quru çör-çöplər içində təzə gül zahir olur,
Xilqətin sirrinə bax, gör nə əcəb məzhəri var.
Hələ bəh-bəh, nə ətirlər saçır ətrafa hava,
Lütf bağında onun şər ilə barü bəri var.
Yaşarıq valiyi-şərin belə xoş dövründə,
Ki onun pak zəmirində nəbi gövhəri var.
Gülər üz, qəlbi geniş, qazilərin qazisi,
Aləmə nur verən surəti-xoşmənzəri var.
O sifətlər ki, bu gün xeyrxah insanda olar,
Yüz qat artıq əməli, xeyri, kəramətləri var.
Nemətullah ki, olur elmə pənah aləmdə,
Elm dəryası olub, sinədə min dəftəri var.
Gövhəri-elmi görübdür yerə sabiq üləma,
O tapa, qaldıra yerdən ki, onun gövhəri var.
Qoyacaq övci-fələk başına, əlbəttə, qədəm,
Qapının torpağı üstündə kimin bəstəri var.
Ta ki, fəhm eyləyə idrak sənin varlığını,
Elm tək əldə onun vasitəsi, rəhbəri var.
Səndədir elmi-şərəf, övci-səadət, bilirəm,
Ey xoş ol kimsə ki, sidqilə qapında yeri var.
Nə qədər ki, qələmin şərə verir izzü rəvac,
Ətri-ədli yaya ətrafa, onun zivəri var.
Belə bir dövrdə ki, ədlin olubdur məşhur,
Nə üçün qəlbə bəs dövri-zaman qəmləri var?
Gərdişi-çərx ədəbin səmtinə heç meyl etməz,
Yaxşılıq eyləməz, amma bizə dərdi-səri var.
Sərvərim, lütf edərək bax bu Füzuli tərəfə,
Axı çox hali-pərişanı, dili-müztəri var.
Var ümidim ki, bu varlıq nə qədər mövcuddur,
Nə qədər ki, fələyin nur saçan əxtərləri var,
Çərx əysin başını hökmünə hər bir anda,
Bəxtin olsun əbədi, ta ki, onun məzhəri var.
Səhər çağı açılarkən qovuşdu leylü nəhar,
Üfük açıldı, seçildi qoyun ilə canavar.
Yaşıl çəməndə sürü otlayırdı asudə,
Hücum edib canavar onda qoymadı asar.
Açıb yerin beşiyin çərx min məhəbbətlə,
Günəş uşağına oldu o dayətək qəm-xar.
Günəş üfüqdə görüncək sitarə oldu nəhan,
Necə ki, xanı görəndə ərəblər etdi fərar.

Fələk cəlalı o xan seydi-düşmən əzmilə,
Külək kimi qanad açmış bir ata oldu səvar.
Ucaldaraq başı üstə zəfərli bayrağını,
Sağı solunda qoşun cuşə gəldi bimiqdar.
Qoşunların tozu lütfilə sanki bir seyqəl,
Apardı ayineyi-təbi-dəhrdən o qubar.
Bəzəndi ruyi-zəmin ləşkərin vürudindən,
Üz açdı sayeyi-lütfində, bax, gülü gülzar.
Edib də məhəbbət açdın dəri-kəramətini,
Böyük, kiçik o qapından pay aldılar təkrar.
Ki nəgəhan yola çıxdı hünərlə bir quzucuq,
Üzündə nuri-lətafət, yürüşdə xoş rəftar.
Bu ol quzuydu, dövrən həməl qoyub adını,
Günəş çatanda ona başlayar zamani-bahar.
Onun atası idi İsmayıl qurbanı,
Ki, töhfədir, deyə, göndərdi iyzədi-cəbbar.
O müşk tək ki, lətafət alıbdı səhradə,
Tikan dibində bitən bir gül idi məstü xumar.
Qəza ki, hər kəsə eylər müqəddəratı əyan,
Tək onda cəm qılıb hikmət ilə çox asar.
Şaha, gədayə fərəhdir beyin ilə dərisi.
Sufi yunun arayar, həm ətini badəküsar.
Hamı bıçaq çıxarıb istəyər onu kəssin,
O isə hər kəsə bir yaxşılıq gözüylə baxar.
Sevər, kimi görər isə o, nazlı dilbər tək,
Özüysə aşiq olan tək həmişə xəstəvü zar.
Zəbani-hal ilə söylər ürəkdə min nalə
Ki, ey cəlalı böyük, xani-asimanmiqdar.
Mənəm zəifü zavallı, doğulduğum gündən
Fələk məni ələmə, dərdə eyləyibdi düçar.
Salıb məni bu yonulmaz ərəblər içrə
qəza, Edib məni daha da natəvanü dil-əfkar.
Bu bədməzac kobud və nacinsdir,
Bütün əməlləri pisdır, nə dil bilir, nə də ar.
Hamısı əlbir olub etdilər xana üsyan,
Hamısı dilbir olub da nifaqə verdi qərar.
Bütün fikirləri boşdur, xəyalları sərsəm,
Yolu azıb da ediblər fəsadü fitnə şüar.
Aşıbdı borcları həddən, qalıbdı vergiləri,
Fəqət ki, verməyə yoxdur olarda bir dinar.

Gah üz tutub qaçışirlar da Bəsrə ölkəsinə,
Cəzayirə eləyərlər hamısı gahi fərar.
İnəkləri çox ağır yük daşırdı, axırda
Qısır qalıb, baladan məhrum oldular naçar.
Qoyun, quzu üzülübdür tamam bu təfriqədən,
Doğum və quyruq əlindən olubdular bizar.
Həmişə qorxu içində: necə keçər əhval,
Həmişə dəhşət içində: nə vəqt çatar ilqar?
O vaxt zülm olunurdu mənə, nəhayətdə,
Yetişdi imdada ta ləşkəri-zəfər-asar.
Bu gün də mən çəkirəm zillətin o şəxslərin,
O şəxs zər ki, mənə hey verirdi qəm, azar.
Əl atdı qarətə, ləşgər məni çox incitdi,
Məni ata-anadan, eldən etdi böylə kənar.
Kimə yanaşdım isə qəsd qıldı qətlimə o,
Qanıma təşnə olub coşdu ləşgəri-xunxar.
Gəlib hüzuruna xanın, ona sığındım ki,
Dərimi soymaya bəlkə bu dəsteyi-qəddar.
Mənim günahım əgər düşmən ilə olmaqsa,
Buna ki, yüz dəfə etdim üzürlə istiğfar.
Kəsib əlaqələri bu sürüdə itlər ilə,
Keçi sifətli ərəblərdən olmuşam bizar.
Edib də xof deyərdim: "Mən onları sevirəm".
Bu qorxu keçdi daha, indi eylərəm inkar.
Qoy olsun hafizə, Mənsurə indi min lənət,
Yox olsun indi tamam ol Rəbieyi-qəddar.
Müşəşə əhlinə olsun cahanda min lənət
Ki, onların işidir eyləyən Rəbiəni xar.
Şükür ki, həzrəti Xanın atası, mərhəməti
Xilas etdi məni bu bələdən, ömrüm var.
Ədalət ilə bu dünyada ey tapan şöhrət,
Hamı sənin böyük ədlinə edir iqrar.
Belə olub ki, sənin ədlinin şüasində,
Qoyun zara kömək olsun o rəhmsiz canavar.
Kim aciz olsa, ona sən həyansan hər işdə,
Təbibə sənən əgər olsa xəstəvü bimar.
Nə qorxusu olacaqdır o ləşkərin ki, bu gün
Olub sənə kimi bir şəhsüvar ona sərdar.
Bəzəndi fəthlər ilə sənə bu xoş bəxtin,
Necə ki, rəngbərəng güllər ilə fəslə-bahar.

Bir həbbə üstə hüdudsuz niza edən şəxsın,
Tutub da aldın əlindən nə ədər dövləti var.
Bu güclü bəxtini dünyadə bilməyən hər kəs,
Əzəldə cəhli üzündən olar sənə əğyar.
Çəkib xeyirsiz əziyyət, nəticəsiz zəhmət,
Axırda hökmünə qul tək boyun əyər naçar.
O təblinin səsi ilə oyandı cümlə cahan,
Cəzayir əhli bütün oldu xabdan bidar.
Qəzəb camından içərkən sənin bir az hafiz,
Fikirlərilə bərabər yox oldu ol əşrar.
Yananda bayrağının şöləsi səmalərdə,
Ucaldı, gör ki, Müşəşədə bərqi-şöleyi-nar.
Nə Vasit ölkəsi, yainki Lor ərəzisi,
Cəvizə, Şüştərə də çatmış oldu bu əxbar,
Fələklərə ucalan, ey cəlallı sərkərdə,
Pənahimiz sən özünsən, bizə gəl ol dildar.
Füzuli mədh qılar daima kərəm əhlin,
Səni də tərif üçün dil açıb o sənətkar.
Nə qədr dünyada vardır bu çöl, bu dağ, bu çəmən,
Nə qədr ki, yer üzündə öküz, qoyun, quzu var.
Yox olmasın başın üstündən heç də sayəyi-həq,
Həmişə talein olsun kömək və bəxtin yar.

Hava bərgi-xəzanı bağ içində tökmədə lərzan,
Olur hər yan yaşıl otların üstə sanki zər əfşan.
Olub gülşən üzü tazə və yarpaqlar təmizlənmiş,
Silibdir qəm tozunu hər tərəfdən qətreysi-baran.
Külək vermiş məgər gül şaxinə yazdan xəbər kim, o
Verib zər paltarın yarpaqdan olmuşdur belə üryan.
Qaçıb deydən gümüş pul tək çiçəklər gizli saxlanmış.
Xəzan açmış xəzinə, aləmə səpmiş qızıl reyhan.
Çəməndən nazəninlər evlərə meyl etdilər indi,
Ki xəlvətdə nigarın vəslinə vardır əcəb imkan.
Çırağü sağərü səhba şəbistana verib zinət,
Daha xoşdur bu sərvü laləvü gül indi bostandan.
Belə mövsümdə bir künci-fərağətdə olan arif
Edir qış fəslinin şiddətlərini kəndinə asan.
Ona, bil, eyşü işrətçün bahardan da xəzan xoşdur,
Əgər yoxdursa gül bağda, yanında əyləşib canan.
Girib bir xəlvətə şamü mey ilə xoş ola qəlbi,

Misali-ləl ola mədən ilə dəmsazü həmdastan.
Girib xəlvətsərayə gizli qalsın qönçə tək, ta ki,
Desinlər əbri-nisan gülşən işrə oldu dür əfşan.
Bahar əyyamı yer səthi dönübdür bir gülüstana,
Açıb hər bir tərəfdən gül, yaranmış cənnəti-rizvan.
Töküb gül yarpağı şəbnəm, ürəklərdən silindi qəm,
Qızılgül şaxəsi hər dəm açıb ləb oldu xoş xəndan.
Xəzan əl çəkdi qarətdən bu səhni-gülşəni-bağı,
Ədalət bayrağı açdı, gül oldu gülşənə sultan.
Hava gül şaxəsindən qönçələr qapıb qaçırmışdı,
Geri verdi nəhayət, qönçəni, oldu yəqin peşman.
Bu aləm geydi rəngarəng libası səbzəvü güldən,
Sanasan, dini-islama gətirdi köhnə gəbr iman.
Səba fəxr etdi səbzəylə, yaşıllıq gülsitan ilə,
Səmənlər gül cəlvəsinə, gül də sərvin rəqsinə heyran.
Tikan batmış ayağına gülün, sərv isə bənd olmuş,
Əcəb, bəs bu necə iş kim, onlar oldular rəqsan?
Şəfəq tək hər tərəfdən bir çıraq yandırdı hər lələ,
Həman atəşlə qurtardı bütün aləm soyuq qışdan.
Qurubdur xeyli səhrada, çıxıbdır qönçədən güllər,
Keçibdir xəlvət əyyamı, çatıbdır mövsimi-seyran.
Havadan qorxaraq şəmi-şəbistan tək qalan dilbər
Çıxıbdır sərv tək indi, olubdur azimi-bostan.
Yaşıl otların üstünə səpilmiş daneyi-şəbnəm,
Düzülmüş sanki firuzə üzündə dürrələr yan-yan.
Çıxıb gül mənbərinə bülbüli-şirinzəban, sanki
Odur indi xətib-i-xütbeyi-şahənşahi-dövrən...

ƏNİSÜL-QƏLB

Mənim könlüm sədəfdir, sözlərimdir dürri-qəltani,
Dənizdir elmim-allah feyzidir neysan barani.
Təaləllah, nə incə incilərdir kim, bəzək vurmuş,
Qulaqla boynuna onlarla dəhrin əhli-ürfani.
Dilin guya bu dəryayə, bu dürcə bir yolu vardır
Ki, hər saat səxavətlə bəzər dürri ilə dünyani.
Əgər heyvan danışmazsa, ona insan deyən olmaz,
Könül hali dil ilə eyləyir təşxis insani.
Nədir illət ki, heç kəs öz dilinin qədrini bilməz,

Təbiidir ki, ləlin qədrini bilməz onun kani.
Sözün şəni o əndazə böyükdür ki, müəllimlər,
Sözün məhsulu bilmişlər duani, vəhyi,
Qurani. Sən ey söz dilbərinə ziynətü ziyvər verən insan,
Libasi-mərifətdən qılma gəl məhrum o canani.
Kifayətlənmə səslə, hərflə, mənada feyz axtar
Ki, Davudi nübüvvətdir, əziz etmiş, nə əlhani.
Rəva görmə canın çıxsın bədəndən kəsbi-ürfansız
Ki, ürfan kəsbinə canın bədən olmuş dəbistani.
Demə bir zərrə torpaqdır, bədən, diqqətlə seyr etsən,
Görərsən eyeləmiş yüz Xizri avarə, biyabani.
Çalış ürfan qazan, ta əql olsun hökmünə tabe,
Büsati bərhəm ustadın əlində olmaz imkani.
Demə can boş qəfəsdür, bir düşün, əslini tədqiq et,
Bəsirət əhlini gör kim, bu sirrin olmuş heyrani.
Biliksiz olduğuna etiraf et, alim olsan da
Ki nadandır demişlər görcəyin məğrur danani.
Riyakarlıq gətirsə, zöhdi təqlid etmə, qıl nifrət,
Təkəbbür artırarsa elm, yeydir mənəcə nisyani.
Deyil allah üçün, zahid edirsə məscidi təmir,
Təşəxxüs satmağa istər işə salsın o dükkani.
Çevirsə barmağı təsbih, aldanma, riya bil sən,
Sayır, görsün çatırmı almağa dünyani, imani.
Əgər peymanəsi dolsa həmişə meylə bir rindin,
O şeyxdən yaxşıdır ki, xaliq ilə süstdü peymani.
Əgər bir kəs vurarsa elmdən dəm, bil ki, cahildir,
O hardan anlayır hikmətdəki əsrari-pünhani?
Elə gizlənməmişdir ki, həqiqət sirri gözlərdən
Ki, açsın hikmət əhli əql üzündən bu müəmməni.
Güman etmə ki, hikmətdən xəbərdar idi Əflatun,
Həqiqət elmdən agah alim sanma Loğmani.
Yaranmış səd ilə, ya nəhs ilə hər şəkl fitrətdə,
Çətindir uğrasın təğyirə dövr etməklə dövrani.
Cəhalətdir səbəb, rəmmal hər yerdə məkan salsə,
Bütün işlərdə hakim zənn edər ənkisü ləhyani.
Münəccim əqlinin naqisliyindən iddia eyelər
Ki, hər işdə müqəssir tutmalı Bürcisü Keyvani.
Gözəl, ya çirkin olsun-hikmətin hər hökmü baqidir,
Xələl yetməz ona, çərxin yerindən qopsa ərkani.
Həris axmaqlığından zənn edər tənbel həris olmuş,

Və ya öz səyi sərvət sahibi etmiş çalışqani.
Təbib nadanlığından iddia eylər ki, hər dərdə
Səbəb pəhrizi pozmaqdır, bilər pəhrizi dərmani.
Gözü doymaz hərisin dəhrdə, çünki həris insan
Olarsa şahi-İran, tutmaq istər mülki-Turani.
Tamahla odlanan bir qəlbin heç vaxt atəşi sönməz,
Qızıldan ötrü şiddət kəsib edər hər ləhzə böhrani.
Cahan asayışı təkmilinə bir kəsdə yox qüdrət,
Odur sonsuz yola salmış tamah aləmdə insani.
O kəs ki, arzular xəlqin malından hər saat, hər gün
Bəzəkli süfrədə olsun kəbabı, həm də büryani.
Onun qəlbi yanarmı zülmədən büryan olan qəlbə,
O rəhm eylərmı, görsə xəlq udur qəmdən cigər qanı.
Olarsa şah zalim, xəlq xoş gün görməz aləmdə,
Xilas olmaz bələdən bir qoyun, qurd olsa çobani.
Sənin xeyrin üçün kəndli ağac əkməşdir, ey hakim.
Kəsib xətt qurma ondan, eyləmə məyus dehqanı.
Ləbi qəlbindəki daği sağaldan bir güləndamın,
Ləbini dişləmə, ey bımürüvvət, olma gəl canı.
Nə lazımdır sənə bir xətt kim, qayıq kimi axsın
O göz yaşı selində kim, tökər məzlum müjgani.
Şərik tək pay alırsan kəndlinin daim qazancından,
Sənin borcundur olmaq kəndli malının nigəhbani.
Onun malı talandıqda cərimə çəkməli sənsən,
Cərimə kim çəkər, indi ki, sən etdin bu talanı?
Kim istər şahlara olsun yaxın, mətləb gülü dərsin,
Görər yolda tikan düzmüş çomaqdan şah dərbani.
Xəzinə tapmaq ümmidlə bir insan rəvadırmı,
Zəhərli əjdəhalar çənginə salsın şirin canı?
Gədani gözləyərsə təhlükə şahlar hüsurunda,
Gərək tövbə edib, nə şahı görsün o, nə dərbani.
Gədə öpsün gərək haciblərin hər gün çomağından
Ki, hifz etmiş bələdən, mən qılmış qürbi-sultani.
Belə bir qayda var, insan qaçar divlər məkanından,
Demək insan deyil onlar ki, məskən etdi divanı.
Deyilsən şahların halından agah, dərk qılmazsan
Ki, şah xəlqi soyar, ancaq verər əyanə ehsanı.
Zərurət qarşısında verdiyi ehsan səxavətmi?
Məgər şah xeyrinə xəlqi çalıb-çapmazmı əyani?
Səxavət əhlidir ancaq o kəslər ki, rıya bilməz,

Görər bir gözlə ehsan süfrəsində dostla düşmanı.
Qızıldandır, gümüşdəndir, kərimin atdığı hər ox,
Sağaldar yarəsini düşmənin, dəydikdə peykani.
Fəqirin olsa idraki, bu sadə əmri dərk etsə
Ki, ta sağdır, ona ruzi verər təyidi-sübhani.
Nədən ötrü gərək fəğfur ilə xaqanə baş əysin?
Nədən ötrü gərək tərif etsin Keylə Kəsranı?
Xudadən qeyrinə könlün evində vermə yer, zinhar,
Əmini-Kəbədən bütxanə gəl etmə o məvani.
Varınsa əql, özün tək qafilə mürşid qəbul etmə,
Büt anlarmı gətirmişdir ona iman rəhbani?
Sədaqətlə yapışma damənindən ol kəsin, ey dost
Ki, qalmışdır təəllüq pəncəsində öz giribani.
Çıxarsa qarşına hər şey onu iynə kimi deş, keç
Ki, iynə saxlamış yoldan göyə qalxan Məsihani.
Bir arif aləmə nifrət edərsə, var yeri, çünki
Onun hümmət səməndinə gəlir dar dəhr meydani.
Bu alçaq ruzigar bağlanarmı bir dilavər ki,
Vurar doqquz fələk fəvqündə idrak ilə cövlani.
Əsasi qəflət olmuşdur həyatın, yoxsa kim istər
Bina tiksin, fələk yıxsın, aparsın sellər eyvani?
Tikər eyvanı Kəsra, qaldırar Keyvanə, bilməz ki,
Onun hər kərpici təmsil edər bir başqa Kəsranı.
Könül vermə cahanə, varlığı təşvişdi canə,
Zəvali bağı qan eylər, qılar məyus insani.
Çəkil, üzlətdə yer tut, kimsəsiz qaldıqda bir insan,
Mələklər qorxulu gündə olar ənsarü əvani.
Fəna bir mülkdür, asudədir xəlqi hər afətdən,
Xilas olmaq dilərsən fitnədən, gəl fani ol, fani.
O kəslər ki, yeməz dünya qəmi, qorxmaz qiyamətdən,
Siratin dərini çəkməz, düşünməz vəzi-mizani.
Malın varsa, onu sərf et, əgər sən kamil insansan,
Çatarsan bil kəmalə, sərvətin tapdıqda nöqsani.
Deyilsən kəm qəmərdən, keç özündən, vəsli-canandır
Ki, ay incəlmək ilə tez tapar xurşidi-tabani.
Fəqir olsan da şad ol, şam kimi gül, odda yansan da,
Ki, odla canlanan şəmin alovdur abi-heyvani.
Ölüm haqdırsa, öl üsrətdə, nemət dərindən qalma,
Ölüb üsrətdən azad olmağı nemət kimi tani.
Olan bir dərdə adətkərdə dərman dərindən qalmaz,

Dəyişməz bir cəhənnəm maliki rizvanə niyrani.
Behiştə hər kəsin bir zövqdür, körpə uşaqlarçün
Ana ağuşu cənnətdir, bal arxı - dayə püstani.
Kəmalı-eşqdən dəm vurmağa ol kimsə layiqdir
Ki, cananın qəminə nəzr edib qurban edə canı.
Deyil canana aşiq, mütləq öz caninə aşiqdir
O aşıqlər ki, can dərindən istər vəslı-canani.
Ayırsın yaxşını pisdən bəni-adəm - deyə, xaliq
Nəsihətnamə şəklində bizə göndərdi fərqi.
Fəqət tutsun deyə üstün dəvadən xəlq hər dərdi,
Ələm hərfilə hikmət katibi yazdı bu ünvani.
Qəmi olmazsa, heç vəqt xaliqi yad eyləməz bir kəs,
Kim allahi sevər, istər ki, qəmlə keçsin hər anı.
Varın artanda kibr ilə fəqirə az şəmədət qıl,
Onunla tez səni yeksan edər bu çərx dövrani.
Gözündən yaş axıt kim, hər muradın cəbəca olsun,
Yağış feyzilə torpaq bəsləyər sünbüllə reyhani.
Tədarük gör o dünyayə, bu dünyada ki, xoş keçməz
Qışı ol kəslərin ki, yayda yad etməz zımmı.
Zəmanə əhlinə bel bağlama hüsnı-cəmalınla
Ki, Yusif hüsnünə qıldı həsəd nəmərd ixvani.
Güvənmə qüvvənə, laqeyd baxma məkrı-dünyayə
Ki, salmışdır tora yüz Rüstəmi bir zal dastani.
Əgər aqılən olma hiyləsindən düşmənin qafil,
Unutma Adəmi yoldan çıxardan məkrı-şeytani.
Düşün, hər danəsi bir zərrə əlvən torpaq olmuşdur,
Bu şahlar tacinə ziynət verən ləli-Bədəxşani.
Zəmanə şahların başına tədriclə səpər torpaq,
Uşaq tək aldanar onlar görüncə şəkli-əlvani.
Fələk tərsinə dövr etsə, sən olma əmrinə mayıl,
Qonaqçın olsa qatil, qaç evindən, olma mehmani.
Başında şur vardırsa, onu hər zövqlə pozma,
Ucuz bir qiymətə vermə əlindən gənci-sultani.
Ürəkdə vermə yer dərindən hər bir lələrüksarın,
Saqın, hər zülfü ənbər dilbərin olma pərişani.
Şoranlıq torpağa səpmə səfa toxmu, olar zayə,
Samanda ətr axtarma, gülə oxşatma yovşani.
Sənin tək çoxları dəm vurdular eşqü məhəbbətdən,
Dəyişəcək surət, oldu eşqinin cümlə peşimani.
Şirin hər vəslin ardınca acı bir ayrılıq vardır,

O vəslə istəməz bir kəs düşünsə dərdi-hicrani.
Fəqih allaha doğru axtarır yol masəvəllahdan,
Əcəb naqisdir onlar ki, bilər mürşüd o nadani.
Tapar həqq axtaranlar həqqi Fironun cəlalından,
Bu işdə möcüzə vadar edər Firon Musani.
Əgər bir kəs xudanın varlığına istəyir isbat,
Bütün varlıqdır allah varlığının əsl bürhani.
Rəhimdən başlamış əqlə dolunca hər bir insanın
Yetər ruzisi həqdən, lazım olmaz səyi tavani.
Vurarkən əqldən dəm, ol qədər əqli olar naqis,
Sanar ki, səyinin məhsulu olmuşdur əti, qani.
Nədən bilməm, təkəbbürlə özündən dəm vurur
Nəmrud Ki, yox bir milçəyin şərrini dəf etməkçün imkani.
Xudadən başqa acizdir hamı, fərz et Süleymandan,
O torpaq uddu kim, daim ona carıydı fərmani.
Əgər bir şəxs insandır, yetər qorxsın bir allahdan,
Əgər divdirsə qorxmaz, toplasan da yüz Süleymani.
Fəsadi-küfrdə görmüş səlahi sahibi-hikmət,
Onunçün yoxsa hər bir batilin asandı bütlanı.
Gül istər bəsləsin dehqan, onu hifz etmək istərkən
Tikan divarla hər yandan gərək hörsün gülüstani.
Zəmanə zalimi zalim əlilə. məhv edər bil kim,
Düymümlü taxtanı həmvar edər nəccar suhani.
Çox iman küfrə mədyundur, bu həqdə Yusifi yad et
Ki, büt qaytardı pis yoldan onu, dəf etdi üsyani.
Sən ey allahın əmrinə itaət etməyən qafil,
Sənə layiq deyil, fərz et onu firdövsü rizvani.
Çalış olma o əndazə cəhənnəmdə üzün qarə
Ki, nifrət eyləsin səndən cəhənnəm qiri, qətrani.
Soyarkən kafəri hər dəm deyərsən ki, həlal işdir,
Sözün indi nədir bəs kim, soyursan hər müsəlmani.
Bu dünya dalğalı dəryadır, ondan bir kiçik qətrə
Göründü Nuh dövründə, dedilər Nuh tufani.
Boğulmaq qorxusundan bu dənizdə hər bir avarə,
Atar əl-qol, üzər, lakin keçə bilməz bu dəryani.
Muradə çatdır aşiq, qoy cahan zirə zəbər olsun,
Boğulmaq bilməz ördək, dalğa qoy titrətsin ümməni.
Deyil mümkün ola məyus bir kəs xaliq əfvindən,
Deyilsənsə yalançı, naümid olma, onu tani.
Əgər həqq feyzinə müqbil ola qabil, ümidim var

Ki, müdbirdə dəxi zahir olar asari-ğüfrani.
Xuda gər əcr versə, hər kəsə əməli qədrincə,
Behiştə görməz heç bir kəs nə hurini, nə qılmanı.
Əgər bir səhv üçün məhrum olarsa xəlq cənnətdən,
Behişt əhli bilək onda gərək biz təkcə Rizvani.
Çalış xəlqə xeyir ver, xoş sifətlərlə qazan hörmət,
Arı bal vermək ilə əldə etmiş şöhrəti, şanı.
Bəzərsən cismini bica yerə əlvan libas ilə,
Gəlibsən lüt cəhanə, lüt edərsən tərک dünyanı.
Muradın hər iki dünyadə səbr ilə olar hasil,
Çalış səbr eylə, təmin eylə dünyanı, həm üqbani.
İki dünya işi öhdəndədir, sən isə acizsən.
Qəribə bir işə düşdün, çətindir mənəcə səhmani.
Məgər peyğəmbərin pak ruhu lütfən dadına çatsın,
İki dünyada tapsın hər çətinlik rahi-asanı.
Nəbidir, haşimidir, əbtəhi, ümmi və məkkidir,
Əli din xəznəsinə bir açardır, mərhəmət kani.
Yüz İbrahim olubdur qəndili şəminə pərvanə,
Üzü bir eydi-əkbərdir, yüz İsmayil qurbani.
Süleyman mülkünün son sahibidir xacəyi-Səlman,
Onun Səlmaninə xidmətçi bilmişlər Süleymani.
Deyil Musa ona tay, Vadiyi-eymənsə Bədhayə,
Nə Yusifdir onun misli, nə Kəbə misli-Kənani.
Xudaya, şükr, asayışdən ötrü bir bina tikdim
Ki, səbrü elmü hilmin mayəsindən oldu bünyanı.
Bu qəsri tikmədim tək mən, əsasın qoydu üç kamil,
Tanıtdı aləmə Şirvani, Dehlini, Xorasani.
Evin üç küncünü Xaqani, Xosrov, Cami tikmişdi,
Mən isə eyelədim Bağdaddə təkmil ərکani.
Füzuli kamiya olmazdı öz səyilə bu işdə,
Yaratdı onların ruhu onunçün böylə imkani.
İlahi, rəhm qıl avarə bir insanə aləmdə
Ki, ömrünü edib zayə, yazar bu hərzə-hədyanı.
Xeyr, hədyan deyil, aləm bilir qiymətlidir şerim,
Odur dərya olan bu qəlbimin dürr ilə mərcani.
İlahi, könlümə hər elmdən pay ver, bilirsən ki,
"Mənim könlüm müəllimdir, mənəm tifli-dəbistani".
Çıxardı təbi kanindən polad bir nəzm Xaqani,
Səfa ayinəsində aləmə göstərdi Şirvani.
Ona Xosrov ziya verdi, Xorasanə rəvan etdi,

Gəzib əldən-ələ xeyli zaman Dehliylə Multani.
Cila verdi ona Cami, alıb göndərdi Bağdadə,
Bu töhfə şad qıldı xadimani-Şahi-mərdani.
Mənim kor təbim ondan bixəbərdir bir zaman, əmma
Mən ariflər əlindən qapdım ol yaquti-rəxşani.
Mənim nəzmimlə ol ayinə bir ziynət qazanmış kim,
Baxan olmuş camalında kəməli-hüsnün heyrani.
"Ənisül-qəlb" adı verdim o məhbubə, budur arzum
Ki, olsun mərifət əhli olan məclisdə cövlani.
Yetər bunca cəməli gizli qaldı pərdə altında.
Qoy olsun indi də ariflərin şəmi-şəbistani.
Onu İrənzəmindən Darül-ədli-Rumə göndərdim
Bu ümmid ilə kim, olsun əmin əllər nigəhbani.
Ona təsir qılsın dövləti Sultan Süleymanın
Ki, ta fəth eyləsin öz şöhrətilə külli-dünyanı.

FƏZLİYƏ NƏSİHƏT

İstərdim aləmin işini etmək imtahan,
Oldum bu məqsəd ilə cahan seyrinə rəvan.
Əvvəlcə düşdü bir bağa nəgəh yolum mənim,
Oldu qərribə işlər o bağda mənə əyan.
Gördüm o cümlədən qoca bağban bəhər üçün,
Ümmidlə, qayğı ilə əkib bir cavan fidan.
Səy eyləmiş o vəqtə qədər ki, budaq verib,
Yarpaq açıb, şükufə yetirmiş ağac haman.
Meyvə ki, əsl məqsəd idi zahir olcağın,
Əvvəl şükufədən o qida aldı bir zaman.
Ayrıldı bir qədər böyüyüncə şükufədən,
Yarpaqla şaxədən o qidalandı durmadan.
Əzasinə ağacdən onun su rəvan idi,
Tamsız, yetişməmiş böyüyüb boy atan zaman.
Həddi-kəmalə çatmadan o, meyvə daima
Üstündə idi ol ağacın şad, kamiran.
Dəydi ağacla bir-birinin ziddi oldular,
Rəng ilə ətri verdi bu ziddiyyəti nişan.
Meyvə ağacdən incədir, ətri ziyadədir,
Olmaz ağacda meyvədəki ətr bigüman.

Ayrılmalıydı meyvə ağacdən dəyən kimi,
Verməz təbiət heç kəsə bu hökmlə aman.
Meyvə dərilməz isə ağacdən, bu qaydadır,
Dövrən əlilə hər ikisinə yetər ziyan.
Həm meyvəni əzib, çürüdüb məhv edər hava,
Həm də dəyər ağac başına daş zaman-zaman.
Yoxdursa meyvədə ağaca ehtiyac əgər,
Meyvə ağacda tutmamalı boş yerə məkan.
Dinlə məni, ağıllı balam, diqqət ilə sən,
Bu incə nüktə sirrini ta eyləyim bəyan.
Salsan həqiqət aləminə yaxşı bir nəzər,
Sən meyvəsən, mən isə ağac, dəhr busitan.
Dünya bağında hər ağacı bəsləmək üçün,
Qəddi bükük fələk özüdür piri-bağiban.
Yarpaq, şükufə, şaxə əgər bilməsən nədir,
Arvadla malü mülküm idi, ey əzizi-can.
Qoydun o gün ki, sən bu cahan mülkünə qədəm,
Can şirəsilə cisminə verdi qida anan.
Süddən ayırdı çün səni dövrən dayəsi,
Malımla, mülküm ilə tapardı tənin tavan.
Möhtac idin mənə nə qədər ki, həyatda sən,
Məndən səvay bilməz idin yari-mehriban.
Sərf eylədim yolunda bütün ömrümü, bu
gün, Qaldırmısan qürur ilə baş göylərə yaman.
Cismim zəifləşincə göründü yüküm ağır,
Məndə bəlanı çəkmək üçün qalmamış o can.
Gənclik üzündən işlədiyin hər əməl üçün
Yetməzmi tənə vurdu mənə hər qoca, cavan?
Udsam bu qəmləri, ey oğul, qorxuram öləm,
Rüsvay olaram, qorxuram, etsəm əgər fəğan.
Ey feyzinin kəməli edən qədrimi füzun,
Ey izzəti mənə sayılan şövkət ilə şan!
Səndən səvay yoxsa da candan mənə əziz,
Dırnağı ətdən üzməyə qalmış bu gün güman.
Meyvə ilə ağac bizə də bir nümunədir,
İbrət götür, gözəl deyilibdir bu dasitan.
Yox meyl səndə çün mənə həmdərd olmağa,
Mümkün deyil səninlə olaq yari-həmzəban.
Bəsdir, mənə əzab ilə baş əyməyin yetər,
Bəsdir, məzəmmətimlə mənim bağrın oldu qan.

Yoldaşlığım tutarmı səninlə mənim bu gün,
Sən bir çevik cavan, mənəm piri-natəvan.
İstərsən aləmi tutasan bir qılinc kimi,
Qın pərdəsində bəs nə üçün qalmısan nəhan?
Mənsiz yaşa, qazan özünə hörmət, etibar,
Mən maneyəm, yoxunsa bu gün nam ilə nişan.
Şahin balasının var əgər seydə qüdrəti,
Əlbəttə, məsləhətdir edə tərki-aşıyan.
Bir ləl kan içində kəmalə çatıb əgər,
Hökmi-təbiət ilə gərək qalmasın nəhan.
Dünyanı nəzmə salmaq üçün hikmət oldu bil,
Hər söz ki, söyləmiş bu Füzuliyə-natəvan.

QİTƏLƏR

Bir dürri-sədəfdir bu cəvabi-mütəvəlli,
Parlaq hünərilə Ətəbat oldu münəvvər.
Etmiş Ətəbat əhlinin illərcə dəmağın,
Öz rayiheyi-lütfü səxasilə müəttər.
O, bir elə pakizə sifətdir ki, həmişə
Çəkmişdir ürəkdən qəmi-evladi-peyğəmbər.
Bir zati təmiz kim, iki aləmdə muradın
Evladi-rəsul xidməti etmişdi müyəssər.
Hər zinəti arayışı bir şanlı məzarın,
Oldu şərəfü şəninə bir rütbeyi-digər.
Ey bad, hüzurunda belə zati-nəcibin,
Bir an şərəfi-söhbətə fürsət tapasan gər.
Bizdən yetirib halımızı bəndəlik ərz et: -
Ey hər kəsə hər fənnə, hər ölkədə sərvər.
Hərçənd bərabər sənə yox fəzlü hünərdə,
Söz ustaların, qəflət edib, etmə mükəddər.
Çün kuyi-bəla torpağının sakiniyik biz,
Hər alçağa sən bizləri gəl tutma bərabər.
Dünyada pisin, yaxşının ayinəsiyik biz,
Ağah deyilsənsə, göz aç, qəlbinə göstər.
Əymiş qədini çərxi-fələk xidmətimizdə,
Dünyanı bizim şöhrətimiz tutdu sərəsər.
Ruzi yeyənik ali-rəsulun qapısında,
Bir ömrdür olmuş bizə bu ruzi müqərrər.

Bu ruzi yolu bizlərə bağlanmamış əsla,
Layiq bizik aləmdə belə ruziyə yeksər.
Dünyada qənaətlə bizik kim, bəyənildik,
Ağgün qocalar, həm ürəyi varlı fəqirlər.

Afərin nemət verən ustada kim, şükr etməyə
Bizlərə söz lütfünün feyzin müyəssər eyləmiş.
Nəzmü nəsrin həddən aşmış bütün əmlakını,
Bizlərin tiği-zəbanilə müsəxxər eyləmiş.
Sözlərin təkrarı ilə bizlərə yetməz məlal,
Hər birin bir başqa nemətlə mükərrər eyləmiş.

Nəsəb fəziləti insana özgəsindəndir,
Nəsəblə özgəyə, ey siflə, iftixar eləmə.
Əmir xidməti, şahə yaxınlığın puçdur,
Öyünmə bunlara dünyada, etibar eləmə.
Bir iş ki, dost köməyi olmadan düzəlməyəcək,
İnanmayıb, özünü heç ümidvar eləmə.

Bu təbiətlə böylədir adət,
Yaşamaqçün cahanda növi-bəşər.
Ananın mehribanlığı uşağa,
Gərək olsun zəmani-həddə qədər.
Ta ki, cismən kəmalə çatdırsın,
Versin öz tiflinə o, xuni-ciyə.
Çün zamanı yetişdi cismində,
Üfürər ruhu Cəbraili-hünər.
Anasından qız hərgiz ayrılmaz,
Çünki həmcinsdir iki gövhər.
Oğlanın cinsinin təqazası
Atanın səmtinə həmişə çəkər.
Ey könül, sən o tifli-qafilsən
Ki, özündən yoxundur, heyf, xəbər.
Sənə bu varlıq aləmi anadır
Ki, tərəfdarın oldu şamü səhər.
Atadır feyzi-aləmi-ülvi
Ki, vücudunda vardır ondan əsər.
Bu qədər olma surətə bağlı,
Mərd olan bundan ali rütbə dilər.
Ana dövründə bəsdir hərlənmək,

Qız deyilsən, igidliyin göstər!
Mərdlik et, mərdlik ta tapasan
Atadan mərhəmətlə feyzi-nəzər.

Hüsni-surətlə kəlami-mənəvi insanlara
Hər zaman hər hal ilə olsa, deyildir biəsər.
Gah olur ki, əhli-halə hüsni-surət göstərib,
Bir nigari-gülrüxə məşuq olur bir simbər.
Çöhreyi-zibası daim artırır göz nurunu,
Könlü aram eyləyər, rəftarinə etsən nəzər.
O fəqihü alimü şeyxü müəllim olsa gər,
Elmü sənət öyrədər, həm artırır fəzlü hünər.
Çatdırar həddi-kəmalə qəlbi nuri-feyz ilə,
Talibi-elmə olar, irşadi daim rahbər.
Əql heyrandır onun keyfiyyəti-ətvarına,
Bir fidandır o, təbiət gülşənində barvər.
Baş da, göz də. həm ürək də daim ondan kam alar,
Gah açar güllər, çiçəklər, gah verər türfə səmər.

Cəmalü hüsnünə ey daima olan məğrur,
Nədən cünun bu qədər səndə əqlə qalibdir.
Kəmalı-mənəviyə şəninin ləyaqəti var,
Sənin o zatına layiq ulu məratibdir.
O puç gözəlliyə bağlanmağın nədir xeyri,
Kəmal kəsb elə, çün o sənə münasibdir.
Tutaq, üzündədir, ey gül, cavanlığın günəşi,
Yox onda nuri-bəqa, çün o sübhü-kazibdir.

O tifli-sadədilə səhfeyi-cəmalı kimi,
Lətifü sadə yaranmışdır ondakı əhval.
Təğafül etmə, onu qoyma hər səmərsiz işə,
Təriqi-elmü ədəb öyrət, eyləmə ehmal.
Yazılsa hər və könül lövhünə əzəldən onun,
Dəyişdirilməsi artıq olar ağılca mahal.
Elə güman eləmə başqa nəqşə qabil olar,
O lövh kim, dola o nəqşələrlə malamal.

Pişiklə saldı köpək bir gecə böyük dəva,
Kasa dibi yalayansan, dedi, sən, ey biar!
Ədəblə mərifətin səndə yoxdur asarı,

Odur ki, olmuş oğurluq sənə həmişə şüar.
Götürsə ləqmə biri, zəhləsin tökərsən onun,
Tamahla tez eləyərsən o dəmdə naləvü zar.
Bu eyblərlə bu izzət sənə nədəndir bəs,
Özündən eyləməz hərgiz səni bu xəlq kənar.
Şəriksən ona yatmaqda, süfrədə daim,
Rəfiq olur sənə məclisdə hər pərirüxsar.
Gecə-gündüz o mənəm ki, yetər xeyir məndən,
Gecə min iş görərəm, gündüz olmaram bika.
Vəfa şüarım olubdur, ədəb tərifi yolum,
Məkanım oldu nədən asitanə leylü nahar?
Nədən sən evdə qalırsan, həmişə, mən çöldə,
Ət ilə sən yaşayırsan, sümüklə mən naçar?
Nədir sənin hünərin, ya nədir mənim cürmüm,
Ki, xəlq pak demişdir sənə, mənə murdar?
Ənissən üləmə məclisinə, mən uzağam,
Fəzilət əhli üçün sən əzizsən, mən xar.
Pişik cəsarət ilə açdı tənəyə dilini
Ki, ey amansız olan vəhşi, xisləti xunxar.
Əziz qonağı, gədanı görən gözün yoxdur,
Qəribi görcək edərsən həmişə sən azar.
Səadət əhlinə hər xeyr işində mane sən,
Bu xislət ilə sənin kamə nə ümidin var?
Elə güman eləmə öz muradına yetəsən,
Həyatının ağacı zənn qılma versin bar.

Hifz edib nəfsi, bəlanı, düşməni dəf etməyə,
Şah yüz minnət qoşundan dəmbədəm çəksin gərək.
Bircə ləqməyçün qənaət bilməyən müflis müdam,
İtlərindən münimin min dürlü qəm çəksin gərək.
Fəqr mülkündə qənaət eyləyən biçarələr,
Bir yemək, geyməkdən ötrü min aləm çəksin gərək.
Kim qənaət meyli etməzsə bu alçaq dəhrdə,
Xatirin cəm etməyə mütləq qələm çəksin gərək.
Ya gərək bir növ möhnət olsa da, səbr etməli,
Dərdü möhnət mənzilindən ya qədəm çəksin gərək.

Yandırırıbsan, dedim, ey çərx, mənim sinəmdə
Bunca dağlar ki, nə vardır sayı, nə payanı.
Dedi: sinəndəki dağlar hamı məndəndir əgər,

Bəs mənim sinəmə dağlar çəkən ol kimsə hanı?

Dün pəriçöhrə bir uşaq gördüm,
Dedim, ey nazənin, şəkərgöftar!
Nə üçün lovğalıqla zəhmətdən
Çəkinirsən, onu bilirsən ar?
Qatlaşır zəhmətə atan və anan,
Tək səni bəsləməklə leylü nahar.
Kamilik, söylədi, biz aləmdə,
Leyk nöqsanlıdır güruhi-kübar.
Uşağıq çünki biz, uşaqlar üçün
Qayda-qanun nə vacib, ey huşyar?
Ki, xilaf eylədikdə, allahın
Biz olaq qəhri möhnətinə düşər.
Leyk çox yaşlı bu uşaqlar ki,
Əqldən, həm vüqardan dəm urar,
Olmamışlar o cür ki, lazımdır,
Cümləsi naqis əqlidir, kəm əyar.
Kamilə xidmət etsə naqis əgər,
Bəllidir aləmə ki, olmaz ar.

Bir gün səhər-səhər çəmənə eylədim güzər,
Ta dəf edəm gülü səmən ilə məlalımı.
Qoycaq ayaq, göy ot mənə tənəylə söylədi:
Bəs bilməyirmisən bu qədər qəmli halımı?
Xor baxma, mən əgər ki, sənin payimalınam,
Gör torpaq altda sən kimi yüz payimalımı!

Ömrümün əvvəli ki, zövqü səfa vəqti idi,
Elmsiz keçdi bütün bisəri samanlıq ilə.
Tifl vəqtim ötərək dərdə giriftar oldum,
Keçdi ömrüm bu fəna yerdə pərişanlıq ilə.
Ömrümün axırı ki, zöhdü ibadət çağıdır,
Keçdi, əfsus, o da aləmdə peşimanlıq ilə.
Ah, bu ömrə ki, zövq almadım ondan, keçdi
Mənəvi zövqü səfa qəfləti nadanlıq ilə.

Qafil olma yazdığın şerindən, ey söz ustası,
Dəhrdə olmaz belə övladi-xoştinət sənə.
İslaha qabildir o, gər olsa onda bir xəta,

Hökmünə tabe olub daim edər xidmət sənə.
O elə xudkam oğullardan deyildir ki, verə
Rəngbərəng xahişlər ilə gündə min zəhmət sənə.
Paltarı illərcə bəsdir: xırda kağız parçası,
Xəzlə ətləs almağa lazım deyil sərvət sənə.
O dəvətin bostanından daim almışdır qida,
Verməz o, nə süd qəmi, nə qüsseyi şərbət sənə.
Dərdü möhnətsiz, mətasız seyr edər hər bir yeri.
Get-gedə o artırar aləmdə min şöhrət sənə.

Sözüm olduqca çoxdur aləmdə,
Yaxşısın yox, pisin görür düşmən.
Hər gözəllik ki, varsa nəzmimdə,
Dost görür, görməyir o rəşgindən.
Düşmənim, şübhəsiz, mənim kordur,
Yaxşı görmür, gözü deyil rövşən.

Mən gözəl bir süfrə açdım sözdən əhli-aləmə,
Onda min zövq artıran hər dürlü nemət düzmüşəm.
Süfrəmə hər bir qonaq gəlsə, xəcalət çəkmərəm,
Fərqi yox, ya türk gəlsin, ya ərəb, yaxud əcəm.
Kim gəlir gəlsin, aparsın hər nə istər xatiri,
Qurtaran nemət deyil, süfrəmdən olmaz heç nə kəm.

Mən hər nəyə könül verib oldum əsir ona,
Çün eşqimin hərarətini gördü ruzigar,
Dartıb apardı, hicr oduna yaxdı könlümü,
Cürmü budur, - dedi, - olanın sevgiyə düçar.

İki sinfə bölünmüş əhli-cahan,
Biri elm əhlidir, biri cahil.
Şəri cahillər anlamaz hərgiz,
Çün hünərdən olub olar qafil.
Alimin qarşısında şer demək
Səhvdir şerdə və həm batil.
Ah, bu qüssədən ki, aləmdə
Əmrin olmuş çətin, işim müşkil.
Elə bir işdə ömrü sərf etdim
Ki, ona kimsə olmayır mayıl.

Bir iltifatı mənə olmaz isə şahın əgər,
Şikayətim yox, o da lütfdən əlamətdir.
Zəifliyimlə bilir naqəsi çəkən yükdən,
Fəqirlik yükünü çəkmək eyni rahətdir.
Soruşdum, ey gözəlim, səndə daim aləmdə
Təərrüz eyləmək aşıqlərə nə adətdir?
Dedi: xətdir o gül bütlərə könül vermək
Ki, aşiqə nə cəfa etsə büt, ibadətdir.

Qədrsizdir bizim vilayətdə
Ruha şadlıq verən gözəl əşar.
İncədir şerimiz, nə fəidəsi?
Hərzə söylər ona bu əhli-diyar.

Xahişilə dün dedi mənə bir zati-möhtərəm:
Zəhidlərin sifətlərini söylə hər nə var.
Məndən soruşma mərifətin zahidin, - dedim,
Çən yaxşı görmədim belə bir qövmü aşikar.

Aşiqəm, saf ürəkli, tinəti pak,
Məni heyran edib bu sirri-cəmal.
Hüsn xətilə mahparələrin,
Eylərəm eşq içində kəsbi-kəmal.
Nəfs ləzzətlərindən azadəm,
Ləzzəti-nəfsi etmərəm də xəyal.
Mənə şəhrin gözəllərindən leyk
Ayrı düşmək olubdur əmri-mahal.
İş-gücüm hər zaman sürünməkdir,
Nazəninlər dalınca sayə misal.
Onda ki, mahparələr məndən
Qaçaraq eyləyir məni bihal.
Onların arxasınca biaram
Qaçaraq, bir də etmərəm ehmal.
Lütf üzündən baxarkən arxamca,
Ta olam kamyabi-bəzmi-vüsəl.
İxtilatından onların qaçaram,
Etməyəm öz vücudumu pamal.
Olmamış başqa adət ömrümdə,
Buna şahiddir iyzədi-mütəal.

Dərdü möhnət torudur dairəsi dünyanın,
Arif oldur ki, belə dairədən durdu kənar.
Bütün ömrün keçirər guşeyi-rahətlikdə,
Gərdişi-çərxi-fələkdən əbədi rahat olar.
Nə elə fikri olar ki: nə edim, çarə nədir,
Nə elə qeyddə, yarəb, nə olar axiri-kar?
Ey ağıl sahibi, unutma bunu,
İki kəsdən sənə çətinlik olar.
Biri oldur ki, sevməyir o səni,
Hər görəndə səni olur bizar.
Həm ikinci oldur ki, qəlbin onu
İstəmir, görməyin olur naçar.

RÜBAILƏR

Sən bizi lütfünlə kamran etdin,
Biz qara torpaqdıq, sən insan etdin.
Gizli elmləri öyrədib bizə,
Hər iki aləmə hökmran etdin.
Yoxdur bu dünyada bizə həmdəm yar,
Heç kəsin qəmini çəkmirik zinhar.
Nə bizim aləmdən xəbərimiz var,
Nə bizim aləmdən aləm xəbərdar.
Hər gecə zülfünün eşqindəyəm, yar!
Onunçün oluram daim biqərar.
Üzünün günəşi çıxınca, könlüm
Sübhədək şam kimi əriyib yanar.
Məhvəş gözəllərdən vəfa gözləmə,
Cəfakar olandan səfa gözləmə,
Pislərdən sən pislik görərsən, lakin
Yaxşıdan yaxşılıq, haşa, gözləmə.
Kərbəladada yatan hər halda ikən,
Torpağa dönsə də düşməz dəyərdən.
Torpağın götürüb təsbih edərlər,
Keçər şərəfətlə bir bir əllərdən.
Ömrüm nə mənasız, nə hədəv keçdi,
Sənətdən hələ çox bixəbər keçdi.
Ömür keçdisə də əfsus etmirəm,
Əfsus o ömrə ki, bixəbər keçdi.

Nə qədər ürəkdə var belə sevdə,
Qəlbi bürüyəcək kədər, qəm, cəfa.
Aşqlıq bəlası ayrılmaz bizdən,
Bizə aşiq olub, deyəsən, bəla.
Dostdan istədiksə arizu, murad,
Vədəylə bir ümid vermədi, heyhat!
Bu gün zəmanədə möhnətə dözək,
Bəlkə qiyamətdə olarıq rahat.
Ey ciyər qanıyla dövlət toplayan,
Halın necə olar sən ölən zaman?
Bu dünya üçün sən xalqla az dalaş!
Boş bir dünya üçün dalaşar insan?
Elm ilə, ədəblə tapılar şərəf,
Mirvari olmasa, nə lazım sədəf?
Füsrətin var ikən sən işsiz qalma,
Boş yerə ömrünü kəl etmə tələf.
Ömrün əziz ikən, təbin tazə-tər,
Dünya zəncirinə bağlanma hədər.
Allaha xoş gedən xeyirli iş gör.
Qoyma ki, həyatın keçə bisəmər.
Bizlərə göndərdi min bəla fələk,
Eylədi çox dərdə mübtəla fələk.
Vətəndən, dostlardan ayırdı bizi,
Ah, bizə eylədi çox cəfa fələk.
Gördü ki, olmuşam hüsnünə heyran,
Üzümə qıyqacı baxdı o ceyran.
Çox rahat həyatım var idi, amma
Göz vurdu, əhvalım oldu pərişan.
Dolsa eşq qəmiylə hər hansı ürək,
Dünyanın ləzzəti ondadır bişək.
Hər canda bir dərqli ürək yoxdursa,
Qəbirdə bir cəsəd yatmışdır demək.
Bu insan övladı olur hər anda
Zəmanə cövründən ahü fəğanda.
Hər biri həvəslə bir işə aşiq,
Demək ki, aşıqdir hamı cahanda.
Ey xuda, məni sən eylədin icad,
Kamal almağa da sən ver istedad.
Ya özün hər işdə mənə ustad ol,
Ya da yol göstər ki, tapım bir ustad.

Dedim: hər baxışla, ey sənəm, nədən
Qəlbimə vurursan qəmzə oxu sən?
Söylədi: bu təsir özgə yerdəndir,
Vallah, özümdən də xəbərsizəm mən.
Ya rəb, and verirəm peyğəmbərə mən,
Rəsulun məzarı xatirinə sən
Əfv et Füzulini, keç günahından,
Ki, etmiş çox günah özü bilmədən.